

Casa
Gab.
Est.
Tab.
N.º

M-8-2

A-E
5
18

Sala 26
Gab. 5
Est. 5
Tab. 1
N.º 1

2a

O. 17-12-8 =

[Decorative flourish]

[Decorative flourish]
Francisco Antonio Marquez Giraldo de Trinidad

H-E
5
18

[Faint, illegible cursive handwriting]

INDEX PER TORIUM.

S. B. U.

INDEX GENERALIS

REPERTORIUM rerum notabilium.

INVENTUM IN HUIUS OPERIS

INDEXE QUERRETRO

INDEXE DE ABOIM

INDEXE DE BOIM.

INDEXE DISPOSITA REPERIUNTUR.

INDEXE DE PARENTI

INDEXE DE TUS;

INDEXE DE MISSIM COMPACTUS

INDEXE DE MOREIRA

INDEXE DE S.

*Index de ... Inquisitionis Pa-
triarcho ... in Sep-
...*

INDEXE DE ...

INDEXE DE ...

INDEXE DE ...

INDEX GENERAL

2^a

1

17-5-18.

H-E
5
18

D. ANTONIO MOREIRA
F. G. A. S.

1

REPERTORIUM,
SEU
INDEX GENERALIS

Omnium rerum notabilium,

QUÆ CONTINENTUR IN TOTO OPERE

D. DIDACI GUERREIRO
CAMACHO DE ABOIM:

Cum indiculo verborum,

SUB QUIBUS PRÆFATÆ MATERIÆ DISPOSITÆ REPERIUNTUR.

SANCTISSIMÆ DEIPARENTI

Suppliciter

CONSECRATUS;

NEC NON

NOVITER, SEDULO, ET ADAMUSSIM COMPACTUS

A

D. ANTONIO MOREIRA
PEGAS,

Juris-Consulto Lusitano, Sanctæ Ulyssiponensis Inquisitionis Familiari, in Domini nostri Jesu Christi militia Equite, in Supplicationis Senatu Advocato.

ULYSSIPONE,

Ex Officina BERNARDI ANTONII DE OLIVEIRA.

Anno Domini M.DCC.LXIII.

Cum facultate superiorum, ac Privilegio Regio.

Livr. do R. Collegio dos Militares

Jos. de Almeida

INDEX GENERALIS

OMNIVM RERVM NOTABILIVM
QVAE CONTINENTVR IN TOTO OPERE

D. DIDACI GUERRERO
CAMACHO DE ABOM:

Cum indiculo verborum,
SUB QVIBVS PRÆFATA MATERIE DISPOSITÆ REPERIANTVR

SANCTISSIMÆ DEIPARENTI

Suppliciter

COMSECRAVITUS;

NEC NON

NOVITER, SEDULO, ET ADAMUSSIM COMPACTUS

A

D. ANTONIO MOREIRA

P E G A S

Per Consilio Lusitanæ, Sanctæ Ulyssiponsis Inquisitionis Pa-
triarchi, in Domini nostri Jesu Christi millesimo sexcentis, in sex-
agesimo tertio anno, Abbeato.

ULYSSIPONE

Ex Officina BERNARDI ANTONII DE OLIVEIRA

Anno Domini MDCCLXIII

Cum facultate superiorum, ac Privilegio Regio

AFFLICTORUM MUNIMINI,

quod

*Aedè virium exuperantiâ forte,
Aedè ingenti robore præpotens,*

ut

Virulentum nedùm serpentem destruxerit,

Sed funditùs extinxerit:

Et, ne in genus humanum diffuderit virus,

Penitùs herclè fregit vires.

HOMINUM PROTECTRICI,

quæ,

Quasi eorum Mater,

Haud illos, ceu amans, duntaxat diligit;

Verum potiùs, sicut amatrix, ardet.

ANGELORUM PRINCIPI,

quæ

Taliter pulchra intùs,

Taliter venusta foris,

ut

Non solum splendorem delibèrit à Patre in Cælo,

Sed hæreditatem respueret Protoplasti in solo.

CÆLORUM REGINÆ,

quam

Tali gratiarum plenitudine,

Tali perfectionum congerie

Næ ab æterno insignivit Omnipotens,

ut foret

Patris, Filii, Spiritusquè Paracliti

Electa Filia, quæ sita Mater, selecta Sponsa;

Neutiquamquè

Quis unquam inficias ierit,

Quod Triados Templum evaserit.

TIBI EQUIDEM

O' DEIPARA SACRATISSIMA

(Si Optata à primordio mirabilis iutrix,

Nunc, (& semper) invocata protectrix,)

Hæc laboris sui munuscula ut foveas,

Obsequentiissimus consecrat ut faveas

Antonius Moreira Pegas.

* ii

AD

ARFICTORUM MUMINI

Ad hoc viximus exspectantibus fore
Ad hoc viximus exspectantibus fore

Viximus viximus viximus viximus
Viximus viximus viximus viximus
Et ne in gratia duntaxat h. ad h. viximus
Propter hanc hanc hanc hanc

HOMINUM PROTECTRICI

Quasi coram hanc
Hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
Viximus viximus viximus viximus

ANGELORUM PRINCIPUM

Tuorum principum principum
Tuorum principum principum

Non solum splendorem hanc hanc hanc hanc
Sed hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc

CELESTIUM REGINE

Tuam gratiam hanc hanc hanc hanc
Tui respectum hanc hanc hanc hanc
Na ab eterno hanc hanc hanc hanc

Pariter hanc hanc hanc hanc hanc hanc
Et hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
Nunciamus

Quis viximus hanc hanc hanc hanc
Quis viximus hanc hanc hanc hanc

O DEIPARA SACRATISSIMA

(Si Oram hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc)
Nunc (S. hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc)
Hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
Ospemissimum hanc hanc hanc hanc hanc hanc

AD LECTOREM ADMONITIO.

NEdùm Patriæ desiderio exardescens, verum etiam studiosorum labore dolens, simul, ac in mentem mihi venit insignis, omniquè ævo venerabundi *D. Didaci Guerreiro Camacho de Aboim* universum opus tertio, aut, ni fallor, quarto in lucem prodere; parilliter me lacesiit, non tantùm universum opus, sed, qui aderant, Indices, haud corrigere (audaculus si quidem jure merito diceret) verum & multis eos de typi purgare erroribus: Opus namque (licet utile, admodumquè necessarium forensibus controversiis), nec non Index Generalis, (alio disertissimo exaratus Marte, quantumvis diminutus admodùm, eo quòd quatuor priorum tantùm voluminum comprehenderet conclusiones) &, qui extabant, particulares uniuscujusque Tomi, adeò præfatis erroribus referta currebant, ut quicquid multoties perquirebatur, sæpissimè non inveniretur; &, adhuc inventum, quid esset, nullatenus cognosceretur. Et quamvis mihi, muneris oneribus præpedito, desiderium hocce ad actum reducere, temporis angustia sumopperè interdiceret, nihilo tamen minùs, *cùm nitamur in vetitum, cupiamusquè negata*, indies magis, ac magis exarsi, atquè condolui; requiem respui; tempora dietim sumpsi, ut super hoc quale quale examen perlustràssem. Facessit Omnipotens, (quo Duce facilia redduntur omnia) &, postquam à tergo, ut par fuit, correctum opus reliqui, nec non uniuscujusque Tomi Indices denuò, ac sedulò confectos, Repertorium isthoc omnium novem Tractatum, ac voluminum, seu totius penitùs Operis (nihilò intacto relicto) in lucem, seu aliàs in benè sentientium crism, sicut & in adversantium fomitem aperio. Operæ pretium fuit in Operis errorum emendatione nebulas fugare, lucem aperire, hæsitationesquè amputare: in Indicium, ac Repertorii confectioe cætera omnia, quæ per universum sparguntur opus, in unum redigere, ne ad omnes novem Tomos pro ejusdem quæstionis cognitione studioso lectori evagandum foret. Si in illo metam non attigi, typographiarum nostrarum ruditas aliquantulum obfuit: si in hoc à vero tramite deviavi, citrà desiderium evénit. Igitur, si illuc, hîcquè, tibi gratus labor noster evaserit, Deo gratias habebo: sin autem insipidus displiceat, legere non cures, imò aliud ad iter gressus dirigas.

Vale.

TO-

TOTIUS OPERIS O R D O.

- Tractatus* I. De omni genere Inventariorum.
Tractatus II. De omni genere Divisionum.
Tractatus III. De datione, & obligatione Tutorum, & curatorum.
Tractatus IV. De Rationibus reddendis, insimulque de omnibus personis, quæ rationes reddere constringuntur.
Tractatus V. De omni processu, cum civili, tum criminali, coram orphanorum Judice pertractando.
Tractatus VI. De Recusationibus, nec non de personis, quæ recusare, recusarique valent.
Tractatus VII. De Privilegiis Familiarium, Officialiumque Sanctæ Inquisitionis.
Tractatus VIII. De Schola morali, politica, Christiana, ac juridica; sive quarta Philosophiæ partiæ, quæ Ethica communiter nuncupatur.
Tractatus IX. De Quæstionibus, ac Decisionibus forensibus.
Tractatus iste X. De Repertorio generali omnium materiarum, quæ in cæteris, hucusque enumeratis, tomis inveniuntur.

Aqua	39.	Britanus	49.
Arbitraria	39.		
Arbitratores	39.		
Arbitri	39.		
Arbitrium	40.		
Arbor	40.		
Arca	40.	C Adavera	49.
Arcanum	40.	Cadere	49.
Aresta	40.	Cæcus	49.
Argumentum	40.	Cadere	50.
Arrhæ	41.	Calculator	50.
Arrestum	41.	Calor iracundiæ	50.
Arma	41.	Cambium	50.
Ars	42.	Canonicus	50.
Articuli	42.	Capacitas	50.
Asscuratio	42.	Capella	50.
Assentatio	42.	Capitale	50.
Assessor	43.	Capitatio	50.
Assertio	43.	Capitis diminutio	50.
Assignatio 10. dierum	43.	Capitulum	50.
Assignaturæ	43.	Captatoria	50.
Assistens	43.	Captivitas	51.
Astutia	43.	Captura	51.
Attentatum	43.	Caput casalis	51.
Attestationes	44.	Carceratio	51.
Avari	44.	Cardinalatus	54.
Avaritia	44.	Castigatio	54.
Audacia	44.	Casus	54.
Augmentum	44.	Casus fortuitus	54.
Aurum	44.	Caupones	55.
Avocatio	44.	Causa	55.
Author	45.	Causa pia	55.
Authoria	45.	Cautela	55.
Authoritas	45.	Cautio	55.
		Censura	56.
		Census	56.
		Certatio	58.
		Certitudo	58.
		Cessare	58.
		Cessio bonorum	58.
		Cessio jurium, & actionum	60.
		Chancellarius maximus	61.
		Charitas	61.
		Charta alba	61.
		Charta divisionis	61.
		Charta securitatis	62.
		Christiani	62.
		Chirurgi	63.
		Citatio	63.
		Civilitas	68.
		Clamdestinè	68.
		Clausulæ	68.
			Cle-

B

B Annitus
 Barataria
 Bellum
 Beneficentia
 Beneficiati
 Beneficium
 Benemeritus
 Beneplacitum
 Benevolentia
 Bona
 Bona fides
 Bonum
 Brevitas

Clementia
 Clericus
 Coactio
 Codicillus
 Cognatio
 Cognitio
 Coitus
 Collaterales
 Collatio
 Collecta
 Collegium
 Colonia
 Colonus
 Colloquium
 Commensuratio
 commercium
 Commissio
 Commissum
 Committere
 Committia
 Commodatum
 Commodum
 Communicatio
 Communio
 Communitas
 Commutatio
 Comparatio
 Compensatio
 Competentia
 Complementarius
 Compositio
 Compromissum
 Concessio
 Concilium Trid.
 Conclusio
 Concordia
 Concremari
 Concubina
 Concurfus
 Condemnatio
 Conditio
 Conductio
 Conductor
 Confessio
 Confidere
 Confirmatio
 Confiscatio
 Confraternitas
 Confusio
 Conjecturæ
 Conjunctio

70. Connexa
 70. Conscientia
 71. Consensus
 71. Consequens
 72. Conservator
 72. Consignatio
 74. Consiliarii
 74. Consilium
 74. Constantia
 77. Consuetudo
 78. Consulere
 78. Contemplatio
 78. Contemptio
 78. Contentio
 78. Contentus
 78. Contestatio
 78. In continenti
 78. Continentia
 78. Contrabannum
 78. Contractus
 79. Contrarietas
 79. Contrarium
 79. Contraventio
 81. Contumax, Contumacia
 82. Conveniri
 82. Conventio
 83. Conversatio
 83. Copia
 84. Copula
 84. Correctio
 84. Correlativum
 84. Corresponsalis
 85. Correuus
 85. Creatio
 85. Credere
 85. Creditor
 85. Credulitas
 85. Crux
 85. Culpa
 86. Cupiditas
 86. Cura
 87. Curator
 87. Curia
 87. Custos
 89.
 89.
 89.
 91.
 92.
 92.
 92. **D** Amnum
 92. **D**emoniaci
 92. Debitores, Debitum

D

92.
 92.
 93.
 93.
 93.
 94.
 94.
 95.
 95.
 95.
 96.
 96.
 96.
 96.
 97.
 97.
 97.
 97.
 97.
 99.
 99.
 99.
 99.
 100.
 100.
 101.
 101.
 101.
 101.
 101.
 101.
 101.
 101.
 101.
 101.
 101.
 101.
 101.
 101.
 101.
 102.
 103.
 103.
 106.
 106.
 106.
 106.
 110.
 110.
 110.
 111.
 111.
 De-

**

Deceptio	116.	Doctores	129.
Decima	116.	Dolor	129.
Decisio	116.	Dolus	129.
Declaratio	116.	Domesticus	131.
Declinatoria	116.	Domicilium	131.
Decoectio	117.	Dominium	131.
Decretum	118.	Dominus	131.
Decuriones	118.	Domus	132.
Defensio	118.	Donatarius, Donatio	132.
Definitio	118.	Donum	137.
Delegatio	118.	Dormire	137.
Deliberatio	118.	Dos	137.
Delictum	119.	Dubitatio	145.
Dementia	119.	Dubium	145.
Denuntiatio	119.	Duellum	145.
Dependentia	119.	Duplicitas	145.
Deponens	119.		
Depositarius, Depositem	120.		
Deterioratio	122.	E	
Detestatio	122.	E Brius	145.
Descriptio	122.	E Ecclesia	145.
Desistentia	122.	Ecclesiastici	145.
Destitutio	123.	Edicta	145.
Detrectatio	123.	Editio	146.
Deus	123.	Educatio	146.
Dialectica	123.	Effectus	146.
Dictio	123.	Electio	146.
Dictum	123.	Eleemosyna	147.
Dies	123.	Eloquentia	147.
Difficultas	124.	Emancipatio	147.
Dignitas, Dignum	124.	Emphyteusis, Emphyteuta	148.
Dilatio	124.	Emptio, & venditio	152.
Diminutio	124.	Epicheia	153.
Diploma	125.	Episcopi	153.
Discere	125.	Equites	154.
Discordia	125.	Eremitæ	154.
Dispensatio	125.	Error	154.
Displicentia	125.	Etymologia	155.
Dispositio	125.	Eviectio	155.
Dissentio	125.	Exceptio	156.
Dissidia	125.	Exclusio	158.
Dissimulatio	125.	Excommunicatio	159.
Distincta	125.	Excusatio	159.
Distinctio	125.	Excussio	159.
Distributio	125.	Executio	160.
Distributiones	126.	Executor	162.
Dividuum	126.	Exempla	166.
Divisio	126.	Exercitium	166.
Divitiæ	126.	Exercitor	166.
Divortium	129.		
Doceri	129.		

Exhæredatio
Exhibitio
Exhortatio
Ex officio
Expensæ
Expensæ litis
Experientia
Expositi
Expresum
Expulsio
Extensio
Exterus
Extinctio

F

F Acere
Facinora
Factor
Factum
Facultas
Falcidia
Falsitas
Falx
Fama
Fames
Familiares
Familiaritas
Famuli
Fatui
Favor
Felicitas
Feria
Fictio
Fideicommissarius
Fideicommissum
Fidejussores
Fidelitas
Fides
Fiducia
Filiatio
Filiicidium
Filius
Finis
Firmitas
Fiscus
Flumina
Foemina
Foetus
Foedum

166. Folium
167. Forensis
168. Forma
168. Fortitudo
168. Fortuna
171. Forum
171. Frater
171. Fraus
171. Fructus
171. Frumentum
171. Fuga
172. Fundamentum
172. Funus
Furius
Furor
Furtum
Futurum
172.
172.
172.
172.
172.
172.
173.
173.
173.
173.
173.
173.
177.
177.
177.
177.
178.
178.
178.
180.
182.
183.
184.
184.
184.
184.
187.
187.
187.
189.
189.
189.
190.

M

I

G

H

190.
190.
190.
190.
191.
192.
192.
193.
198.
198.
198.
198.
198.
199.
199.
199.
200.
200.
200.
200.
200.
200.
202.
202.
202.
202.
202.
203.
203.
203.
203.
203.
203.
203.
203.
203.
203.
203.
203.
203.
203.
203.
203.
204.
204.
204.
204.
204.
204.
204.
204.
204.
204.
204.
205.
205.
207.
207.
207.
207.
207.
208.
208.
208.
208.
208.

Honestus	208.	Inhibitio	217.
Honor	208.	Inimititia	217.
Horreum	208.	Inimicus	217.
Hospitale	208.	Injuria	217.
Hospitium	208.	Injustitia	217.
Humilis	209.	Inobedientia	217.
Hypotheca	209.	Innocens	218.
		Innovatio	218.
		Inopia	218.
		Inquilinus	218.
		Inquisitio	218.
		Inquiritores	218.
		Insidiæ	218.
		Insinuatio	218.
		Inspectio	219.
		Instantia	219.
		Institor	219.
		Istitutio	219.
		Institutor	220.
		Instructio	220.
		Instrumentum	221.
		Intellectus	221.
		Intentio	221.
		Interdictum	221.
		Interesse	221.
		Interpellatio	223.
		Interpretatio	223.
		Interrogatio	223.
		Intestatus	223.
		Inventarium	224.
		Inverisimile, <i>vid. verisimilitudo.</i>	237.
		Invidia	238.
		Invitus	238.
		Ira	238.
		Iracundia	238.
		Iter	238.
		Judæi	238.
		Judex	238.
		Judicare	242.
		Judicium	242.
		Juramentum	243.
		Juris-Consulti	250.
		Jurisdicção	250.
		Jus	251.
		Jus accrescendi	252.
		Jus deliberandi	253.
		Jus offerendi	253.
		Jus patronatûs	253.
		Jus reservatum	254.
		Jus tertii	254.
		Justitia	254.

I

I Actare
 Jejunare
 Ignorantia
 Illatio
 Illiquidum
 Immunitas
 Impedimenta
 Impeditus
 Imperitia
 Implementum
 Impossibilitas
 Impotentia
 Imprudentia
 Impubes
 Impugnatio
 Incapax
 Incertitudo
 Incestus
 Incidens
 Incipere
 Inclinatio
 Inclusio
 Incognita
 Incompatibilitas
 Incompetentia
 Incorporatio
 Indefinitum
 India
 Indignus
 Individuum
 Induciæ
 Industria
 Inæqualitas
 Infamia
 Infans
 Inferior
 Informatio
 Ingenium
 Ingratitudo
 Inhabilitas

H

Jul-

Justum
Juvenes

L

L Abor
Laborator

Lachrymatio

Lactatio

Laqueus

Lascivia

Latinitas

Laudemium

Laudum

Laus

Lectio

Lectulus

Lesa Majestas

Lesio

Legatarius

Legatum

Legatus

Legitima

Legitimatio

Leuca

Lex

Libellus

Liberalitas

Liberatio

Liberi

Libertas

Libri

Licitatio

Licitum

Linea

Liquidatio.

Liquidum

Lis

Literæ

Literæ cambii

Litigiosum

Locatio

Locupletatio

Locus

Longum tempus

Lucrum

Ludus

Luere

Lunaticus

254.
254.

255.

255.

255.

255.

255.

255.

255.

255.

255.

255.

255.

256.

256.

256.

256.

257.

258.

261.

261.

262.

264.

264.

267.

267.

268.

268.

268.

268.

268.

270.

271.

271.

271.

271.

272.

273.

273.

273.

273.

275.

275.

275.

275.

275.

275.

275.

M

M Aculati
Masoma

Magister

Magistratus

Magnanimitas

Magnates

Magnificencia

Majestas

Maior pars

Maioratus

Mala

Mala fides

Malitia

Mandatum

Manfuetudo

Manumittere

Manutentio

Maritus

Masculus

Mater

Maternitas

Materia

Matrimonium

Medicina

Medicus

Melioramenta

Memoria

Mendacium

Mens

Mensis

Mensor

Mensura

Mercator

Mercatura

Meretrix

Meritum

Metus

Miles

Minima

Ministri

Minores

Missæ

Miserabilis

Modestia

Modica

Modus

Molendinum

Momus

275.

275.

276.

276.

276.

276.

276.

276.

276.

276.

279.

279.

279.

279.

281.

281.

281.

281.

283.

283.

283.

283.

283.

286.

286.

286.

287.

287.

288.

288.

288.

288.

288.

288.

288.

288.

289.

290.

290.

290.

290.

291.

291.

291.

291.

291.

292.

292.

Mo-

Monachus
 Monasterium
 Moneta
 Monetarius
 Monialis
 Monitio
 Monopolium
 Mons
 Monumenta
 Mora
 Morbus
 Mores
 Mors
 Mos
 Mulier
 Muliones
 Munera
 Munus
 Murmuratio
 Musica
 Mutatio
 Mutus
 Mutuum

N

Nativitas
 Natura
 Naufragium
 Naula
 Nautæ
 Navis
 Necessitas
 Negatio
 Negativa
 Negligentia
 Nemo
 Neophytus
 Nepos
 Nescius
 Nobilitas
 Nocere
 Noluntas
 Nomen
 Nominatio
 Notarius
 Notitiæ
 Notorium
 Novatio

292. Novitas
 292. Novitius
 292. Nox
 292. Nullitas
 292. Nuntiatio
 292. Nuntius
 292. Nuptiæ
 292. Nutrices
 292. Nutus

O

294. **O**bedientia
 294. Oblatio
 294. Obligatio
 295. Oblivio
 295. Obreptio ac subreptio
 295. Obscuritas
 295. Observantia
 295. Observatio
 295. Obtractatio
 295. Occasio
 Occisor
 Occultatio
 Odium
 Offensio
 296. Officia
 296. Officiales
 296. Oleum
 296. Omissio
 296. Onus
 297. **O**conomia
 297. Opinio
 297. Opponens
 297. Opportunitas
 297. Oppositum
 298. Ordinatio
 298. Ordines
 298. Ordo
 298. Origo
 298. Originarius
 299. Ornatus
 300. Orphanus
 300. Otium
 300. Ovis

P

PActum
 Par
 Parcere
 Parcimonia
 Parentes
 Paries
 Parochianus
 Parochus
 Parricidium
 Pars
 Partitiones
 Partitores
 Partus
 Parvi
 Parum
 Pascua
 Pater
 Paternitas
 Patientia
 Patria
 Patria potestas
 Patrimonium
 Patronatus
 Patronus
 Paupertas
 Pax
 Peccatum
 Peculium
 Pecunia
 Pensio
 Peregrini
 Perfectum
 Periculum
 Periti
 Peritia
 Perjurium
 Permanentia
 Permutatio
 Persona
 Persona miserabilis
 Persuasio
 Petitio
 Pictura
 Pignus
 Placere
 Plebei
 Poena
 Poesis

	Politici	332.
	Portio	332.
	Possessio	332.
317.	Possessor	333.
319.	Positiones	334.
319.	Posteritas	335.
319.	Posthumus	335.
319.	Postliminium	335.
319.	Potentes	335.
319.	Potestas	335.
319.	Practica	335.
319.	Praxis	335.
319.	Precarium	335.
319.	Precatorium	335.
322.	Preces	335.
322.	Præceptum	335.
322.	Præco	335.
322.	Præconia	335.
322.	Præferentia	336.
323.	Præjudicium	338.
323.	Prælatio	338.
323.	Præmium	338.
323.	Præponens	338.
324.	Præscriptio	339.
124.	Præsens	341.
324.	Præsentatio	341.
324.	Præses	341.
324.	Præsentia	341.
325.	Præsumptio	341.
325.	Præteritio	342.
326.	Prætor	342.
326.	Pretium	342.
326.	Præventio	343.
327.	Principium	343.
327.	Princeps	343.
327.	Prioritas	344.
328.	Privatio	345.
328.	Privilegium	345.
328.	Privilegiatus	345.
328.	Prius	350.
328.	Probatio	350.
329.	Processus	352.
329.	Procuratio	352.
329.	Procuratores	352.
329.	Prodigalitas	354.
330.	Prodigium	354.
330.	Prodigus	354.
331.	Professio	355.
331.	Prohibitio	355.
331.	Promissio	355.
332.	Promotores.	356.

Pro-

Totum
Tractatus
Transactio
Transiens
Transmissio
Trebellanica
Treplica
Tribulatio
Tributum
Triplum
Tristitia
Triticum
Turba
Turpitude
Tutela
Tutor
Tutum
Tyrones

458.
458.
458.
459.
459.
459.
460.
460.
460.
460.
460.
460.
460.
460.
460.
461.
462.
465.
466.

Vices
Vicinus
Vidua
Violatio
Vincere
Vinculum
Vindictio
Vindicta
Vintena
Vinum
Vir
Virgo
Virtutes
Vis
Visitatio
Victoria
Visura
Vita
Vitia
Vivere
Unio
Unitas.
Universitas
Unus
Vocatio
Voluntas
Vota
Utilitas
Ufucapio
Ufufuctuarius
Ufurarius
Ufuræ
Ufus
Ufufuctus
Uxor

470.
470.
470.
471.
471.
471.
471.
471.
471.
471.
473.
473.
473.
474.
474.
474.
474.
474.
474.
474.
475.
475.
475.
475.
475.
475.
475.
475.
476.
476.
476.
476.
477.
477.
479.
480.
480.

V

Agabundus
Valetudo
Validum
Valor
Variatio
Vassalli
Ubertas
Venditio
Venenum
Venia
Venter
Verba
Verifimilitudo
Veritas
Versio
Vestes
Ultio
Via

466.
466.
466.
466.
466.
466.
467.
467.
467.
467.
467.
468.
468.
469.
469.
469.
469.

X Epia

T

R

X

LICEN

L I C E N Ç A S.

D O S A N T O O F F I C I O.

CENSURA P. M. Fr. URBANI A DIVO ANTONIO
in Sacra Theologia Magistri, & Sancti Officii Consultoris.

ILLUSTRISSIMI DOMINI.

Opus inscriptum, *Repertorium, Seu Index Generalis omnium rerum notabilium, quæ continentur in toto opere D. Didaci Guerreiro, noviter, & admissim compactus à D. Antonio Moreira Pegas, maxima, quâ potui, cura & diligentia perlegi.* Et sane judicari non debet otiosus Auctoris labor, imò magnam meretur laudem, propter non levem, quam omnibus forensia tractantibus afferre potest commoditatem liber iste, si publici juris fiat. Cum igitur nihil in eo sit offendens catholicæ fidei regulis, bonisvè moribus adversum, dignum esse censeo, ut in lucem edatur, si ita videbitur Illustr. Dominat. vestris. Hoc meum iudicium, salvo meliori. Lisbonæ in Conventu Sancti Petri de Alcantara Fratrum Minorum Reformatorum 26. Augusti 1761.

Fr. Urbanus à Divo Antonio.

Vista a informação, póde-se imprimir o Index, que se apresenta, e depois voltará conferido para se dar licença que corra, sem a qual não correrá. Lisboa 1. de Setembro de 1761.

Trigozo. Sylveiro Lobo. Carvalho. Mello.

D O O R D I N A R I O.

CENSURA SENATORIS RELATIONIS ECCLESIASTICÆ
Mauri Eduardi à Silva.

EXCELLENTISSIMÆ, ET REVERENDISSIMÆ DOMINE.

Hic elenchus, Seu Repertorium tractatum, quos dilucidè conscripsit eruditissimus Senator *Didacus Guerreiro Camacho de Aboim*, nil continet fidei dissonum, aut bonis moribus, imò eum iudico utilissimum ad hoc, ut facilius inveniantur illæ sententiæ, quas prædictus Senator, licet in suo Indice exposuisset, compilavit tamen nimis concise, & non sine vexatione reperiuntur. Commendetur igitur prælo Authoris laude, qui hunc laborem feliciter suscepit, absolvitque, si Excellentiaæ tuæ ita placuerit. Ulyssipone 21. Octobr. ann. 1761.

Maurus Eduardus à Silva.

Vista

Vista a informaçõ, póde-se imprimir o Repertorio de que trata a petiçãõ, depois torne para se lhe dar licença para correr. Lisboa 23. de Outubro de 1761.

D. J. A. L.

DO DESEMBARGO DO PACO.

CENSURA LITERATISSIMI SENATORIS AULÆ PORTUENSIS
D. Joaquimi ab Oliva Brandaõ, in Domini nostri militiæ Equite.

DOMINE.

N Il Regiis Sanctionibus oppositum invenio hoc in Elencho universali (sic nunc primum edito) totius operis Doctissimi, omnique ævo laudandi Senatoris *Didaci Guerreiro Camacho de Aboim*, imo potius imploratâ gratiâ dignum, foroquè benemeritum reputo *Doctum Curie Advocatum Antonium Moreira Pegas*, non solum ob ipsum opus ab innumeris, quibus scatebat, erroribus, vindicatum, sed etiam ob publicam utilitatem consultam in generali, facili, optimâque conclusionum omnium indicatione: sic laudabiliter, & officiosè Collegis donato tempore post laboriosissimum patrociniû publico, meritoquè plausu Clientibus præstitum. Ita videtur: sed Dominatio tua justissimum judicabit. Ulyssipone die 29. Decembris anno salutis 1761.

Doctõr Joachimus ab Oliva Brandaõ.

Que se possa imprimir vistas as licenças do Santo Officio, e Ordinario, e depois de impresso, e revisto, tornará para a licença de correr. Lisboa 11. de Janeiro de 1762.

Carvalho.

Emas.

Affonseca.

Castro.

RÉPER-

REPERTORIUM,

S E U

INDEX GENERALIS.

A

- A**bsens quis dicatur? *tr. 1. l. 1. c. 6. n. 6. pag. 98.*; absens enim reputatur, qui animo præsens non est: *tr. 3. l. 6. c. 3. num. 6. p. 5.*
- Absens præsumitur mortuus, quando absentia est diuturna, id est, decem annorum: *tr. 3. l. 4. c. 12. n. 49. p. 290.* & *tr. 9. q. 96. n. 4. p. 506.*; quia absentia longa morti æquiparatur: *dict. q. 96. n. 5. p. 506.*
- Possessore maioratûs per viginti annos absente, an immediatus admitti valeat? *tr. 3. l. 8. c. 8. n. 37. p. 317.*
- Absens divisionem bonorum petere poterit propter absentiam? *Videsis tr. 2. l. 2. c. 5. à n. 90. ad 94. p. 164.*, ubi etiam quando absens præsumatur mortuus, & in verb. *Vivere.*
- Reipublicæ causâ absens quando restituatur? *tr. 2. l. 8. c. 3. n. 67. 68. p. 804.*, & in verb. *Restitutio.* An procuratorem teneatur relinquere? *tr. 9. q. 6. n. 6. p. 17.* Mulier, sequendo maritum reipublicæ causâ absentem, reipublicæ causâ abesse censetur: *tr. 9. q. 12. n. 23. p. 51.*
- Absentium defectum supplet iudex: *tr. 3. l. 6. c. 4. n. 15. p. 7.*
- Tutore, curatoreve absente, quid? *tr. 3. l. 5. c. 15. n. 41. p. 398.*
- Absentia reipublicæ causâ, an præscriptionem impediat? *tr. 9. q. 31. n. 14. p. 185.*, & videas verb. *Præscriptio.*
- An absentis curator actiones, & quas actiones movere queat? *tr. 9. q. 31. tot. à p. 186.*, & videas verb. *Curator.*
- In loco incerto absens minoribus, furiosis, fatuis, & similibus æquiparatur: *tr. 9. q. 31. n. 6. p. 186.* Orphanorum iudici competit suorum bonorum cura: *ibi n. 7.*; quo tempore præscribantur eorum bona? *ibi dem n. 8. 9. 10. 18. p. 186.* & *seq.* Citatur per edicta, ut dicemus in verb. *Edicta.*
- An, si partes à iudicio abfuerint, levetur depositum? *tr. 4. l. 7. c. 5. n. 96. 97. p. 146.*
- Absolutio.* Iudex ad reum absolvendum proclivior esse debet: *tr. 4. l. 8. c. 1. n. 63. p. 220.*; potissimè quando reus authoris probationes offuscat: *ibi n. 64.*; vel si sit inter mercatores: *n. 65. p. 221.*
- Absolutus semel, amplius non est molestandus: *tr. 3. l. 3. c. 17. n. 11. p. 150.*

A

nisi

nisi sub conditione absolutus fuerit:
ibi n. 14. p. 150.

Abstentio hæreditatis fieri valet ex jure Prætorio ab omnibus hæredibus, quantumvis sint sui, & necessarii:
tr. 2. l. 1. c. 12. n. 4. p. 104.

Utrum quando Pater instituit filium in potestate habitum, & illi dedit substitutum vulgarem, filius verò se abstinuit, substitutus statim admittatur, vel expectandum sit triennium, intra quod hæres suus abstentionem revocare possit? Statim admittitur substitutus: *tr. 2. l. 1. c. 12. n. 11. p. 105.* Et an, si admittatur substitutus infra triennium, possit ahuc filius pœnitere, & advocare à substituto hæreditatem? *ibidem n. 12.* Et an jus accrescendi competens hæredi, cui datus est cohæres, impediatur revocationem? *ibi n. 14. 15.*

Dotatus suâ dote contentus ab hæreditate se abstinere potest: *tr. 9. q. 48. n. 2. p. 273.*, intelligendo, ut in *n. 3. & seqq.*

Adjudicatio debiti abstentionem hæreditatis non frangit: *ibi q. 47. n. 1. p. 270.*

Cætera aspicias in verb. *Repudiatio*, *Renuntiatio*, vers. *Quò ad legitimam*, & *hæreditatem.*

Absurdum evitari debet: *tr. 9. q. 99. n. 41. p. 526.*

Abusus nullo tempore legem facere, aut vincere valet: *tr. 1. rubr. part. 2. n. 45. p. 31.*; imò est relegendus quacumque vetustate non obstante: *ibi n. 46. p. 31.*

Abusus propriè significat excessum in usu privilegii: *tr. 7. l. unic. c. 24. à n. 34. p. 330.* Consistit in extensione extra limites ipsius: *ibid. c. 24. n. 35. p. 330.*; vel quando ex eo accipitur occasio peccandi: *ibi n. 36. p. 331.*

Abusu amittitur privilegium? Quis ambigit? *tr. 7. c. 24. n. 32. p. 330.* Ast nec semper in universum amittitur: *ibi n. 40. p. 331.*; sed prout culpa postulaverit: *ibi n. 41.*; amittitur ve-

rumtamen in illo actu, in quo abutitur: *ibi n. 42.* Ideò ob abusum Baronum privilegia cassare valet Princeps: *ibi n. 33. p. 330.* Beneficiatus, studiorum causâ privilegiatus, si studium deserat, privilegium quoque amittit: *ibi n. 37. p. 331.* Sic similiter Clericus conjugatus, si laicè vivat: *ibi n. 38.* Familiares verò, Officialesque Sancti Officii abusus causâ privilegia non amittunt: *ibi n. 32. p. 330.*

Cætera in verb. *Contraventio*, *Dominium*, *Non usus*, *Usus.*

Academici, & foro academico fruentes, an collectari possint? *tr. 7. c. 20. n. 82. p. 265.*

Acceptatio, & ratificatio an requiratur, ut actio per stipulationem Notarii acquiratur absenti? Quæritur in *tr. 1. l. 3. c. 7. à n. 24. p. 311.*, & resolvitur *n. 26.* cum distinctione hac: aut agitur ad effectum, ut sit quæsitum jus, seu dominium absenti; aut ad effectum, ut nequeat promittens ante ratificationem absentis pœnitere: ita ut primò in casu requiratur absentis acceptatio; in secundo verò non.

Scientia sufficit, ut donatio acceptata dicatur: *tr. 1. l. 3. c. 7. n. 27. p. 311.*; & præfata scientia præsumitur in actionibus, quæ afferunt commodum: *ibi n. 28. p. 311.*

In donationibus factis ad pias causas acceptatio haud requiritur: *tr. 1. l. 3. c. 7. n. 29. p. 312.*

Testamèti executio an acceptari necessariò debeat? *tr. 1. l. 4. c. 6. à n. 34. p. 472.*

Mandatum an? *ibi n. 35. p. 472.*

Advocationis munus nunquid? *ibi n. 36.*; nisi à principio operas suas locasset: *n. 37.*; vel advocatio sit pro causis piis, pupillaribus, & fiscalibus: *ibi n. 59. p. 474.*

Munus, quod non est publicum, accipere nemo cogitur: *tr. 1. l. 4. c. 6. n. 39. p. 472.*; post tamen susceptum privatum munus, explere illud unusquisque cogitur: *tr. 1. n. 40.*; & ad id suffi-

sufficit acceptare, vel expresse, vel tacite: *ibid. n. 44. p. 472.*
 Procuratoris officium, urgente necessitate, cogitur quis accipere: *tr. 1. l. 4. c. 6. n. 55. p. 474.*
 Curator in vitis iisdem in terminis datur: *dict. c. 6. n. 56. p. 474.*
 Taciturnitas in executione ad pias causas pro acceptatione expressa habetur: *tr. 1. l. 4. c. 6. n. 42. p. 473.*; ideo executor accipiendo testamentum acceptare censetur: *ibi n. 43.*; procurator recipiens mandatum censetur acceptare: *n. 44.*; recipiens instrumentum compromissi, illud approbare iudicatur: *n. 45.*; ni alia daretur ratio officiens: *n. 46. p. 473.*
 Executores Religiosi à suo Superiori compellendi sunt acceptare: *tr. 1. l. 4. c. 6. n. 53. p. 474.*; & quando nullus reperitur executor à iudice compelli possunt: *ibidem.*
 An hæres possit hæreditatis partem acceptare, partemque repudiare, etsi in parte repudiata substitutum habeat? *tr. 2. l. 1. c. 12. n. 66. p. 109.*, & videlicet verb. *Abstentio, Aditio, Renuntiatio quò ad hæreditatem, Repudiatio.* Et quando filius possit acceptare hæreditatem ab intestato, ac repudiare ex testamento? *ibi n. 76. p. 110.*
 Legatum acceptans censetur illud acceptare cum onere in iuncto: *tr. 2. l. 8. c. 25. n. 125. p. 876.*; etsi onus valorem legati excedat: *n. 126.*; modò sciens de onere legatum acceptet: *n. 127.*; quæ scientia præsumitur in agente pro consecutione legati: *n. 128. p. 876.*
 Literas cambii acceptans obligatur ad solutionem: *tr. 2. l. 8. c. 9. n. 37. p. 830.*
 Melius est damnum pati, quam aliquid indebitè accipere, aut exigere: *tr. 2. l. 8. c. 25. n. 22. p. 867.*
 Minoris curator acceptare potest donationem, liberationem, & confessionem in favorem illius factam: *tr. 3. l. 4. c. 10. n. 23. 24. p. 211.*

Acceptare potest minor officii renunciationem sibi factam: *tr. 3. l. 6. c. 18. n. 13. p. 36.*
 Nummè arbitri, & periti cogi possint ad acceptandum? A parte, vel iudice electi, minimè: *tr. 4. l. 5. c. 9. n. 22. p. 387.*; à publico deputati, utique: *n. 24.* Sed acceptantes cogi possunt ad explendum munus: *n. 23.*; & ad damna ex mora resultantia obstringuntur: *ibi n. 24. p. 387.*
 Acceptans beneficium ad implendum onus, quo fuit datum, tenetur: *tr. 9. q. 18. n. 21. p. 82.*
 Accipere per se, vel per alium idem est: *tr. 6. l. 4. c. 10. n. 6. p. 193.*
 Accipere munera potest iudex à non subditis: *tr. 6. l. 4. c. 16. n. 54. p. 263.*
 Iudex non prohibetur accipere, & capere ex ultima voluntate: *tr. 6. l. 4. c. 16. n. 51. p. 263.*
 Accipere est pauperis, sicuti divitis dare: *tr. 9. q. 17. n. 2. p. 69.*
Acceptilatio definitur: *tr. 2. l. 8. c. 8. n. 1. 2. 3. p. 825.*
 Duplex est, altera scilicet simplex, altera verò Aquilianà stipulatione commixta; & quæ una, quæve alia sit? *tr. 4. l. 3. c. 8. n. 1. 2. p. 195.*, ubi *n. 3. 4.* definitur prima.
 Acceptilationis exceptione in continenti probatà suspenditur executio: *tr. 2. l. 8. c. 8. n. 4. & seqq. p. 825.*, ubi ampliatur, ac limitatur.
 Quæ personæ rogare acceptum, & quæ acceptum ferre valeant, nec ne? *tr. 4. l. 3. c. 8. n. 17. p. 197.*
 Per acceptilationem, vel Aquilianam stipulationem, à quacumque obligatione solvitur tutor, curator, socius, omnis alius administrator: *tr. 4. l. 3. c. 8. n. 5. p. 195.*; quandoquidem generalis liberationis operatur effectum: *n. 6. p. 196.*; & adversus eam locum non habet exceptio non numeratæ pecuniæ, neque renuntiatio: *n. 7. & 8.*
 Et, si Aquiliana stipulatio inutilis sit, resolvitur in pactum: *n. 9.*; liberatio siquidem facta cum clausula *omni*

- ni meliori modo*, per Aquilianam stipulationem censetur facta: *n. 10.*; stipulatione Aquiliana interveniente in transactione debitori facta, fidejussor ipso jure liberatur: *n. 11.*; factaque liberatio ista per acceptilationem ab uno ex sociis communem debitorem liberat: *n. 12.* Per hanc acceptilationem incogitata non veniunt: *n. 18. p. 197.*, esto sumopperè generalissima sit: *n. 20.*; nisi verba taliter aperta forent, quod, salva ratione certi sermonis, non solum ad specificata referri possint, sed ultra specificata quidpiam denotarent: *n. 21. 22. p. 197.*
- Stipulatione semper tenet? Merito ambigis; interveniente enim dolo ex enormissima læsione resultante, errore, falsa causâ, juris, factivè ignorantia, labitur: *tr. 4. l. 3. c. 8. n. 23. p. 198.*; & hoc licet inter maiores facta sit transactio per Aquilianam stipulationem: *ibi n. 24.* Ergo fortius ita erit in facta cum pupillo, vel minore? Quis inficias ibit? *num. 25. p. 198.*
- Acceptio personarum minimè facienda in administratione justitiæ: *tr. 8. palestr. 2. lect. 25. p. 332. col. 2. in fin. & palestr. 2. lect. 1. p. 174. col. 1. & lect. 20. p. 299. 300. & 305. in med.*; imò pauperi, sicut diti, justitia facienda: *tr. 1. part. 2. rubr. n. 166. 167. p. 40.*; siquidem præfata acceptio odiosa est apud Deum: *tr. 6. l. 4. c. 13. n. 2. p. 209. & n. 140. p. 236.*; facienda tamen ob pravos mores illarum: *ibi n. 72. p. 225.*; & tunc charitas non offenditur: *n. 88. p. 229.*; dummodò absit odium: *n. 73. p. 225.*; & etiam facienda ob bonum publicum: *num. 74. p. 225.*
- Accessorium corrumpit sublato principali: *tr. 1. l. 3. c. 8. n. 36. p. 320.*
- Naturam sui principalis sequitur: *tr. 9. q. 54. n. 5. p. 299. & q. 90. num. 3. p. 469.*; & dum disceptatur de principali, accessorium dormitat: *q. 26. n. 13. p. 132.*, & vide sis verb. *Causa, & Prohibitio.*
- Accessoria, & adjacentia intelliguntur, ni excipiantur, comprehensa in legato, donatione, venditione vè rei principalis: *tr. 2. l. 5. c. 3. n. 82. 83. p. 450.*
- Accidentalia contingentia substantiam rei non immutant: *tr. 6. l. 4. c. 16. n. 54. p. 263.*
- Acquestus conjugalis. Multa de materia invenies in *tr. 2. l. 7. c. 8. t. à p. 734. & l. 7. c. 16. à n. 49. p. 782.*
- Acquisitio. Quidquid filius cum patre habitans, & ejus bona administrans, acquirit, ex bonis patris præsumitur acquisisse: *tr. 2. l. 2. c. 12. n. 176. p. 239.*; nisi filius industrius, mercator, diligens vè fuerit: *ibi n. 177.*; vel nisi filius, bona patris administrans, bonam rationem reddat: *ibi n. 178. 179. p. 239.*
- Vir præsumitur ex propria acquirere pecunia; mulier autem ex pecunia mariti: *tr. 2. l. 7. c. 8. n. 57. 58. p. 739.*
- Acquisitio facta à vidua post mortem viri ante divisionem, nec non à muliere matrimonio constante, facta præsumitur ex pecunia Casalibus, & mariti: *tr. 4. l. 5. c. 10. n. 42. p. 399.*; similiter facta à vidua intra annum luctûs: *n. 43.*, secùs postea: *n. 44.*; quando autem acquisitio facta à vidua secundi matrimonii tempore præsumatur facta ex prioris mariti bonis? *n. 45. p. 399.*
- Acquisita à filio suo, vel emancipato ex patris, matris vè bonis, horum sunt: *tr. 4. l. 5. c. 12. n. 10. p. 405.*; ita etiam quando nomine proprio, sed ex bonis patris, matris vè, quorum curator est, filius acquirit: *n. 11.*; acquisita tamen à filio emancipato, nomine proprio, sed ex pecunia patris, illius sunt, modò patris curator non sit: *n. 12.*; similiter dicendum profuit in acquisitis ex pecunia matris: *n. 13.*; ast aliter evenit in acquisitis à filio fam. ex patris pecuniâ etiam

etiam nomine proprio: *n.* 14.; maxime quando acquisita, patre vivente, filius in communi posuit: *ibi n.* 15.; præterquam si filius, vel à patre non alatur, vel pro dimidia protestatus esset: *n.* 16.; vel nisi pater pecuniam filio in legitimæ solutionem dedisset, ut sibi filius acquireret; vel nisi filius ex industria sua acquireret: *n.* 17. *p.* 405.; filius quippe sibi ex mercatura quò ad proprietatem acquirat, prout quando parèe vivendo aliquid ex alimentis à patre assignatis reservat: *n.* 20. *p.* 406.; sicuti etiam sibi acquirat, quando suo periculo, & nomine ex pecunia patris acquirat: *dict. tr.* 4. *l.* 6. *c.* 2. *n.* 97. *p.* 22.

Frater tutor, curatorvè ex pecunia pupilli, seu minoris acquirens, iis acquirat, quantumvis nomine proprio contrahat: *tr.* 4. *l.* 6. *c.* 1. *n.* 16. *p.* 4.; secus verò dicendum venit de fratre non tutore, nec curatore: *n.* 17.; licet ex pecunia fratris emat: *n.* 18.; sed pretium duntaxat restituere obstringitur, unà cum damnis, & interesse: *ibid. n.* 19. 20. *p.* 4.

Procurator specialiter ad emendum constitutus, estò nomine proprio emat, pecuniæ domino acquirat: *tr.* 4. *l.* 6. *c.* 3. *n.* 98. *p.* 36.; si verò nomine, & domini periculo agit, domino acquirat: *dict. l.* 6. *c.* 2. *n.* 98. *p.* 22.; pariformiter etiam fænorii pecuniam dans nomine domini, huic usuras restituit, licet dominus gratis dare decrevisset; & ita similiter in vendente per plus, si nomine, & periculo procuratorio vendat: *dict. c.* 2. *n.* 99. *p.* 22.; & quoties procurator sibi acquirat, ad damna, & interesse ex mora tenetur: *ibi n.* 100. *p.* 22.

Nemo malè quæsito fruitur: *tr.* 8. *pa-*
lestr. 2. *lect.* 5. *p.* 204. *col.* 2. *in fin.*

Acrescendi jus: Acrescere. Videas, si libeat, *Jus acrescendi.*

Acta judicialia, & extrajudicialia, quæ sint? *tr.* 6. *l.* 3. *c.* 16. *n.* 2. *p.* 111. Vide etiam verb. *Processus.*

Actio, & passio in eodem subjecto simul stare non possunt: *tr.* 1. *l.* 2. *c.* 10. *n.* 5. 6. *p.* 233.; actio tamen activa, & passiva benè possunt: *tr.* 1. *l.* 4. *c.* 5. *n.* 25. *p.* 459., & *tr.* 9. *q.* 28. *n.* 20. *p.* 148., quod ibidem declaratur quomodo procedat?

*Actio*nis verbo exceptio continetur: *tr.* 1. *l.* 2. *c.* 10. *n.* 44. *p.* 237.

Ex contractu tantum, vel ex quasi contractu actio civilis exoritur: *tr.* 1. *l.* 4. *c.* 4. *n.* 15. *p.* 45

Actio ad rem, ejus naturam habet: *tr.* 9. *q.* 42. *n.* 68. *p.* 257.

Actio ad duplum (propter bonorum occultationem in inventario) contra hæredes occultantis non transit, sed solummodò quatenus tendit ad persecutionem rei occultatæ: *tr.* 1. *l.* 1. *c.* 9. *n.* 132. *p.* 124.; quoniam regulare, atque indubitati juris est, quod in hæredes actio pœnalis non transit: *ibi n.* 133.; præterquam si lis contestata fuisset cum delinquente: *n.* 134.; quia per liti contestationem nova exoritur obligatio: *n.* 135. Adversus autem hæredem pro debitis defuncti solvendis competit actio personalis, insimul & hypothecaria: *tr.* 1. *l.* 2. *c.* 9. *num.* 13. 14. *p.* 220. Et contra:

Hæres adiens hæreditatem sine inventarii confectioe, & beneficio, actiones antea habens adversus defunctum, non conservat: *tr.* 1. *l.* 2. *c.* 10. *n.* 1. 13. 14. 41. 42. *p.* 233. 234. & 237.; & omne, quod ei debetur actione personali: *ibi n.* 2. *p.* 233.; quia quando creditor est hæres debitoris confunditur actio, & obligatio: *n.* 4.; quasi impossibile videatur, quod hæres sibi met ipsi sit obligatus: *n.* 7.; si autem inventarium conficiat, actiones suas conservat: *n.* 12. & 15. *p.* 234.; & idem procedit in fidei commissario: *n.* 16.; omisso tamen inventarii non officit actioni reivindicatioe, & hypothecariæ: *n.* 17. Hæres creditor defuncti ex delicto, etiam inven-

inventarium conficiendo, actionem suam non conservat: *n. 45. 46. p. 237.* Quando plures sunt hæredes, inventario non confecto, actiones pro eâ tantum parte confunduntur, quâ quis hæres est: *ibid. n. 49. p. 238.*

Actio, & obligatio inter hæredes dividitur ad eò, ut, si vè conficiant inventarium, si vè non, unusquisque conveniat, conveniaturque pro eâ duntaxat parte, ac portione, pro quâ est hæres: *rr. 1. l. 2. c. 12. n. 1. p. 262.*; etiamsi aliter testator jussit: *n. 3. 4.*; & etiamsi in divisionibus onus solvendi defuncti debita uni soli ex cohæredibus injungatur: *n. 5. p. 263.*; nihilo obstante, quòd defunctus in solidum obligatus foret: *n. 6.*; & estò obligatus esset per instrumentum paratam executionem habens: *n. 7.*; & quantumvis creditores renuant: *n. 8.*; nisi creditor fuerit fiscus: *n. 9.*; an hoc idem procedat cum hæredes conveniuntur à filio pro sua legitima? *n. 10.*; an stante statuto, quod tertii possessores pro legitima conveniri valeant? *n. 11.*; an idem sit in debito dotali? *à n. 12. ad 21. à p. 263.*; & adhuc unusquisque pro sua tantum parte tenetur, licet cohæres alius fiat non solvendo: *n. 22. p. 264.*; nisi creditor fuerit fiscus: *n. 23.*; quod tùm de jure canonico, cum in conscientie foro procedit: *n. 24.*; sed limitatur favore animæ defuncti: *n. 25.*; procedit etiam resolutio, estò cohæres in simul prælegatarius sit; adhuc enim non tenetur, nisi pro suæ portionis ratâ: *n. 26. p. 261. aliàs 265.* Pariliter ille, ad cujus favorem institutus fuit maioratus, in plus non tenetur, nisi respectu illius, quod titulo hæredis recepit: *n. 28. p. 261.*; & *ibi n. 29.*, quod hæres teneatur solvere debita ex bonis maioratus. Idem in alimentis: *ibi à n. 31. ad 34. à p. 261.*; nisi actione hypothecariâ conveniatur, tunc enim tenetur cohæres in solidum: *n. 37. p. 262.*, vel

actione reali: *n. 38.*; quippè tunc opponere nequit excussionem faciendam fore contra cæteros cohæredes: *n. 39.* Legatum verò Ecclesiæ relictum à quolibet hæredum peti potest in solidum: *n. 34. 35. p. 262.* Quando cohæres totum solvit debitum, à cæteris cohæredibus pro suis portionibus repetere valet: *n. 40. p. 263.*; quando certa res, seu species debetur, contra possidentem rectè agitur: *n. 41.*; & etiam convenitur in solidum possessor rei hypothecatae pro censu: *n. 42. 43.*, ubi subdistinguitur; & itidem pro censibus præteritis: *n. 44. p. 264.* Similiter ad solutionem canonis emphyteutici quilibet possessor tenetur in solidum: *n. 46.* Facto tamen pacto inter cohæredes, quòd unus solvat totum defuncti debitum, iste solus conveniri potest: *n. 51. p. 265.*; hoc tamen non tollit, quominus creditor contra omnes agat: *n. 52.*, pactum etenim cohæredum in præjudicium creditorum nullius est momenti: *n. 53.*; sicut etiam agi potest in solidum adversus hæredem, quem testator gravavit, ut totum solveret alienum æs: *n. 54.*; & an idem contra hæredem mendacem? *n. 55.* Pro interesse subrogato loco facti individui unusquisque cohæredum tenetur in solidum: *n. 56. p. 265.*; & iudex unum hæredem compellere quit, ut, cæteris contribuentibus, unus onus alendi in solidum subeat: *n. 57.*; & hoc, quocumque ex titulo alimenta debeantur: *ibi n. 58.*; adversum hæredem, cui maior creditorum pars debiti partem remisit, pro parte remissa agere nequeunt creditores, contradictione minoris partis non obstante: *n. 61.*; & quando debitum defuncti est individuum, quilibet ex cohæredibus in totum conveniri valet: *n. 63. p. 266.* Hæres conventus in solidum, litemque suspiciens, tacens alios esse cohæredes, an in solidum

- lidum condemnandus sit? *dict. l. 2. c. 12. n. 74. p. 267.*; unusquisque cohæredum pro sua portione agere valet in iudicio: *n. 76.*; certum namque est, quòd cohæres, vel consors, præstitâ cautione de rato, agere valet cohæredum, consortiùmve nomine: *n. 77.*; & sine cautione unusquisque cohæredum potest agere in totum, quoties id, quod petitur, est individuum: *n. 86. p. 268.*; unus ex directi domini hæredibus absque aliorum cessione rem totam distrahere quit: *n. 87.*; unus ex pluribus venditoribus offerens integrum pretium rei venditæ cum pacto de retrovendendo, rem totam redimere potest: *n. 88. 89.*, & audiendus minimè est, si rem solummodò pro parte sua redimere intendat: *n. 90.* Unus ex hæredibus debitoris censùs rem totam à censu liberare valet: *n. 91.*; non tamen valet unusquisque cohæredum censum pro sua parte extinguere: *n. 92.* Cohæres, partem nominis sibi competentem exigens, non tenetur illam aliis communicare, si debitor non solvendus fiat: *n. 93. p. 268.*
- Hæres gravatus per id, quod inventarium non conficiat, nec ideò tenetur in solidum fideicommissario: *tr. 1. l. 3. c. 2. n. 38. p. 286.*
- Actiones cognatæ unum iudicium constituunt: *tr. 4. l. 5. c. 1. n. 39. p. 307.*
- Actio conditionis ex lege quando competat, nec ne? *tr. 2. l. 2. c. 10. à n. 126. ad 140. à p. 212.*
- Actio confessoria, quæ sit? *tr. 9. q. 41. n. 10. p. 239.*
- Actio de dolo datur, quoties dolo alicujus in alterius perniciem aliquid est factum: *tr. 2. l. 5. c. 5. n. 10. p. 466.*
- Actio de distrahendis rationibus quibus, & contra quos competat, quid per eam consequatur, in quo differat ab actione tutelæ, & alia multa in *tr. 4. l. 1. c. 2. t. à p. 13. & l. 4. c. 6. t. à p. 258.*, & latius dicemus in verb. *Rationes* vers. *Quibus, & adversus quos actio de rationibus distrahendis?* Et an ordinaria, summariavè sit? Videtis ubi supr. vers. *Quâ formâ rationes præstandæ sint.*
- Actiones directæ quæ, quævè utiles sint? *tr. 4. l. 4. c. 5. n. 14. p. 256.*
- Actiones utiles habet adversus alios contutores tutor, qui solidum solvit, & incongruo tempore cessionem obtinuit: *tr. 4. l. 4. c. 5. n. 12. p. 255.* Actio- num cessio tutori est utilior, quàm utilis actio à lege concessa, & quare? *ibi à n. 3. ad 8. p. 255.*
- Privilegium cessionis, & utilis actio- nis cessat, si ob alterius dolum, communemve culpam solidum tutor persolvat: *dict. c. 5. n. 9. p. 256.*; & pariformiter quando pacto, vel trans- actione factum fuit, quòd tutor præfatis beneficiis non gaudeat: *n. 10.*; & simili modo quando se esse tuto- res, vel curatores negaverint, aut huic beneficio renuntiaverint: *n. 11. 12.* Ast menti tradas velim, quòd renuntians beneficio cedendarum ac- tionum, exigere valet post solutio- nem, ut creditor sibi actiones uti- les cedat: *n. 13. p. 256.*
- Actio ex delicto datur adversus filium- fam., qui quidem efficaciter obliga- tur: *tr. 4. l. 4. c. 10. n. 9. p. 279.*
- Actio expillatæ hereditatis? *tr. 2. l. 8. c. 16. t. à p. 848.*; hæc actio non da- tur inter fratres cohæredes: *dict. c. 16 n. 1.*; nec contra uxorem: *n. 5.*; & cum sit actio subsidiaria, cessat quotiescumque datur iudicium fa- miliaæ erciscundæ: *n. 2.*; quia istud crimen expillatæ hereditatis species est furti: *n. 3.*; ideò quâ puniatur pœnâ? *n. 3. 4. p. 484.*
- Actio ad petenda legata ex testamen- to pura est: *tr. 2. l. 2. c. 10. n. 141. p. 213. & tr. 9. q. 36. n. 18. p. 204.*; & per illam futura peti queunt legata: *ibid.*
- Nova actio, novo indiget libello: *tr. 9. q. 36. n. 15. p. 204.*
- Actio familie erciscundæ? *tr. 2. l. 2. c. 10. à n. 157. ad 174. p. 214. & seq.*, & qua-

- quare ita nuncupetur? *tr. 2. l. 1. c. 1. n. 19. 20. p. 3.*: est iudicium universale omnia hereditatis bona includens: *tr. 2. l. 8. c. 20. n. 2. 3. 4. & 22. à p. 860. tr. 9. q. 94. n. 51. p. 499.*; & est bonæ fidei: *tr. 2. l. 8. c. 21. n. 13. p. 863.*
- Cætera in verb. *Communio.*
- Actio finium regundorum**, & *communi dividundo*? Videas verb. *communio.*
- Actio hypothecaria**, seu *quasi serviana*, seu interdictum *salvianum*, quando etiam competat, nec ne? *tr. 2. l. 2. c. 10. n. 142. p. 213.*
- Cui hypothecaria competit actio, competit itidem utile remedium interdicti *salviani*: *tr. 1. l. 4. c. 8. n. 158. p. 557.*; hoc enim interdictum datur creditoribus bona sui debitoris habentibus obligata: *n. 159.*, & contrarium: *n. 160.*: datur etiam contra quemcumque bonorum obligatorum possessorem: *num. 161.*; & contra quemlibet possessorem singulari titulo possidentem: *n. 162. p. 557.*
- Cætera videlicet in verb. *Hypotheca.*
- Actio institoria** quæ, & adversus quos datur? *tr. 4. l. 5. c. 8. à n. 36. à p. 376.*; dicitur ab institore; & in multis cum exercitoria convenit: *tr. 4. l. 7. c. 9. n. 3. p. 178.*; & *n. 12. p. 179.* in quo differat?
- Curatores quâ obstringantur actione, & alia multa, reperies in verb. *Curator* vers. *Qua actione*, & *ad quid*? *Qua actione*, & *ad quid* absentis, & ventris curatores? Invenies in verb. *Curator*, vers. *Ad quid*, & *qua actione*?
- Quibusnam actionibus cogendi sint tutores, curatores, focii, administratores, negotiorum gestores, Magistri navium, institores, exercitores, & similes ad rationes præstandas? *tr. 4. l. 5. c. 8. t. à p. 369.*
- Remedium legis *fn. cod. de edict. Divi Hadriani tollend.* quando? *tr. 2. l. 2. c. 10. à n. 35. ad 125. à p. 204.*
- Actio mandati** ordinaria est: *tr. 9. q. 61. n. 9. p. 358.*
- Actio noxalis** porrigitur adversus dominum servi: *tr. 4. l. 4. c. 10. n. 10. p. 279.*
- Actio persecutoria rei** in hæredes, & hæredibus activè, & passivè transit: *tr. 4. l. 1. c. 2. n. 3. p. 18. & l. 4. c. 3. n. 4. p. 93.* Ast:
- Si ad persequendam unam rem plures actiones competunt, unâ intentatâ, altera non datur, si ex eodem iure proveniunt: *tr. 4. l. 3. c. 9. n. 42. p. 205.*, & *l. 4. c. 6. n. 19. 21. p. 260.*; quando autem diversæ, & separatæ dantur actiones, in una contentum, in alia non includitur: *tr. 4. l. 1. c. 5. n. 33. p. 52.*
- Quamobrem in favorem minorum aliquæ introductæ fuerint actiones? *tr. 4. l. 2. c. 1. n. 1. p. 86.*
- Actio personalis**, non rem, verum personam sequitur: *tr. 1. l. 3. c. 7. n. 6. p. 310.*; non autem datur contra singularem possessorem: *tr. 1. l. 4. c. 8. n. 8. p. 536.* & *tr. 9. q. 21. n. 26. p. 102.*; nisi in subsidium: *dict. c. 8. n. 104. p. 550.*; & isthæc actio personalis semper principalis est, licet cum reali concurrat: *dict. q. 21. n. 11. p. 101.*; & contra principaliter obligatos prius agendum est: *ibidem num. 12. p. 101.*
- Actio petitionis hereditatis**? *tr. 2. l. 2. c. 10. à n. 143. ad 156. à p. 213.* Quid in ista actione actor probare debeat? *tr. 9. q. 52. num. 5. p. 290.*, & videlicet verb. *Dominium*, & verb. *Probatio.*
- Actio realis** quænam sit? *tr. 9. q. 41. n. 11. p. 239.*
- Actio rerum amotarum** contra sponsam datur: *tr. 3. l. 3. c. 6. n. 26. p. 112.*
- Actio revocatoria** quando competat anterioribus creditoribus adversus posteriores? *tr. 1. l. 3. c. 8. num. 112. 113. p. 328.* & *tr. 2. l. 5. c. 10. à n. 2. ad 34. à p. 201.*
- In legatarium nec actiones activæ, nec passivæ transeunt: *tr. 1. l. 4. c. 2. n. 28. p. 427.*
- Actio**, vulgò dicta *tutela*, definitur: *tr.*

tr. 4. l. 2. c. 1. n. 2. p. 86.; alia directa, alia utilis nuncupatur: *tr. 4. l. 1. c. 1. n. 9. 17. à p. 7.*; alia etiam contraria dicitur: *tr. 4. dict. l. 1. c. 1. n. 10. & 17. à p. 7. & tr. 4. l. 5. c. 1. n. 1. p. 303.*: cur *arbitrium tutelæ* nuncupetur? *tr. 4. l. 2. c. 1. n. 3. p. 86.*; ex quasi contractu oritur, & cur? *Ibid. n. 4. 5. 6. p. 86.* Hæc *actio tutelæ directa* ex omnibus non faciendis factis, & ex faciendis omiſſis nascitur: *tr. 4. l. 2. c. 2. n. 1. p. 88.*; quid in eâ veniat? *ibi à n. 2. ad 6.*; quid è contra non veniat? *à n. 7. p. 88.* Tutor, sive is, qui olim tutor fuit, actione tutelæ directa conveniri potest: *tr. 4. l. 2. c. 3. n. 1. p. 90.*; quæ quidem actio procedit etiam adversus liberti patronum tutelam gerentem: *ibi n. 2. 3.*; nihilo obstante, quod hæc tutelæ actio quandoque infamet: *n. 3.*; eo, quod nec semper dolum vindicet: *n. 4. p. 90.*; datur etiam actio ista directa adversus matrem: *n. 5. p. 90.*; fratrem: *n. 6.*; tutores honorarios: *n. 7.*; testamentarios tutores: *n. 8. p. 91.*; hæredes tutorum: *tr. 4. l. 4. c. 7. t. à p. 263.*, & in verb. *Heres*; filios-fam., & eorum patrem, saltem obliqua de peculio, vel de in rem verso: *tr. 4. l. 2. c. 3. n. 10. p. 90.*; & etiam in solidum contra patrem quando ipse filium tutorem dedit, & ejus tutelam agnovit: *ibi n. 11.*; vel quando ipse pater intercessit periculum in se suscipiens: *n. 12.*; adversus patrem filiorum tutorem, si legitimus administrator non sit, & in filiorum bonis usumfructum non habeat: *n. 16.*; sed hæc patris obligatio non datur postquam filius est emancipatus: *n. 13.*; datur etiam adversus fiscum: *n. 14. p. 91.*; adversus dominum de peculio pro gestis à servo: *n. 17.*; adversus tutoris hæredes: *n. 18. p. 91.* Omnes tutores in solidum hac actione conveniri possunt, præterquam si à testatore, vel à iudice tutela divisa sit: *tr. 4. dict. l. 2. c. 3. n. 9. p. 91.*

Conceditur hæc *actio tutelæ directa* pupillo, seu potius adulto, transigenti sub tutoris administratione: *tr. 4. l. 3. c. 4. n. 1. p. 93.*; sicut etiam hæredibus pupilli: *ibi n. 2.*; & in solidum contra quemlibet tutorem: *n. 3.* Non tamen conceditur in personibus cum prælationis privilegio cæteris creditoribus: *dict. c. 4. n. 5. p. 93.*; in realibus verò activè, & passivè tacita hypotheca competit: *n. 6.*; non conceditur itidem minori viginti quinque annorum sine curatoris autoritate agenti: *n. 7.*; nec tutori contra tutorem: *n. 8.*; an habenti jus in hæreditate, vel bonis administratis adversum tutorem ob malam administrationem in præjudicium ipsius tertii? Negative resolvitur in *dict. c. 4. à n. 14. p. 94.*

Quonam in tempore actio ista directa tutelæ intentari queat jure civili attento? Tutelâ finitâ: *tr. 4. l. 1. c. 6. à n. 1. p. 57. & l. 2. c. 5. n. 1. p. 96.*; ita quod nec contutor durante tutela adversus contutorem agere valeat ad rationes petendas, sed tantum eum suspectum allegare potest: *dict. c. 5. n. 2. 11. p. 96. 97.*; nec curator, tutorvè ad reddendas rationes compelli potest à minore, nisi post vigesimum sextum annum expletum: *ibid. n. 3. p. 96.*; estò tutor, vel curator relegatus sit: *n. 4.*; & adhuc tutela finita, diem pecuniæ creditæ spectare debet: *n. 5.* Verùm prædicta non procedunt in curatore furiosi: *ibid. n. 6.*; nec in procuratore, in eovè, qui pro tutore se gessit: *n. 7.*; nec contra duorum pupillorum tutorem respectu illius, qui ad legitimam pervenit ætatem, licet alter nondum ætatem legitimam tetigisset: *n. 8. p. 96.*; sicut etiam quando pupillus alteri successit, cujus tutor erat idem, hic enim pro tutela, morte finita, conveniri potest: *n. 9. p. 97.*; tutor honorarius ab altero, cujus factum præstare tenetur, rationem

exigere valet : *n. 10.* ; si tutela ad alium translata fuerit , cum priori tutore tutelæ iudicio agi potest , nihilo remorante , quod impubes adhuc sub tutela sit : *n. 12.* ; tutor itidem desinens tutor esse ob reipublicæ causam actione ista conveniri valet : *ibi n. 14. 15. 18. p. 97.* ; tutor in locum alterius administrans , finitâ administratione , sic similiter convenitur : *n. 16.* ; pariformiter tutor desinens esse tutor : *n. 17. p. 98.* ; sed in his casibus quisnam pupilli nomine actionem istam instituet ? Specialis curator ad litem dandus : *dict. c. 5. n. 19. p. 98.* Convenitur etiam tutor , tutelâ durante , ex actione à tutela non profluente : *ibi n. 20. 23.* ; & etiam , si à tutela tanquam suspectus removeatur : *n. 21.* ; vel si ei tanquam suspecto curator adjungatur : *n. 22.* ; vel si bona pupilli diminuerit : *n. 24.* ; vel aliis in casibus , de quibus *ibi n. 25. 26. p. 98.*

Coram quo iudice actio isthæc tutelæ proponenda sit ? Coram tutoris iudice , sequente actore forum rei : *tr. 4. l. 2. c. 7. n. 1. p. 102.* ; & si plures sint tutores , pluresvè hæredes unius , omnes apud eundem iudicem conveniendi sunt , licet in diversis iurisdictionibus habitent : *ibi n. 2.* De iure autem nostro coram orphanorum iudice hæc actio intentari valet , quamvis actor jam sub cura non sit , & ab orphanorum iurisdictione exemptus sit : *n. 4.* ; si tutor alius clericus , alius laicus esset , secluso iure nostro , actio intentanda foret coram iudice ecclesiastico : *n. 5.* ; ubi verò pupillus , aut adultus in diversis provinciis habuerint bona , ob id quæ plures tutores , seu curatores habeant , coram quo iudice conveniendi sint ? *à n. 6. p. 102.* Tutor , curator , procurator , vel institor , qui Curiam aliena negocia gesserunt , Curiam citari , & conveniri possunt , quamvis ibi reperti non sint : *n. 12. p. 103.*

Ad quid actio tutelæ dirigatur ? *tr. 4. l. 2. c. 8. à n. 1. p. 107.* ; per eam videlicet adultus res suas , & rationis reliquum à tutore petere valet : *tr. 4. l. 2. c. 9. n. 1. p. 118.* ; dummodò prius probet res ad tutoris manus pervenisse : *ibi n. 2.* ; & quod rationes prius reddantur : *n. 3.* ; ratione quippè pendente , incertum est quis debitor sit : *n. 4.* ; res etiam commodatæ , aut depositæ à patre pupilli apud tutorem , seu curatorem existentes , per hanc actionem peti possunt : *n. 16. p. 120.* ; sive delatæ tutelæ tempore , sive postea delatæ sint : *n. 17.* ; & quod pupillo interest propter factum , vel omissum , quod fieri , vel omitti non debebat : *tr. 4. l. 2. c. 11. n. 1. p. 142. § c. 12. n. 12. p. 157.* Quidquid dolo , lata , levivè culpâ tutoris , vel abest commodi , vel adest damni , similiter istâ tutelæ actione petitur : *tr. 4. l. 2. c. 12. n. 1. p. 155.* ; administrare enim debet , ut non amittat , & nil intermittat unde pupillo commodum accedat : *ibi n. 2. p. 155.*

Actio directa tutelæ an contra unum ex pluribus tutoribus in solidum moveri queat ? *tr. 4. l. 3. c. 2. à n. 1. p. 166.*

Filius emancipatus actione hac conventus ad quid obstringatur ? *tr. 4. l. 3. c. 2. n. 12. 13. p. 167.*

Servus ad quid ? *tr. 4. l. 3. c. 2. n. 14. p. 167.*

Quanto tempore præscribatur actio isthæc directa tutelæ ? Sermo nobis erit in verb. *Præscriptio* vers. *Tutelæ actio*. Adhuc non sisto : quando perimitur ? Donec in confuso disquiras , non benè responsionem intelliges. Quando ergo exceptione liberationis seu quietationis ? Gressus dirige ad *l. 3. c. 6. t. à p. 182.* , & in verb. *Quietatio* : exceptione transactionis quando ? *tr. 4. l. 3. c. 7. t. à p. 191.* , & in verb. *Transactio* : exceptione acceptilationis , seu stipulationis quando ? *c. 8. t. à p. 195.* , & in verb. *Acceptilatio* , ac *Stipulatio* : quando

exceptione rei judicatae? *c. 9. t. à p. 200.*, & in verb. *Exceptio* vers. *Cessat actio tutelæ*: exceptione juramenti quando? *c. 10. t. à p. 210.*, & in verb. *Juramentum*: solutionis exceptione quando? *c. 11. t. à p. 220.*, & in verb. *Solutio*: quando novationis exceptione? *c. 12. t. à p. 223.*, & in verb. *Novatio*: quando ordinis exceptione? *tr. 4. l. 4. c. 2. t. à p. 239.*, & in verb. *Ordo*: exceptione divisionis quando? *tr. 4. l. 4. c. 3. t. à p. 244.*, & in verb. *Divisio* vers. *Divisionis exceptio*: exceptione cedendarum quando? *c. 4. t. à p. 249.*, & in verb. *Cessio* vers. *Cedendarum actionum beneficium*: beneficio utilium actionum quando? *tr. 4. l. 4. c. 5. t. à p. 255.*, & supra hoc eodem verb. vers. *Actiones utiles*.

Actio contraria tutelæ definitur: *tr. 4. l. 5. c. 1. n. 8. p. 305.*; quæ sit, & unde dicta? *c. 1. n. 1. p. 303.*; quare introducta fuit, & à quo jure? *ibi n. 2.*; bonæ fidei est: *n. 3. p. 304.*; tutori bene gerenti contra adultum datur: *n. 4.*; curator sive minoris, sive prodigi, sive similibus, actio utilis contraria datur: *n. 5.*; hæredibus competit, & in hæredes porrigitur: *n. 6.*; nec extraordinaria, nec pœnalis est, sed rei persecutoria: *n. 7.*; post tutelam, & curam finitam conceditur: *ibid. n. 9. 10. 11.*; quid in curatore ad litem? *n. 12.* Actio hæc ex eo provenit, quod tutor, vel curator aliquid in rem pupilli, seu minoris expendit: *tr. 4. l. 5. c. 1. n. 13. p. 305.*; licet sine decreto, dummodo utiliter: *ibi n. 14.*; veluti si debitum pupilli, aut minoris legaliter solverit: *n. 15.*; & si aliquid in rem pupilli, seu adulti ante tutelam, seu curam, vel postea versum fuerit: *n. 16.*; quando scilicet pro pupillo, vel adulto se, & bona sua obligavit, ut liberaretur: *n. 17.*; vel ex eo, quod tutori, curatorive certum salarium constitutum sit: *n. 18.*; vel quod tu-

tor, curatorve exactionem debiti sui ob tutelam, seu curam distulit: *n. 19.* Hac tamen actione non exposcitur illud, quod pupillus ex alia causa debet: *ibid. n. 20.*; sicut etiam denegatur ad petendas expensas male fide factas: *n. 21.*; & ad illud plus æquo expensum: *n. 22.*; vel quod non expediebat: *n. 23.*; vel indebitè solutum: *n. 24.*; vel expensas in se ipsos factas: *n. 25.*; vel ad repetendum quod pro contutore, seu concuratore solverit: *n. 26.* Conceditur autem hæc actio estò pupillus, vel adultus directam non moveat: *n. 27.*; & fortius si pupillus actionem de rationibus tutelæ distrahendis intenterit: *n. 28.*; vel tutor, seu curator, ut suspectus, remotus sit: *n. 29. p. 306.* Sic similiter, quod propter tutelam, curamve abest, hac in actione venit: *ibi n. 30.*; & quod tutor, seu curator, negotiis pupilli, vel adulti impeditus, lucrari potuit: *n. 31.*; nisi tantum in substantia pupilli, seu minoris fuerit, ut exinde expensæ fieri potuerint, vel nisi ad usuras actione tutelæ teneatur: *n. 32.*; hodie verò non usuras, verum damni emergentis, seu lucri cessantis, interesse petere possunt: *n. 33.*; obligatus ex administratione per istam actionem petere potest, ut rationes suas exequantur: *à n. 34. ad 37.*; & si in rationibus datis vel coactè, vel voluntariè, dominus rationis debitor appareat, condemnandus venit, licet per reconventionem non petatur: *n. 38. p. 307.*; aliàs merito appellatur: *n. 41. p. 307.*

Actio pro tutelæ quando, & contra quos competat? *tr. 4. l. 4. c. 9. t. à p. 273.*, & in verb. *Tutor* vers. *Pro-tutor*, & *Pro-curator*.

Actor si non probet, reus absolvitur: *tr. 4. l. 8. c. 5. n. 29. p. 239.*

Actus à tutore gestus, tutorio nomine intelligitur factus, si res pupilli respiciat: *tr. 4. l. 4. c. 1. n. 13. 22. p. 227.*

- 230 ; quod limitatur quando actus geritur post tutoris officium depositum : *n. 14. p. 227.* ; & sublimitatur vel quando tutoris dolus intervenit, vel quando novatio fit : *n. 15. p. 228.*
- A**ctus prohibitus à jure de voluntario, non de necessario intelligitur : *tr. 4. l. 8. c. 17. n. 23. p. 334.* ; ubi à *n. 20. p. 333.* quod adhuc actus voluntarie factus, dicitur necessarius, si faciens cogi poterat ad illud faciendum.
- A**ctus quando gratiofus, quando è ex vi tituli factus præsumatur ? *tr. 9. q. 55. n. 13. & seqq. p. 314.*
- A**n semel perfectus vitietur, si casus, à quo incipere non poterat, superveniat ? *tr. 9. q. 81. n. 7. p. 438.* , & vide infra verb. *Factum* vers. *Factum legitimum.*
- A**ctus non tribuitur gerenti, sed mandanti : *tr. 1. l. 1. c. 1. n. 46. p. 74.*
- Quando unus actus venit in executionem alterius, si à primo non admittitur appellatio, nec à secundo : *tr. 1. l. 1. c. 1. n. 47. p. 75.*
- A**ctus non voluntarius, sed coactus ille dicitur, per quem fit, quod precise fieri debuerat : *tr. 1. l. 1. c. 1. n. 48. p. 75.*
- A**ctus ultra intensionem agentium non extenduntur : *tr. 1. l. 1. c. 9. num. 84. p. 119.*
- A**ccusatio. Nemo sine accusatore condemnandus : *tr. 3. l. 8. c. 3. n. 17. p. 298.* ; quod favore pupillorum fallit : *ibi n. 18.*
- A**ccusare quemquam, vel publico judicio reum facere, non est permiffum mulieribus : *dict. c. 3. n. 11. 12. p. 298.* ; neque infamibus : *ibi num. 9. p. 298.*
- A**ccusare inimicum duntaxat permittitur, quando quis agit de vindicanda sua, fuorumque injuria : *tr. 6. l. 2. c. 19. n. 5. p. 59.*
- A**ristophanes 95. vicibus accusatus, tot aliis à calumniis victor evasit : *tr. 8. palestr. 2. lect. 13. p. 261. col. 2. in fin.*
- Idem eventus 50. vicibus Catoni accidit : *palestr. 2. lect. 12. p. 261. col. 2.*
- A**dagium. Unde profluit illud : *neque Hercules contra duos ? tr. 8. palestr. 3. lect. 1. p. 337. col. 1. in princip.* Unde illud : *Aristogiton claudicat ? ibi p. 345. col. 1. in pr.*
- A**demptio legatorum quando facta dicitur ? *tr. 2. l. 5. c. 3. n. 141. & seqq. à p. 454.* , & videsis verb. *legatum* , ac *Inimicitia.*
- A**dimplementum. Videsis verb. *Exceptio* vers. *Exceptio non adimplementum.*
- A**ddisco. Si orphani, & pupilli neglexerint, aut nolint scientias, artes, aut officia addiscere, supplicio tradendi sunt ; & , si hoc non sufficiat, inviti ad Indiam, seu regionem Brafilicam mittendi : *tr. 3. l. 5. c. 14. n. 27. p. 389.*
- A**ditio hæreditatis triplici fit modo, animo videlicet, verbis, & facto : *tr. 1. l. 2. c. 8. n. 7. p. 212.* ; animo, quando in eo quis aditionem destinat : *n. 10.* ; verbis, quando se adire hæreditatem declarat : *n. 7.* ; facto, quando se pro hærede gerit : *n. 8.* ; vel (exempli gratia) possidendo res hæreditarias : *n. 9.* ; vel dando eas in solutum hæreditariis creditoribus : *n. 12.* ; vel implendo conditionem, sub qua fuit hæres institutus : *n. 13.* ; vel mandando eas vendere : *n. 14.* ; vel respondendo in judicio ut hæres : *n. 16.* ; vel ex dispositione, hæreditatisve transactione : *n. 15.* ; vel faciendo alios actus, de quibus agunt DD., qui referuntur in *n. 17. p. 212.*
- Quænam requisita postulentur, ut hæreditas adiri queat ? *tr. 1. l. 2. c. 8. n. 18. pag. 213.* ; primò requiritur, ut adiens sciat, se esse hæredem : *n. 18.* ; secundò, ut sciat causam, videlicet an ex testamento, anve ab intestato succedat : *n. 19.* ; tertio, ut sit pure institutus : *n. 20.* ; quarto, ut sit sui juris : *n. 21.* ; quinto, ut sit mentis compos : *n. 22.* ; sexto, ut 14. annorum sit maior : *n. 23.* ; septimò, ut sciat

sciat testatorem esse mortuum: *n. 24.*; octavo, ut sciat testatorem potuisse testari: *n. 25.*; nono, ut sciat nulum alium consanguineum eum præcedere, quando ab intestato hæreditatem adire intendit: *n. 26.*; decimo, ut ad aditionem virtute testamenti deturabilitas tribus temporibus: *n. 27. p. 213.*

Aditio est quid facti, & quin probeatur, facta non præsumitur: *tr. 1. l. 2. c. 8. n. 31. p. 213.*; ideò qui intendit hæreditatem fuisse aditam, illud probare cogitur: *ibi n. 31.*; & non sufficiunt præsumptiones, conjecturæ: *n. 33.*, quamvis agatur de hæreditate opulenta: *n. 34. p. 213. & n. 48. p. 215.*, & quamvis sit filius: *n. 34. 48. p. 213. 215.*, nec sufficiunt probationes æquivocæ: *n. 36. p. 214.*, nec etiam sufficit probare delatam fuisse hæreditatem, nisi insimul demonstretur aditio: *n. 37.*; nec itidem sufficit, quem esse institutum in testamento: *n. 38.*; nec sufficit inventarii confectio: *n. 29. p. 213. n. 39. 41. 42. p. 214. & l. 3. c. 4. n. 9. p. 300.*, præterquam quod si inventarium conficiat nomine hæredis, atque uti hæres: *n. 49. p. 215.*, & ad id sufficit conficientem pati, quòd Notarius eum scribat hæredem: *n. 50. p. 216.*, quia hæreditas dicitur adita ex eo duntaxat, quòd quis se hæredem nominet: *n. 51.*; non autem ex eo solum, quòd conditio, sub quâ hæres instituitur, existat: *n. 52.*, nisi conditio existere nequeat absque eo, quòd hæreditas censeatur adita: *n. 53.*; nec sufficit retentio tantum bonorum: *n. 30. p. 213.*; ideò creditores agere nequeunt adversus filium, quin esse hæredem probent, usumquè haud fuisse Prætorio beneficio: *n. 42.* Quò ad utilia verò filius patris hæres præsumitur: *n. 43. p. 214.*; quod si uti filius in iudicio compareat, & non uti hæres, condemnari non potest: *n. 44. p. 215.*; secus si agat,

sevē defendat hæredis nomine: *n. 45. p. 215.*

Hæres gravatus hæreditatem adire cogitur: *tr. 1. l. 3. c. 2. n. 30. p. 286.*; ast in tali casu quartam non detrahit: *ibi n. 31.*; cogiquè potest licet institutus fuisset sub conditione, *si velit*: *n. 32.*; fideicommissarius particularis tamen non potest hæredem adstringere, ut hæreditatem adeat: *n. 33.*; hæres autem, coactus adire hæreditatem, solvere non tenetur, nec legata ab eo nominatim relicta: *ibid. n. 34. p. 286.*

Aditio hæreditatis fieri potest ab hærede purè instituto, quoties testator è vivis exit: *tr. 1. l. 2. c. 8. n. 2. p. 212.*; ab instituto verò sub conditione, solum adveniente conditione: *ibi n. 3.*; ab instituto autem in diem, aliquando statim, aliquando post diem: *n. 4.*; ab instituto deniquè sub modo, duntaxat post modum impletum: *n. 5. 6. p. 212.*

Hæreditate non adita nunquid debentur legata, maximè pia? Duplicem reperies sententiam in *tr. 1. l. 2. c. 8. n. 54. 55. p. 216.*; libertates, & legata? *l. 4. c. 9. n. 14. p. 563.*

Hæres adiens hæreditatem quasi contrahit cum creditoribus, & legatariis defuncti, & cum ipso defuncto: *tr. 1. l. 2. c. 9. n. 8. 9. p. 220.*; quamvis contrarium aspiciamus in *n. 10.*; testatoris factum, & ejus obligationem ratificare censetur: *tr. 1. l. 3. c. 12. n. 9. p. 380.*; quid autem si simpliciter adeat absque scientiâ onerum? Nec ideò censetur ratificasse hypothecam de propriis bonis à defuncto factam: *ibi n. 18. 19. 20. p. 38.*

An præferatur extraneus, se se offerens ad adeundam hæreditatem sine inventarii beneficio, hæredi suo volenti adire duntaxat cum præfato beneficio? Negantes laudamus: *tr. 1. l. 3. c. 8. n. 182. p. 333.*

Mulier, hæreditatem mariti sine inventario adiens, non deducit doerium
sta.

- statuarius inuitis creditoribus: *tr. 1. l. 3. c. 4. n. 1. 3. 16. p. 299. & seqq.*, licet contrarium: *n. 4.*; deducit autem indubiè si inventarium conficiat: *n. 15. p. 300.* Et an aduersus aditionem sine inventarii confectioe restituenda veniat hæreditas? Duplex sententia proponitur in *l. 3. c. 5. à n. 1. p. 303.*, sed *n. 19. p. 304.* negativa amplectitur.
- Hæreditas postquam est adita patrimonio hæredis est: *tr. 1. l. 2. c. 9. n. 124. p. 232.*, & *l. 4. c. 14. n. 27. p. 672.*; & hæredis conditionem sequitur: *ubi proximè n. 28.*
- Quò ad retentionem nil nocet hæreditatis aditio: *tr. 1. l. 3. c. 4. n. 2. p. 299.*
- Permittitur hæredi adire hæreditatem absque inventario: *tr. 1. l. 4. c. 11. n. 26. p. 609.*
- Favore minorum hæreditas statim censetur adita: *tr. 1. l. 4. c. 14. n. 26. p. 672.*
- Aditio cum beneficio inventarii habetur loco abstentionis: *tr. 1. l. 4. c. 11. n. 22. p. 609.*
- Tempus adeundæ hæreditatis utroque jure est idem? Quipotè? De jure communi est triginta annorum: *tr. 1. l. 4. c. 5. n. 9. p. 457. tr. 2. l. 1. c. 1. n. 60. p. 7. & l. 8. c. 13. num. 5. & seqq. p. 837.*; de jure hodierno hoc tempus moderatur ad effectum, ut hæreditati jacenti curator detur: *dict. l. 4. c. 5. n. 10. p. 458.*
- Aditio, & repudiatio hæreditatis pari passu deambulant: *tr. 2. l. 1. c. 12. n. 38. p. 107.*, & videas verb. *Repudiatio.*
- In nostro Regno non inducitur aditio ex verbis, nisi in iudicio aditionis terminus assignetur: *tr. 2. l. 1. c. 12. n. 54. p. 108.*
- Adire qui potest, repudiare potest, & contra, qui adire nequit, repudiare non valet: *tr. 2. l. 1. c. 12. n. 26. p. 106.* Adire igitur nequit infans: *ibi n. 27.*; furiosus: *n. 28.*; filius-fam. sine jussu patris: *n. 29.*; pupillus si-
- authoritate tutoris, & iudicis orphanorum: *ibi à n. 30. ad 32. p. 107.*; & an pater adire valeat hæreditatem à filio repudiatam? *ibi à n. 68. ad 73. p. 110.*; ubi quid de Monasterio respectu Monachi, de domino respectu servi.
- Aditione partis hæreditatis tota hæreditas iudicatur adita: *tr. 2. l. 1. c. 12. n. 37. p. 107.*
- Aditione unius ex institutis finitur substitutio vulgaris pluribus facta indefinite, & simpliciter, copulative, & conjunctè: *tr. 2. l. 5. c. 10. n. 111. p. 521.*; secus si fiat separatim: *ibi n. 112. p. 521.*
- Aditio hæreditatis delatæ pupillis, & minoribus, quomodo, & quando per eorum tutores, & curatores fieri debeat? *tr. 3. l. 6. c. 31. t. à p. 71.*
- Si posthumus in testamento patris præteritus sit, & alius institutus, nequit iste, donec exitus videatur, hæreditatem adire: *tr. 4. l. 4. c. 12. n. 28. p. 288.*
- Per aditionem hæreditatis patrimonium hæredis cum patrimonio defuncti confunditur, & unicum reputatur: *tr. 4. l. 8. c. 10. n. 10. 11. p. 284.*; nisi hæres cum inventarii beneficio adierit: *n. 12. p. 384.*
- Adiens hæreditatem metu, hæres efficitur; sed restituitur: *tr. 9. q. 9. n. 2. p. 36.*; contrarium autem in *num. 27. p. 38.*
- Reliqua jam tetigimus in verb. *Abstentio*, ubi, si placeat, videsis.
- Adjudicatio* dominium transfert: *tr. 2. l. 8. c. 1. n. 1. 2. 3. p. 785.*; etiam sine apprehensione, & traditione: *n. 5.*; & induit naturam contractus emptionis, & venditionis: *tr. 2. l. 8. c. 21. n. 3. p. 862.*
- Adjudicatio debiti abstentionem non frangit: *tr. 9. q. 47. n. 1. p. 270.*
- Administratores, Administratio.* Administrator omnis, quocumque nomine dictus, tenetur inventarium conficere: *tr. 1. l. 4. c. 10. n. 1. p. 588.*; rationes-

tionesque reddere: *tr. 3. l. 3. c. 10. n. 1. p. 131.*, & videtis in verb. *Inventarium*, vers. *Administrator omnis*.

Pater administrare quit bona hæreditatis fratris, ad quam ipse, & filius venit: *tr. 1. l. 4. c. 13. n. 90. p. 664.*; sicut etiam ei non denegatur administratio usufructus relicti filio servo: *ibid. n. 91.*

Administrator non præsumitur dives factus ex administratione, si inventarium confecit: *tr. 1. l. 4. c. 3. n. 43. p. 445.*

Omnis administrator regimen suum custodire adstringitur: *tr. 1. l. 4. c. 10. n. 4. p. 589.* & *n. 93. p. 601.*; & fines illius aggredi nequit: *dict. c. 10. n. 96. p. 601.*; ita, ut solutio facta contra regimen, seu mandatum sit invalida respectu administratoris solventis: *dict. c. 10. n. 5. p. 589.*; & in dolo est administrator, qui regimen, seu superioris præceptum transgreditur: *ibidem n. 6.*; & in crimen perjurii incurrit non servando regimen, quod servare juravit: *ibi n. 7. p. 589.*

Administrator, qui pecuniam per regimen, seu mandatum domini ad certum usum deputatam in aliud convertit, contrectare videtur: *tr. 1. l. 4. c. 10. n. 16. p. 590.*; de suoque solvisse videtur: *ibi n. 17.*; ac solvere tenetur ex carcere quidquid in alios usus consumpsit: *n. 18.*; furti crimen committit: *n. 19.*; sicut similiter fullo, seu sarcinator: *n. 20.*; nec non creditor, qui re pignori datâ utitur: *n. 21.*; fures siquidem judicantur omnes rebus ad certum usum datis utentes in alio diverso: *n. 22.*; peculatus crimen incurrunt: *n. 23.*; usuras talis pecuniæ solvere debent: *n. 24. 25.*; & si pecuniæ fuerint publicæ, tenentur de vero dolo, & in exilium mittuntur: *n. 26. p. 591.*; sicut pariliter omnis administrator, propriis usibus pecunias domini applicans, in vero constituitur dolo, furti actione tenetur, &

adversus illum (si de animo non restituendi constat: *n. 28. p. 591.*) in litem juratur: *ibi n. 27. p. 591.*

Adhuc non dato regimine, vel mandato, prohibente pecuniam ad unum usum destinatum ad alium applicare, adhuc administrator non potest eam in diversum usum erogare: *tr. 1. l. 4. c. 10. n. 38. p. 592.*; & multò minùs pecuniam publicam pro operibus publicis destinatum: *ibi n. 39.*; eoque magis pecuniam ad emptionem frumenti deputatam, ipsumvè frumentum: *ibi de n. 40. ad n. 42. p. 593.*

Do'osi administratores ultrâ pœnas corporales condemnantur ad restitutionem pecuniarum injustè receptarum, unâ cum illarum interesse, estò non sint in mora restituendi: *tr. 1. l. 4. c. 10. n. 30. p. 591.* Si autem sint administratores publici, & convincantur de dolo, quomodo sunt puniendi? *dict. c. 10. n. 29. p. 591.*

Quam culpam præstent administratores? Levem, latam, & dolum: *tr. 1. l. 4. c. 10. n. 44. p. 593.* Ergò de levissima non tenentur? Spes te fefellit; quia itidem de levissima tenentur, quando pretio, pecuniavè ambiunt administrationem: *n. 45. 46. p. 594.*; & aliqua amplius dabimus in verb. *Furtum*. Ob negligentiam ergo puniendi non sunt? Pedetentim; ob eam etenim administratione privantur: *ibi n. 48. p. 594.*; & jure meritò, quia negligentia per se sola est delictum, ut aspicias *ibi in n. 50.*, & in verb. *Negligentia*; & tenentur amplius omnia resarcire damna, quæ negligentiam suâ dedere: *n. 52. p. 594.*; igitur si tempore debito nomina debitorum non exigant, & postmodum non solvendo fiant, de suo solvunt: *n. 53.*, quippè in hoc casu sunt in culpa: *n. 54.*, nisi debitores sint in notoria paupertate: *n. 55. p. 595.*; & etiam ad interesse in tali casu obligantur: *n. 56.*; prout tutores, & Prælati: *n. 57. p. 595.*

- Triticum publici administrator ad quid obstringatur?** *tr. 1. l. 4. c. 10. à n. 59. p. 595.*
- Non solum tenetur administrator de damno dato in rebus acquisitis, verum & in rationabiliter acquirendis:** *tr. 1. l. 4. c. 10. n. 63. p. 595.*
- Licet habeat administrationem cum liberâ, & plenâ administratione, nequit actus illos efficere, in quibus de jure speciale mandatum requiritur:** *tr. 1. l. 4. c. 10. n. 67. p. 596.*; quia generalitas illa restringitur, ut civiliter intelligatur: *n. 68.*; & clausula illa *cum liberâ* non inducit, quod mandans promittit ratum, & firmum habere: *n. 69. p. 596.*
- Bona administratoris hypothecata manent pro administratione:** *tr. 1. l. 4. c. 10. n. 71. p. 598.*; & non tantum pro mala administratione sua, sed & pro mala administratione substituti: *n. 85. p. 600.*; culpæ enim reus est, qui malorum hominum utitur operâ: *n. 86.*, & latius dicemus in verb. *Hypotheca.*
- Jura, quæ de tutoribus loquuntur, de cæteris administratoribus prædicantur:** *tr. 1. l. 4. c. 10. n. 58. p. 595.*
- Administratores inter se administrationem dividentes, alii pro aliis tenentur:** *tr. 1. dict. c. 10. n. 78. p. 598.*; sicut pariformiter tutores: *n. 79.*; civitatis administratores: *n. 80.*; Navicularii publici: *n. 81.*; Magistri navium: *n. 82.*; particulares administratores: *n. 83.*; nisi ab homine, vel à lege divisam habeant administrationem: *n. 84. p. 598.*
- Post solutionis tempus à creditoribus conveniri queunt administratores:** *tr. 1. l. 4. c. 10. n. 92. p. 601.*; & eis solvere tenentur juxta tenorem mandati: *n. 91. p. 600.*; ante diem verum debitum solvere possunt: *n. 94. p. 601.*
- Administrator, qui debito tempore inventarium non fecit, nec servat sui regiminis formam, removendus est:** *tr. 1. l. 4. c. 10. n. 97. p. 602.*
- Non liberatur administrator ex solutione facta non vero creditori, et si jussu judicis solvat, nisi causâ creditoris sit exactus, vel coactus, & non sponte solvat, vel nisi mora haud fuisset per administratorem commissa:** *tr. 1. l. 4. c. 10. de n. 100. ad 103. p. 602.*
- Administrator quilibet regulariter dolosus non præsumitur, sed bono animo administrasse:** *tr. 2. l. 7. c. 8. n. 112. p. 744.*
- Prodiga administratio, non administratio, sed profusio est:** *tr. 2. l. 7. c. 8. n. 117. p. 744.*, & *c. 9. n. 6. p. 746.*
- Rerum dotialium administratio quod ad maritum pertineat, quis ibi inficias?** *tr. 2. l. 7. c. 9. n. 1. p. 745.*; nisi mulier in pactis nuptialibus eam sibi reservasset: *ibi n. 2.*; sed an hæc reservatio apud nos fieri queat? *Dignosces à n. 3. ad 6. p. 746.*
- Tutores, & curatores legitimi sunt administratores pupilli, & minoris:** *tr. 3. l. 6. c. 15. n. 4. p. 30.*
- Pater legitimus administrator est bonorum filii:** *tr. 3. l. 2. c. 1. n. 4. p. 25.*; & non solum bonorum adventitiorum, in quibus habet, sed & adventitiorum, in quibus non habet usumfructum: *ibi n. 29. p. 27.*; & regulariter in omnibus filii bonis, mobilibus, immobilibus, adventitiis, maioratûs, emphyteusis, feudalis, acquisitis intuitu clericatûs, Comitatus, Ducatus, & cæteris: *ibi à num. 30. ad 44. à p. 27.* Desinit tamen administrator esse si ad secunda convolet vota: *tr. 3. l. 3. c. 6. n. 33. p. 113.*, & *c. 9. n. 19. p. 128.*; nisi filii emancipati sit tutor: *tr. 3. dict. c. 9. n. 20. p. 128.* Et quando pater malè administrare dicatur? *tr. 3. l. 8. c. 2. n. 40. p. 296.*
- Furioso ipso jure, Prodigo ex inquisitione suorum bonorum administratio interdicitur:** *tr. 3. l. 4. c. 3. n. 70. p. 166.*
- Administrationes confundi non debent:** *tr. 3. l. 4. c. 6. n. 21. p. 198.*

Administratores an, & quando de pecuniis receptis onerandi? *tr. 4. l. 1. c. 1. n. 65. p. 10.*; quando de lucro cessante, & damno emergente: *ibi n. 66.*; de fructibus prædiorum quando? *n. 67.*; de frumento, vino, oleo? *n. 61.*; de fætibus pecorum? *n. 69.*; de damnis ex malitia, negligentivè? *n. 70 p. 10.*

De administratore doloso non reddente, dolosè, aut intricatè reddente rationes, & an torqueri valeat? *tr. 4. l. 1. c. 1. n. 71. p. 10.* An, liquidatione accepti facta, pro acceptis executari valeat? *ibi n. 72. p. 10.*

Quæ in rationibus administratoribus computanda sint, & plura alia ad rationes administratorum spectantes? Videlis verb. *Rationes*, vers. *An administratoribus computentur?*

Hæredes administratoris de dolo, aut culpa, etiam levi, defuncti non tenentur, neque adversùm eos in litem juratur, nisi ipsimet hæredes de dolo, culpavè conveniantur? *tr. 4. l. 1. c. 2. n. 72. p. 26.*; neque ab eis in rationibus præstandis exigi potest in inventario à prædecessore omissum: *ibi n. 73.*; tenentur tamen jurare nec inventarium, nec bona in illo descripta vidisse, ad manusvè suas pervenisse: *n. 74.*; ast, si libros illos in hæreditatè defuncti fuisse liquidò constet, vel præsumptio, aut conjectura contra hæredes adsit, ad juramentum non admittuntur; sed allis probationibus certioranda est amissio: *n. 75. p. 26.*

Administratio, & administrandi obligatio quomodò probetur? *tr. 4. l. 1. c. 2. n. 99. p. 30.*

Removetur administrator ob malam administrationem: *tr. 4. l. 1. c. 6. n. 12. p. 58.*

Taliter administrare debet tutor, ut non perdat, & nihil intermittat, unde pupillo commodum acquiratur: *tr. 4. l. 2. c. 12. n. 2. p. 155.*

Quibusnè teneatur administrator ratio-

nes reddere? Si plures administrationes diversæ uni commissæ sint omnium rationem reddet committenti: *tr. 4. l. 4. c. 1. n. 16. p. 228.* E converso committens omnium administrationum rationes accipere obstringitur: *n. 17.* Si separatæ, & diversæ sint administrationes uniuscujusquè ratio separatim, & non conjunctim reddi debet: *n. 18.*; nisi ex tacita, expressavè contrahentium mente diversæ administrationes tanquam unica, & individua commissæ sint: *n. 19.*; aliàs verò in dubio administrationes connexæ, respectivæ, & individua dicuntur: *n. 20. p. 229.* Pariliter quando bona plurium indivisa administrantur, una sola administratio, unaquè sola obligatio reddendæ rationis est; secùs si bona divisa, & separata administrantur: *tr. 4. l. 4. c. 1. n. 34. 35. p. 234.*

Ubi administrator quilibet sine consensu domini administrationis subalternos constituit administratores, per eos administrare præsumitur: *tr. 4. l. 4. c. 1. n. 31. p. 233.*; quia personalissima est administratio, ideò alii committi periculo domini nequit, sed committentis periculo: *dict. c. 1. n. 32. p. 233.*

De receptis non obstringitur administrator, nisi rationibus disponsis, & soluto sibi debito apparente: *tr. 4. l. 5. c. 6. n. 48. p. 358.*

Administrator dominum, ut rationes recipiat, compellere potest: *tr. 4. l. 4. c. 1. n. 17. p. 228.* & *l. 5. c. 6. n. 50. 51. p. 358.*

Concursus creditorum administratori carceri mancipatur, si res, super quibus factus fuit concursus, non restituat: *tr. 4. l. 5. c. 6. n. 60. p. 359.*; & similiter omnis administrator, si, administratione finitâ, administrationis res non restituat: *ibi n. 57. p. 359.* Curatori apud nos assimilatur administrator concursus creditorum: *ibi n. 61. p. 359.*; & quam potestatem habeat?

- habeat? *n. 62. 63. 64. à p. 359.*; & alia multa de hoc administratore, seu depositario concursus creditorum, inveniendae sunt in *tr. 4. l. 6. c. 10. t. à p. 91.*
- In dolo est frater administrans, quando fratribus minoribus tutorem, & curatorem non postulat: *tr. 4. l. 6. c. 1. n. 10. p. 3.*
- Durante administratione rationes reddere non adstringitur procurator: *tr. 4. l. 6. c. 2. n. 101. p. 22.*
- Contra administratores nimis rigorose nullatenus agendum: *tr. 4. l. 8. c. 15. à n. 2. p. 312.*
- Officium suum damnosum administratori esse nequit: *tr. 4. l. 8. c. 13. n. 7. p. 299.*
- Prævidere tenetur administrator, quæ accidere possunt: *tr. 4. l. 7. c. 1. n. 14. p. 117.*
- Fisci administrator absque mandato iudicis nec denarium unum expendere quit: *tr. 4. l. 6. c. 10. n. 22. p. 93.*
- De Republicæ, Civitatis, vel Oppidi administratoribus plura, ac pulchra invenies *per tot. c. 1. tr. 4. l. 7. à p. 115.*
- Quomodo probetur administratio? *tr. 4. l. 6. c. 2. n. 86. p. 20.*
- Quando finiatur administratio concessa pupilli tutori, minoris, & absentis curatoris? *tr. 4. l. 5. cap. 7. num. 35. p. 368.*
- Denique mente tenebis, quod omnia, quæ de tutoribus, & curatoribus prædicantur, de cæteris omnibus administratoribus intelliguntur: *tr. 4. l. 2. c. 9. n. 26. p. 121.*; similiter omnia de administratione sæculari prædicata, æquè de ecclesiastica prædicantur: *tr. 4. l. 1. c. 4. n. 13. p. 38.*
- Admiratio* non ex rebus ordinariis nascitur, sed insolitis: *tr. 8. palestr. 2. lect. 5. p. 204. col. 2. in f.*
- Admonitio* lecta digna, ab Authore orphanorum iudicibus, tutoribus, & curatoribus facta: *tr. 3. l. 8. c. 10. t. à p. 329.*
- Admonitio ferri* debet à Principe æquo animo: *tr. 6. l. 1. c. 1. num. 15. p. 3.*
- Admonentur* iudices, ut, non obstante partium consensu, se abstineant à cognitione causæ, in qua se legitime suspectos invenerint: *tr. 6. l. 2. c. 7. n. 4. p. 34.*; & admonentur etiam, ne potestate, quâ fruuntur, abutantur: *tr. 6. l. 3. c. 7. n. 45. p. 93.*; tertio admonentur, ne aperiant vota sua ante tempus: *tr. 6. l. 4. c. 8. n. 63. p. 176.*; & tandem, ne superbi sint: *tr. 6. l. 4. c. 9. n. 32. p. 189.*
- Adoptio* quid sit? *tr. 2. l. 1. c. 8. num. 3. p. 74.*
- Adrogatio* quid? *tr. 2. l. 1. c. 8. n. 4. p. 75.*
- Non sunt in usu in nostro Regno: *tr. 2. dict. c. 8. n. 85. p. 81.*
- Inter unam, & aliam duodecim exarantur differentia: *ibid. à n. 5. ad 27. à p. 75.*
- Advenæ*, & *Peregrini* qui dicantur? *tr. 5. c. 5. n. 34. p. 27.*; & quare ad munera publica non admittuntur? *tr. 1. rubr. part. 1. à n. 141. p. 18.*
- Advocatio.* An iudex, renuntiantibus partibus forum, possit advocare causam? *tr. 5. c. 1. à n. 32. p. 6.*
- Avari* etiam possunt ad Curiam advocare causas: *tr. 5. c. 3. n. 22. p. 18.*; senes: *ibi n. 23.*; hereditas jacens: *n. 25.*; amore capti: *n. 26.*; demoniaci: *n. 27.*; venter: *n. 28.*; pupillus uxoratus: *n. 29.*; pupillus habens patrem religiosum, vel negligentem: *n. 31.*; virgines etiam ætate maiores: *n. 32.*; furiosi, mente-capti, fræneticique: *n. 33.*; fatui: *n. 34.*; lunatici: *n. 35.*; ebrii: *n. 36.*; omnes, qui sub tutela, aut cura sunt: *n. 37.*; & multi alii *per tot. cap.*
- Privilegium* isthoc advocandi ad Curiam habet locum in causa delegata, si in delegatione expressè non derogatur privilegium: *tr. 5. dict. c. 3. n. 40. p. 19.*; habet etiam locum in præjudicium habentium iurisdictiones, ceu sunt Barones, & apud nos Domini terrarum: *ibi à n. 41. ad 44.*; adversus potentiores: *n. 45. & seqq. ubi*

ubi de aliis casibus; & habet simili-
ter locum coram iudice nundinarum:
tr. 5. c. 4. n. 1. p. 21.

Advocatio caularum, executionumve
an à Præsidente provinciæ fieri queat?
tr. 9. q. 82. n. 12. p. 443.

Advocatus uti non debet rationibus ge-
neralibus, sed specialibus, quia ju-
ribus in specie potius, quam in ge-
nere standum est: *tr. 1. rubr. part. 3.
n. 79. p. 61.*

Advocatus nequit cum cliente contra-
here validè: *tr. 2. l. 5. c. 6. n. 163. p.
484;* potest tamen institui, vel le-
gatum capere à cliente: *ibi à n. 165.*

Advocati nequeunt esse infames: *tr.
3. l. 4. c. 10. n. 102. p. 216.*

Advocati periti, & non unus dunta-
taxat, sunt consulendi ad lites, & ma-
ximè à tutoribus in causis minorum:
tr. 3. l. 6. c. 20. n. 14. p. 41; imò & pe-
ritiores: *tr. 3. dict. c. 20. n. 52. 56. 57.
p. 44.*

Advocatus, qui fuit in causa, nequit in
illa esse iudex, foro conscientiæ at-
tento, nisi affectu prius deposito:
tr. 6. l. 2. c. 6. n. 7. p. 32; neque in fo-
ro fori: *tr. 6. l. 4. c. 8. n. 49. p. 174.*

Ex inimicitia repellitur à præstando
patrocinio adversus inimicum: *tr.
6. l. 2. c. 14. n. 13. p. 53;* quia eum gra-
vare potest: *tr. 6. l. 2. c. 19. n. 6. p. 60.*

Cogi tamen nequit, ut adversus ami-
cum patrocinium præstet: *dict. c. 19.
n. 7. p. 61.*

Potest postea esse Advocatus illius par-
tis, pro qua, dum iudex erat in cau-
sa, sententiam protulit: *tr. 6. l. 4. c. 8.
n. 48. p. 173.*

Appellatione officialium justitiæ non
veniunt Advocati: *tr. 6. l. 4. c. 7. n.
34. p. 164.*

Advocatus nemo esse valet in propria
causa: *tr. 6. l. 3. c. 13. n. 21. p. 101.*

Debet esse verax in sermone, justus in
iudicio, plenus in consilio: *tr. 6. l. 2.
c. 19. n. 10. p. 61.*

Advocationis munus est publicum: *tr.
6. dict. c. 19. n. 15. p. 62.*

Et per advocationis exercitium nobili-
tas acquiritur: *tr. 6. dict. c. 19. n. 16.
p. 62.*

Quando Advocatus est necessarius, ut
testimonium præstet, interdicti po-
test, ne pro alia parte patrocinium
exhibeat: *tr. 6. dict. c. 19. n. 8. p. 60.*

Adulterium. Ob adulterium licitum est
viro uxorem dimittere: *tr. 2. l. 4. c.
13. n. 46. p. 420;* & sine ejus consen-
su sacros suscipere Ordines: *dict. n.
46.* Et è contra, uxor ob sævitias di-
mittere virum: *dict. n. 46;* vel ob
crimen, in quo vertitur periculum
animæ: *n. 47;* vel ob quidpiam si-
mile: *ibi n. 47. p. 420.*

Mulier, quæ adulterium comisit, do-
tem, ceteraque bona lucro mariti
perdit: *tr. 2. l. 6. c. 8. n. 50. 51. p. 650,*
intelligendo ut in *n. 105. usque ad
108. p. 656;* quod etiam procedit in
matrimonio putativo: *ibid. n. 52. p.
651;* etiam si filii extent ex ipso,
aut ex alio priori matrimonio: *ibi
n. 53. 54;* & perdit itidem donatio-
nem propter nuptias, seu lucrum
dotis: *n. 55;* & bona parapherna-
lia: *n. 56.* Sic verò non est si uxor
vim passa sit: *n. 57;* vel si ambo con-
juges adulterium comiserint: *n. 58;*
vel si vir pateretur uxorem adulte-
rare: *n. 50;* vel si marito postea re-
conciliata sit uxor: *n. 60;* vel si per
ignorantiam cum alio viro concu-
buerit: *n. 61;* vel si post divortium
innocens adulterium etiam commise-
rit: *n. 62;* vel (proùt aliqui) si uxor
commiserit adulterium propter viri
sævitiæ, aut famis necessitatem: *n. 64.*
(sed absit limitatio isthæc: *n. 65.*)

Ædificatio. Cuilibet jure licitum est in
suo ædificare, & quidpiam aliud fa-
cere, quantumvis vicino noceat, si
æmulatio non adsit: *tr. 9. q. 57. à n.
1. p. 330., & q. 87. n. 2. p. 462;* secus
in publico: *tr. 9. quest. 87. n. 11. p.
464.* Ad æmulationem alterius quan-
do quis ædificare dicatur? *tr. 9. q.
57. n. 5. p. 330.*

- Proprianè autoritate destrüere possum ædificatum in fundo, in quo mihi servitus debetur? *tr. 9. q. 78. n. 7. 8. & 12. p. 425.*; & an ædificatum in publico? *ibid. n. 5. 7. 10. 11. 14. & seqq. à p. 424.*
- Numnè ab incolis ædificari valeat in montibus incultis, vulgò *Mattos manibos*, cæterisque locis publicis? *tr. 9. q. 78. n. 2. 4. 8. 9. p. 424. & seqq.*; & an ibidem ædificatum prohibere queant per interdictum, *Ne quid in loco publico*, & quale ad id præjudicium requiratur? *ibid. & n. 3. & 10. à p. 424.*
- Utrum fundi dominus eum vallo, parietevè munire possit, non obstante possessione, quam communitas habebat, pascendi in illo pécora sua? *tr. 9. q. 57. t. à p. 329.*, & videas verb. *Paries*, & *Pascua*.
- Quod spatium relinquendum, nè luminum obscuratio attendatur? *tr. 9. q. 87. n. 5. & 11. p. 463. & seqq.*
- Ædilis*. *Ædilitas* nobiles non facit, qui nobiles non sunt: *tr. 2. l. 1. c. 3. n. 66. p. 21.*
- Æmulatio* nemini illustri, ac bono parcit: *tr. 1. rubr. part. 1. n. 23. p. 4.*
- Æmulatio* in dubio non præsumitur, idcirco ab allegante probanda: *tr. 4. l. 2. c. 10. n. 71. p. 134. & tr. 9. q. 57. n. 8. p. 330.*; & eò fortius ubi datur utilitas: *tr. 9. q. 87. n. 3. p. 463.*; inter ministros politicos, ac militares plurimum nocet: *tr. 8. palest. 1. lect. 22. p. 119. col. 2. in med.*
- Reliqua jam enucleavimus in verb. *Ædificatio*.
- Æqualitas* in divisione bonorum est servanda inter cohæredes: *tr. 2. l. 8. c. 21. à n. 5. p. 862.*; & maximè inter filios: *tr. 9. q. 18. n. 6. p. 80.*; quia:
- Inæqualitas* est inimica legis: *tr. 2. dict. c. 21. n. 7. p. 862.*
- Æqualitas* contractûs, & usuræ iniquitas in quo consistat? *tr. 9. q. 42. à n. 6. p. 244.*
- Æquiparatio*. Dispositum in uno ex æquiparatis, dispositum in alio iudicatur: *tr. 1. l. 3. c. 3. num. 12. p. 290.*; dummodò in æquiparato similitudo detur: *ibi n. 35. p. 293.*; & lex nova, circa unum ex æquiparatis in lege veteri disponens, ad alterum extenditur: *n. 42. p. 294.*
- Trebelliana*, & *falcidia* æquiparantur: *tr. 1. l. 3. c. 3. n. 11. p. 289.*; dicemusquè in verb. *Falcidia*, & *Trebellianica*.
- Legata*, & *fideicommissa* pariformiter æquiparantur, & per omnia ex æquata sunt: *tr. 1. l. 3. c. 3. n. 54. p. 296.*
- Æquitas* non scripta vincitur à rigore scripto: *tr. 1. l. 1. c. 6. n. 20. p. 99.*, & *c. 8. n. 11. p. 106.*, & *l. 3. c. 5. n. 25. p. 305.*, & *l. 4. c. 9. n. 74. p. 573.*; aliter in æquitate scripta: *idem tr. l. 3. c. 5. n. 24. p. 305.*; quando rigor, & æquitas in scriptis inveniuntur, ista præfertur illi: *l. 4. c. 9. n. 73. p. 573.*; æquitas non scripta, ut *cerebrina*, non venit attendenda, imò nuncupatur iniquitas: *tr. 1. l. 4. c. 8. n. 144. p. 555.*
- Æquitatis* interpretatio arripienda est ex præsumpta legislatoris mente: *tr. 1. l. 2. c. 2. n. 13. p. 178.*
- Ad æquitatem recurritur quoties ius scriptum deficit: *tr. 1. l. 2. c. 2. n. 19. p. 179.*
- In officialibus æquitatem lex expostulat, quò ad emolumenta, & accessiones: *tr. 1. l. 2. c. 5. n. 41. p. 195.*
- Æstimatio*. Bona tunc dantur æstimata, quando dos consistit in certo pecuniæ numero: *tr. 1. l. 3. c. 12. n. 127. p. 393.*
- Bona æstimata periculo recipientis perirent: *tr. 1. dict. c. 12. n. 129. 134.*, & *seqq. à p. 393.*; & ei similiter commodum, & augmentum spectat: *n. 130. p. 393.*
- Facienda est æstimatio juxta præsentem rerum statum, locorum consuetudinem, temporumquè penuriam, ubertatemvè: *tr. 1. l. 1. c. 11. n. 42. p. 155.*
- Bona sunt in inventario æstimanda: *tr. 1. l. 1.*

1. l. i. c. ii. n. 12. p. 151.; quacumque etiam non obstante consuetudine: n. 3., & ratio n. 4.; quia ad divisionem procedi nequit, nisi bonis prius æstimatis: num. 5. p. 152.; quæ quidem æstimatio fieri debet per peritos: n. 6.; qui sunt à publico deputandi: n. 7., & cogi possunt ad acceptandum: n. 8.: deficientibus verò peritis à publico electis, sunt à partibus eligendi: n. 11.; & à iudice cogendi, ut acceptent: n. 12. 13. p. 152. & seq.; si autem nec à publico, nec à partibus sunt electi, à iudice eliguntur: n. 14. p. 153.; & quid periti isti facere prius debeant? n. 16.; æstimatio facta intra latitudinem pretii naturalis, & legitimi, supremi, medii, vel infimi valida est: n. 21.; periti quæ debent res æstimandas videre per se: n. 24. p. 154.; aliàs est æstimatio nulla: num. 26.; & res æstimanda ab eo est, qui ratione sui officii ejus pretium scire præsumitur: n. 25. p. 154.

Intra triennium immobilia bis æstimanda non sunt: tr. i. l. i. c. ii. n. 41. p. 155.; nec, nisi justâ de causâ, iterum æstimanda, quæ à defuncto de proximo æstimata fuere: *ibi* num. 77. p. 160.

Immobilia tantum valere judicantur, quantum eorum fructus, deductis expensis, per spatium viginti annorum valent: tr. i. l. i. c. ii. n. 43. p. 155.; modò fructus sint regulares: n. 44. p. 156.

Valor rei per testes de credulitate probatur: tr. i. l. i. c. ii. n. 54. p. 157.; & per testes de auditu: *ibi* n. 55.; ast deponere debent de valore tempore contractus, non de anteriori, aut posteriori: n. 45. p. 156.; & etiam deponere debent de pluribus annis præcedentibus, & subsequenter: num. 47.; & quando simpliciter deponunt de valore rei, intelliguntur deponere de valore tempore convento in articulis: n. 48.; si autem agatur de

æstimanda filii legitima, respicitur tempus mortis parentis: num. 58. p. 157.; si de divisione facienda inter hæredes, divisionis tempus inspicitur: n. 59. p. 158.

Ad æstimandum cujuscumque rei valorem, ejus onera sunt attendenda: tr. i. l. i. c. ii. n. 50. p. 146.; circumstantiæ, & loca, ubi res sita est: *ibi* n. 51. p. 147.; an sit exposita insidiis, & inimici invasionibus, tempore belli, vel pacis: n. 52.; & periculum (hæc enim omnia valorem minuunt) amittendæ rei: n. 53. p. 147.

Bona dotata sunt in divisionibus æstimanda, & quonam in tempore, aliæquæ id genus: vide sis in verb. *Dos*.

Æstimatio facta per arbitratores præjudicium afferre nequit creditoribus: tr. i. l. i. c. ii. n. 80. p. 160.; cohæredibus autem, & dividendis nocere valet: n. 81. 82. p. 160.

Jura, & actiones quomodo sint æstimandæ? tr. i. l. i. c. ii. n. 83. p. 160.

Ubi dubium est de æstimatione cujusnam rei, committendum illis, qui eadem de re peritiam profitentur, & eam habere verosimiliter possint: tr. i. l. i. c. ii. n. 85. p. 161.

Per mensuras terræ faciendæ est æstimatio: tr. i. l. 2. c. 3. n. 24. p. 184.

Quando hæredes pari numero contendunt rem non esse ritè æstimatam, & esse ritè æstimatam, his, & nequaquam illis credendum: tr. i. l. 2. c. 2. n. 21. p. 179.; nisi velint res, quas contendunt non esse rectè æstimatas, in suas portiones accipere: *ibi* n. 22.; & ei, qui negat rem esse rectè æstimatam, incumbit onus probandi: n. 23.; quibus verò credendum, quando de hac æstimatione hæredes, & creditores discordant? num. 27. p. 179.

Æstimatio rerum dotalium operatur emptionem, & venditionem: tr. 2. l. 7. c. 9. n. 43. p. 750.; & per tot. caput. multæ quæstiones circa res dotales æstimatas, & inæstimatas inspicies;

- & assimilatur emptioni: *tr. 9. q. 38. n. 22. p. 215.*
- Reliqua jam jam accipis in sequenti verbo, & in verb. *valor.*
- Æstimatores sub juramento æstimationem facere debent: *tr. 1. l. 1. c. 8. n. 18. 19. p. 106;* ; estò sint à partibus electi: *ibi n. 20. p. 107.*; ni sint ex publico designati, & juramentum habeant generale: *n. 21.*; vel ni eligantur à partibus extrajudicialiter, & eligentes juramentum remittant: *n. 22.*; vel ni à populo eligantur, & in officii initio jusjurandum subeant: *n. 23.*; quod quidem juramentum est de credulitate, non autem de veritate: *de n. 24. ad 26. p. 107. & seqq.*; & tandem in *n. 28. p. 108.* traditur forma, sub qua isti æstimatores jurare debeant.
- Vices suas alteri committere nequeunt æstimatores: *tr. 1. l. 1. c. 11. n. 77. p. 160.*; quia cessat delegatio, ubi electa est industria personæ: *ibid. n. 78.*
- Quid juris quando æstimatores discordant? *tr. 1. l. 1. c. 12. an. 4. p. 163.*, & amplior erit sermo in verb. *Discordia.*
- Laudum arbitratorum, aut æstimatorum non est sententia: *tr. 1. l. 1. c. 12. n. 8. p. 163.*; & *l. 2. c. 1. n. 5. p. 172.*; nec iudices nuncupantur isti: *tr. 1. dict. c. 12. n. 9.*; nec prædictum laudum executioni mandatur, quin à iudice prius pro sententia iudicetur: *ibid. n. 10. p. 8.*
- Tribus in jure remediis succurritur ab arbitratoribus gravato, appellatione scilicet, licitatione, ac iudicis officio: *tr. 1. l. 2. c. 1. n. 1. p. 172. & c. 2. n. 1. p. 177. & c. 3. n. 1. p. 182.*
- Æstimatoribus prohibitum est ire ad terminos æstimare res inventario dandas, sed fieri debet æstimatio per personas ibi electas, & ideò eis, si eant, salarium non debetur: *tr. 2. l. 8. c. 25. n. 198. p. 880.*
- De æstimatoribus aliqua notanda cum ad rationes dispungendas eliguntur: *tr. 4. l. 5. cap. 9. t. à pag. 383.*
- Cætera jam dedimus supra in verb. *Æstimatio.*
- Ætas definitur: *tr. 3. l. 5. c. 5. nam. 1. p. 267.*
- Dividitur in species: *tr. 3. l. 5. c. 5. n. 2. p. 267.*
- Computatur ab hora nativitatis: *tr. 3. l. 5. c. 6. n. 91. p. 283.*
- Quomodo probetur? *tr. 3. l. 5. c. 11. n. 217. p. 354. & l. 6. c. 18. n. 12. p. 35.*; probatur enim ex libro baptismi: *tr. 2. l. 2. c. 6. n. 78. p. 173.*
- Ubi de legitima ætate fit mentio, intelligitur de 25. annis: *tr. 3. l. 4. c. 3. n. 144. p. 177.*; siquidem ante 25. annos minor virilem animi vigorem non complet: *dict. c. 3. n. 146. p. 177.*; & 30. annorum ætas perfectissima est: *tr. 1. rubric. part. 3. n. 23. p. 56.*
- Ætas pupillaris multis periculis obnoxia: *tr. 3. l. 3. c. 1. n. 3. p. 84.*; & ad quod tempus porrigatur? *tr. 3. l. 6. c. 12. n. 8. p. 24.*
- Puerilis ætas docilior est ad discendum bonos mores, virtutes, & disciplinam: *tr. 3. l. 5. c. 1. tot., & maxime à n. 13. p. 217.*
- Ætatis veniam solus Princeps concedere valet: *tr. 3. l. 4. c. 3. n. 132. p. 175.*; & eam impetrat masculus 20., femina 18. habens annos: *dict. c. 3. n. 135. p. 176. l. 5. c. 6. n. 62. p. 283. & c. 9. n. 8. p. 314.*; eam impetrans à curatore liberatur, & quò ad omnes actus pro maiori habetur: *tr. 3. l. 4. c. 3. n. 129. 130. p. 175.*; nequit tamen sine decreto iudicis immobilia alienare, hypothecare, pignori vè dare *dict. c. 3. n. 136. 137. 138. p. 176. & c. 4. n. 15. p. 138.*; neque muneris publica subire: *dict. c. 3. n. 142. p. 177.*; nisi ad hoc specialis sit venia: *ibi n. 143. p. 177.*
- Quadriennium ad restitutionem in integrum petendam currit à die veniæ impetratæ: *tr. 3. l. 4. c. 3. n. 131. p. 175.*
- Quæ ætas requiratur ad dignitates, officia,

- ficia, muneraque publica obtinenda? *tr. 3. l. 5. c. 6. t. à p. 273.* Quænam ad officia aptior? *tr. 1. rubr. part. 1. n. 133. p. 17.*; quænam ad munus iudicis orphanorum? *Tringinta annos: tr. 1. rubr. part. 3. n. 22. 28. p. 56.*; eademmet requiritur ad Episcopatum: *n. 24.*; quæ ad beneficia, aut pensiones? *tr. 3. l. 6. c. 6. n. 44. p. 13.*; quænam ad eligendam sepulturam? *tr. 3. l. 6. c. 16. n. 3. p. 32.*; quænam ad adoptionem, ad adrogationem, ad ecclesiasticos Ordines, ad ingressum, & professionem in Religione, ad iudicem, ad Episcopatum: *tr. 3. l. 6. c. 18. à n. 5. ad 11. p. 35.*; quænam denique aptior ad nubendum? *tr. 3. l. 5. c. 17. n. 54. p. 422.*, & *tr. 8. palestr. 1. lect. 10. p. 41. col. 1.*
- Numerantur homines, qui longam ætatem adimplerunt, & quot annis unusquisque eorum vixit: *tr. 8. palestr. 2. lect. 21. p. 308. col. 2.*
- Affabilitas* definitur in *tr. 8. palestr. 2. lect. 17. p. 284. col. 1.*; hujus virtutis efficacia exponitur: *ibi p. 286.*; in quo à civilitate discriminetur? *ibi p. 284. col. 2.*; & demum enucleatur illa, quâ usi fuere aliqui Reges: *ibi p. 286.*
- Affectata*, & procurata regularitèr non profunt: *tr. 1. l. 1. c. 2. n. 17. p. 78.*
- Affectio* quando cadit par circa institutos hæredes; simul, & non ordine successivo vocati censentur: *tr. 2. l. 5. c. 20. à n. 10. ad 22. à p. 582.*; nisi in casibus, de quibus, annuente Jehovah, dicemus in verb. *Heres* vers. *Quando par cadit*, ubi succeditur ordine successivo.
- Affinium* appellatione veniunt vir, uxor, & cæteri, sive ascendentes, sive descendentes intra quartum gradum: *tr. 6. l. 4. c. 5. n. 8. p. 154.*
- Affinitate soluta, cessat amor: *tr. 6. l. 4. c. 5. n. 15. 16. 17. 18. p. 155.*; contrarium in *n. 21. p. 155.*; & distinguendum, ut in *n. 22. 23. 24. p. 156.*
- Agens* de se exonerando non creditur: *tr. 7. c. 9. à n. 37. usque ad n. 44. à p. 64.*
- Agere contra se ipsum nemo potest: *tr. 1. l. 3. c. 6. n. 2. p. 307.*
- Agere potest filius vel contra possessores, vel contra patrem pro bonis invalidè alienatis ab eo, uti suo legitimo administratore: *tr. 3. l. 2. c. 1. n. 23. 24. 25. p. 26.*
- Agnati*, & cognati qui sint? *tr. 3. l. 2. c. 4. n. 2. p. 64.*
- Agnatos inter, & cognatos differentia hodie sublata est: *tr. 3. l. 2. c. 3. n. 25. 26. p. 58.* & *c. 4. n. 5. p. 64.* & *c. 8. n. 3. p. 69.*
- Per capitis diminutionem, tum agnatio, tum cognatio tollitur: *tr. 3. l. 2. c. 4. n. 6. p. 64.*
- Agnatio*, & cognatio, licet hodiè non differant inter se, attamen hoc non procedit circa filios adoptatos, adrogatosvè: *tr. 2. l. 1. c. 8. n. 77. p. 80.*
- Agnatio per fæminas non conservatur: *tr. 9. q. 29. n. 13. p. 164.*; imò per successionem fæminæ extinguitur: *ibi n. 19. p. 165.*; quod limitabis si institutor post agnatos fæminas agnatas vocasset: *ibid. n. 18. p. 165.*
- Fæmina ex linea possessoris per masculum alterius lineæ non excluditur: *tr. 9. q. 29. n. 22. p. 166.*
- Masculus ex fæmina, quando masculum ex masculo excludat? *ibid. n. 27. p. 168.*; & an iste masculus ex fæmina veniat ex jure proprio? *ibi n. 28. p. 168.*
- Nepos fratris ex filio, ex eadem familia, domu, & agnatione est: *tr. 9. q. 29. n. 50. p. 173.* & *n. 80. p. 181.*; non ita nepos fratris est ex familia: *ibi n. 52. & 55. p. 174.*
- Maioratum rigorosæ agnationis constitutum esse, ex conjecturis colligi potest: *tr. 9. q. 29. n. 8. p. 163.*; quæ autem sint probandæ agnationis conjecturæ? *ibid. n. 10. 11. 12. 17. 23. à p. 164.* Ast in nostro Regno maioratus rigorosæ agnationis nullus adest: *ibid. n. 20. & 23. p. 166.*
- Aggredi semel aliquid, est facere dimidium ejus, & iterum aggredi est totum

tum facere : *tr. 8. palestr. 1. lect. 15. p. 73. pr.* Verum quidquid consequi nequit, aggrediendum non est : *tr. 8. palestr. 3. lect. 1. p. 346. pr.*

Agricolæ incapitati nobilium à collectis Concilii sunt immunes : *tr. 7. l. unic. c. 21. n. 49. p. 286.*

Similiter **Canonicorum Regularium** : *tr. 7. c. 21. n. 54. p. 286.*

Agricolæ Senatorum incapitati à tutelis, & curis non legitimis liberantur : *tr. 7. c. 21. n. 63. p. 287.*

Agricolæ in capitati Fidalgorum ab officiis Conciliorum sunt immunes : *tr. 7. c. 21. n. 71.*; non tamen à quinque, de quibus *ibi n. 72. p. 287.*

Agricolæ quomodo collectandi sunt ? *tr. 7. c. 20. n. 92. p. 267.*

Agricultura an auferat, tribuatvè nobilitatem ? *tr. 2. l. 1. c. 3. à n. 71. ad 74. p. 21.*; eà ditantur Regni : *tr. 8. palestr. 1. lect. 26. p. 146. col. 2.*; agriculturalum vita felix, atquè beata. De ejus privilegiis, & quòd in eà favor publicus versetur : *tr. 3. l. 5. c. 12. n. 20. p. 366.*

Agriculturarum filii, & parentes sunt nobiles : *tr. 3. l. 5. c. 12. n. 21. p. 366.*; contrarium in *n. 22.*; videndus tamen *n. 24.*

Agrimensores. Vide verb. *Mensor.*

Alienatio. Fideicommissi bona alienari possunt pro alendis, & dotandis descendentibus institutoris : *tr. 1. l. 4. c. 7. n. 48. p. 514.*; secùs dicimus de bonis maioratùs : *ibi n. 58. p. 515.*

Qui tenent, confiscatum amittere suorum bonorum dominium à tempore commissi criminis, non à tempore sententiæ declaratoriæ, tenent quoque alienationes ab eis postmodum factas esse nullas : *tr. 1. l. 4. c. 9. n. 81. p. 514.*; nec (aiunt) fiscus tenetur restituere pretium rerum alienatarum post delictum : *ibi n. 82.*; nisi inter confiscati bona inveniantur, vel versum foret in ejus utilitatem : *n. 83. p. 575.*; quæ versio probanda est ab eo, qui rei alienatæ pretium

repètere intendit : *n. 84.*, & contraria praxis, uti repugnans, reprehenditur à *n. 85. ad 87.*; & secuta opinione isthac, manent bona per delictum hypothecata, & habens bona hypothecata non obstringitur pretium refundere : *n. 88. p. 576.* Possessor rei fisco obligatæ pari modo illam possidet, ac delinquens, & si delinquenti fiscus pretium non debet, nec possessori : *n. 89.*, aliàs differentia nulla foret inter confiscationem ordinariam, extraordinariamvè : *n. 90.*; & pretium in hoc casu perire judicatur : *n. 92. p. 577.*; nec bona fides contrahendi prodest quòd ad pretium : *n. 93.*; quando alienans non est dominus, non inspicitur, an detur fraus utriusque contrahentis : *n. 95. p. 578.*; creditores debent probare debita sua fuisse contracta ante commissum delictum, ut fiscum convenire possint : *n. 97.*; fiscus non cogitur solvere dotem tantummodo confessatam : *n. 98.*; quippè christiani novi omnia machinantur, & moliantur ad fraudandum fiscum : *n. 102. p. 579.*; neque cogitur solvere debita contracta ante delictum in fraudem ipsiusmet filci : *n. 106. p. 580.*; fraudis tamen probatio fieri sufficit secundum legum præsumptiones, & communiter accidentia : *n. 107.*; sed delictum per se solum non est sufficiens fraudis probatio : *n. 108.*; imò requiritur, quòd ille, in quem reus criminis alienavit, conscius fuisset fraudis : *n. 109.* Alienationes, quæ fiunt post delictum, cui ipso jure imponitur confiscationis pœna, non sunt nullæ : *n. 110.*; etsi postea sequatur sententia condemnatoria : *n. 111.*; vel lis tempore alienationis jam fuisset contestata : *n. 112. p. 581.*; vel penderet in contumaciam rei : *n. 113.*; vel etiam post sententiam, à qua fuisset appellatum : *n. 114.*; quòd non tantum procedit, quòd ad alienationes ex titulo oneroso, sed ex gratuito :

- tuito : n. 115. ; sic similiter non tenetur fiscus solvere debitum simulatione contractum, & simulatas revocat alienationes : n. 126. p. 581.
- Alienatio, & divisio æquiparantur :** *tr. 2. l. 1. c. 1. n. 27. p. 4.* ; idcirco valet argumentum de una ad alteram : *ibi n. 28 p. 4.*
- Alia realis, alia personalis est prohibitio alienationis :** *tr. 2. l. 2. c. 6. n. 66. & seqq. p. 152.*
- Divisio est alienationis species :** *tr. 2. l. 2. c. 6. n. 3. p. 165.*
- Alienationem quit testator prohibere :** *tr. 2. l. 1. c. 1. n. 26. p. 4.* ; & ista testatoris prohibitio potentior est, quam legis : *dict. c. 1. n. 31. p. 4.* ; & an prohibitio de non alienando filiis imposita, afficiat nepotibus cæterisque hæredibus ? *tr. 2. l. 2. c. 6. à n. 19. à p. 166.*
- Rei dotalis æstimatæ alienatio fieri valet à marito, consentiente uxore :** *tr. 2. l. 7. c. 9. n. 42. p. 749.* Econversò :
- Bonorum immobilium alienatio est interdicta viro sine uxoris assensu :** *tr. 2. l. 6. c. 2. n. 3. 4. p. 602.* Reliqua huc spectantia in verb. *Maritus* dicemus.
- Maioratus, & fideicommissi bona ullam haud finunt alienationem :** *tr. 2. l. 2. c. 6. n. 4. p. 165.* , & latius videtis in verb. *Maioratus*, vers. *Maioratus, fideicommissivè bona an, & quando?*
- Alienatio rerum minorum, cum fieri potest, in publica subhastatione facienda :** *tr. 3. l. 7. c. 2. n. 51. 52. 53. p. 144. & c. 3. n. 41. p. 159.* ; quod ampliatur ad res, quæ servando servari non possunt : *dict. c. 2. n. 122. p. 151.* ; & *in c. 3. t. à p. 152.* requisita, & solemnitates necessarias ad talem alienationem, videtis.
- Minores (quantumvis conjugati sint, vel veniam ætatis impetrassent) immobilia sine decreto alienare nequeunt ; pro redimendo tamen se, patre, vel consanguineo à carcere, vel à captivitate potest maior 18. annorum sine decreto immobilia alienare :** *tr. 3. l. 7. c. 2. n. 77. p. 147.*
- Pater legitimus administrator filii, valebitne, cum, sinevè decreto, mobilia, & immobilia ejusdem filii alienare ?** *tr. 3. l. 2. c. 1. à n. 18. p. 26. & l. 7. c. 2. n. 15. & per tot. cap. Et alienata sine justâ causâ reivindicare potest filius, etiam vivente patre :* *tr. 3. l. 2. c. 1. n. 21. p. 26. & n. 83. p. 33.*
- Maritus (onera matrimonii sustinens) an valeat alienare rei dotalis fructus ?** Percepti, utique : *tr. 9. q. 1. n. 1. p. 2.* Pendentes, nullatenus : *ibid. n. 22. 23. 24. p. 6.* Peteruntne res dotales alienari de consensu utriusque conjugis ? Sic : *q. 1. n. 4. p. 2.* Non (& hoc veriùs) *ibi n. 16. 27. 29. p. 7.* ; neque locari ultra decem annos : *ibi n. 15. p. 5.*
- Prohibitus rem alienare, nec alienationi valet consentire :** *tr. 9. q. 1. n. 29. p. 7.* ; nec minimam ejus partem alienare quit : *tr. 9. q. 11. n. 3. p. 47.* ; & an talis prohibitio alienationem ad vitam, ad certumvè tempus comprehendat ? *tr. 9. q. 1. n. 3. p. 2. & q. 98. n. 9. p. 513.* ; & an ad fructus extendatur ? *tr. 9. q. 1. n. 2. 5. 24. à p. 2.*
- Ususfructus constitutio, impropria duntaxat alienatio dicitur :** *tr. 9. q. 12. n. 16. p. 50.*
- Alienandi prohibitio in bonis maioratus hujus Regni adjecta semper censetur :** *tr. 9. q. 40. n. 35. p. 231.* Secus in bonis missarum oneri subjectis : *ibid. n. 3. 5. 29. p. 225. & p. 230.*
- Uxorati minores alienare nequeunt immobilia :** *tr. 9. q. 6. n. 8. p. 17.*
- Et an fructus rei minoris pendentes, sine decreto alienari queant ?** *tr. 9. q. 1. n. 20. p. 5.*
- Quænam necessaria, quænamvè voluntaria alienatio dicatur ?** Videas *tr. 9. q. 98. n. 3. 14. 22. à p. 512.* Et an alienandi prohibitio necessariam alienationem comprehendat ? *ibid. n. 4. p. 512.*
- Mulier absque viri consensu alienare nequit :** *tr. 9. q. 50. n. 1. 12. 17. p. 283.*

- cujus prohibitionis origo à consuetudine pullulat: *ibid* n. 2.; ast quid, si maritus in longinquis absit? *ibid*. n. 3. 4.: quod si de facto alienet, valebitnè maritus uxoris hæres, vel è contra, rem sic alienatam reivindicare? *ibid*. n. 7. 8. & *seqq.* à p. 283. & q. 98. n. 7. 17. 25. à p. 513.; valebitquè uxor matrimonio constante? *tr.* 9. *dict.* q. 98. n. 10. 27. 25. à p. 513.; ubi quid si juramentum interveniat?
- Minoris prædium quibus solemnitatibus alienari valeat? *tr.* 9. q. 60 n. 5. 8. p. 352. & q. 79. n. 1. 5. 6. p. 428. & *seq.*; & quid si minor in alienatione se maiorem autumavit: *tr.* 9. *dict.* q. 79. n. 2. & *seqq.* à p. 428. Scias autem, Quòd facultas ad bona minoris alienanda cum justæ causæ cognitione danda est, aliàs nulla erit: *tr.* 9. q. 60. n. 4. 8. 13. & *seqq.* à p. 351.
- Pater an, & quando filiorum bona alienare possit? *tr.* 9. q. 60. t. à p. 350.
- Neque tutor, neque curator minorum bona absque legitimo decreto alienare possunt: *tr.* 9. q. 60. n. 10. p. 353. & à n. 11.; quòd pariformiter nequit pater: *ibid.*
- Reivindicarenè valeat hæres patris, matrisvè non ritè alienantis? *tr.* 9. q. 50. n. 5. 7. 9. & *seqq.* 13. 17. à p. 283.
- Aliemgena.* Vide verb. *Advenæ.*
- Alimenta* differenda non sunt, nè interim fame alendus pereat: *tr.* 1. l. 1. c. 2. n. 71. p. 82.; quia alimenta denegans necare videtur: *tr.* 3. l. 8. c. 1. n. 12. p. 287.
- Onus alimentorum an sit reale, anvé personale? *tr.* 1. l. 4. c. 7. n. 47. 50. 51. 52. p. 513. & *seq.*
- Fideicommissi bona alienari posse pro alendis, ac dotandis descendantibus institutoris, nemo it inficias: *tr.* 1. l. 4. c. 7. n. 48. p. 514.; secùs maiortùs bona: *ibi* n. 58. p. 515.
- Hypotheca tacita pro alimentis contrahitur: *tr.* 1. l. 4. c. 7. n. 49. p. 514.
- Legatum alimentorum non est reiterabile: *tr.* 1. l. 4. c. 7. n. 72. p. 517.
- Alimenta sub conditionibus incompatibilibus legata à duobus, ab uno tantùm peti valent: *tr.* 1. l. 4. c. 7. n. 88. p. 519.
- Appellatione alimentorum quæ veniant? *tr.* 1. l. 4. c. 7. n. 92. p. 519., & *tr.* 3. l. 5. c. 15. à n. 8. ad 15. à p. 394.
- Alimenta, & salaria æquiparantur: *tr.* 2. l. 8. c. 25. n. 48. p. 869.
- In domo gravati præstanda sunt alimenta: *tr.* 3. l. 5. c. 3. n. 29. p. 243. Quibus tamen ex causis extra alimentantis domum alimentando præstanda sint? *dict.* c. 3. à n. 108. p. 256.
- Ignobili, seu rustico alimenta, & cibaria crassa; nobili autem delicata sunt præstanda: *tr.* 3. l. 5. c. 15. à n. 55. p. 399.
- Quis ordo, & præferentia servari debeat in præstandis alimentis, sive in alendis potiùs aliis, quàm aliis? *tr.* 3. l. 5. c. 15. à n. 32. p. 397.
- Alimentorum expensa necessaria dicitur: *tr.* 9. q. 17. n. 17. p. 71.; idcirco alimenta necessaria expendens, negotium utile gerit: *ibi* n. 19. p. 71.
- De dote ad alimenta, & è contra argumentum valet: *tr.* 9. q. 17. n. 30. p. 74.
- Qui, & quibus debeant, & debeantur alimenta?
- Avunculus numnè sororis filios teneatur alere? Aliquando utiquè: *tr.* 9. q. 17. n. 7. p. 69.; aliquando neutiquàm: *ibi* n. 27. 40. & *seqq.* à p. 73.; & in hoc casu potest cum debito eorum matris compensare: n. 50. p. 76.; & quando valeat cum patris debito compensare, ab eovè repetere? *ibid.* n. 51. p. 77.
- Carceratis à Sancto Officio ut alimenta præstanda sint, quid peragendum sit? *tr.* 7. c. 15. *Regim. Judic. confiscat.* p. 390.; quæ quidem alimenta ex parte bonorum ad carceratos spectantium auferenda sunt: *ibid.*; & ad id potest iudex mittere precatorium: *ibi* c. 15. p. 390.

Collateralium ultra primum gradum non transit onus alendi: *tr. 9. q. 17. n. 28. p. 73.* Ast si omnes descendentes alimentandi deficient? Videfis *ibi n. 29. 40. & seqq. p. 73. & 75.*

Decoctoribus, concursu pendente, alimenta non denegantur: *tr. 1. l. 4. c. 11. n. 119. p. 623.*

Descendentes alere à jure naturali pululat: *tr. 2. l. 3. c. 1. n. 79. p. 267.*; aliter se habet obligatio alendi ascendentes: *ibi n. 80.*; ideoque si aliquis pauper patrem, & filium habeat divites, potius à patre, quam à filio debet ali: *n. 81. p. 268.*

Donatarius omnium bonorum, vel majoris partis, tenetur alere donatorem: *tr. 1. l. 4. c. 8. n. 118. p. 552.*; & quando duo sunt, secundus: *ibi n. 119.*; similiter filios donatoris susceptos antè, postvè donationem: *n. 120.*; estò spurii sint: *n. 121.*; quia onus alendi inhæsitanter transit in eum, in quem bona per donationem transeunt: *n. 122. p. 553.* Donatarius verò ex remuneratione filios donatoris alere non debet: *n. 132. p. 554.*; & ratio est, quia succedentes titulo oneroso in onus alendi non succedunt: *tr. 1. l. 4. c. 8. num. 136. p. 554.*

Dives quilibet tenetur alere ascendentes pauperes: *tr. 3. l. 5. c. 15. n. 16. p. 395.*; fratres, & sorores: *ibi n. 17.*; sive consanguinei, sive tantum uterini: *n. 18. 19. p. 396.*; sive nuptæ, sive non: *n. 20.*; sive justè ex hæredatæ, vel non: *n. 21.*; etiam si ex infania, aut levitate bona sua malè consumpserint: *n. 22.*; sive sint fratres, sororesvè legitimi, sive naturales, sive spurii: *n. 23. 24.*; nec non tenentur alere filios, & filias defuncti fratris, seu sororis, non habentis unde se alant: *n. 25. p. 396.*

Fiscus alimenta petere valet à quocumque possessore: *tr. 9. q. 21. num. 19. p. 101.* E converso.

Fiscus tenetur alere, & dotare pariformiter, ac tenetur hæres: *tr. 1. l. 3. c.*

12. n. 31. p. 382.; maximè mulieri, dum ei dotem non restituit: *tr. 1. l. 1. c. 10. n. 119. p. 146.*; non autem adstringuntur alere hæreticorum filias: *tr. 1. l. 4. c. 9. num. 62. p. 571.*; neque hæreticum reconciliatum, nisi usque ad sententiam declaratoriam: *ibid. n. 120. in fin. & 121. p. 583.*; neque familiam delinquentis ex bonis sequestratis, quando ipsa aliunde habet unde se alere possit: *ibi n. 122.*; nec quando bona sunt parvi valoris: *n. 123.*; nec quando constaret bona esse furtiva: *n. 124.*; nec quando delinquens habuerit aliqua bona, de quibus sit capax, ex quibus se, & familiam suam alere valeat, prout est legatum alimentorum: *num. 125. p. 584.*

Frater tenetur alere sorores: *tr. 2. l. 4. c. 13. num. 26. p. 418.*; fratrem Monachum, sororemque Monialem, si Monasterium non potuerit: *tr. 1. l. 4. c. 7 n. 60. p. 515.*; & si frater fuerit dives, tenetur alere, & dotare sorores: *tr. 9. q. 64. n. 10. p. 374.*

Filiam alere de jure naturali tenetur pater: *tr. 9. q. 3. n. 13. p. 12.*

Hæres regulariter tenetur alere eum, eolvè, ad quem, quolvè alere defunctus tenebatur: *tr. 1. l. 2. c. 9. n. 25. p. 222.*; igitur, alit filiam spuriam, quam pater tenebatur alere: *tr. 1. l. 3. c. 12. n. 38. p. 383.*; tametsi pater hoc expressè prohibuisset: *n. 39.*; quod procedit quantumvis testatoris filia matrem, vel fratres divites habuisset: *n. 40.*; & isthæc obligatio transit ad hæredem avi paterni, ac materni: *n. 42.*; etiam si bona fideicommissò, vel primogenituræ fuerint supposita: *n. 43.*; dummodò ista alimenta ordine postulentur, prius nempe ab hæredibus paternis, quam maternis: *n. 44.*; ita quoque hæres Clerici alere cogitur ejus sobolem spuriam: *n. 46. p. 384.* Hinc non abs re fuit disquirere, an obligatio solventorum alimentorum dividatur

inter cohæredes pro uniuscujusque portionibus hæreditariis? Quidni? *tr. 1. l. 2. c. 12. à n. 31. ad 34. à p. 265.*, & dictum jam reliquimus in verb. *Actio*; iudex tamen unum quit compellere cohæredem, ut, cæteris concurrentibus, onus subeat alendi in solidum: *n. 57. p. 265.*; & hoc ex quacumque causa, titulovè alimenta debeantur: *n. 58. 59.*; & etiam potest cogere alimentantem, ut alimentando assignet bona, ex quorum redditibus alimenta percipiat: *n. 60. p. 265.*

Maioratûs successor pariliter adstringitur ex obligatione reali alere omnes descendentes institutoris: *tr. 1. l. 4. c. 7. n. 53. p. 414.*; etiamsi neque nati, neque concepti sint vivo institutore: *ibi n. 54.*; & licet institutor successores ab hoc onere liberasset: *n. 55.* Et tenetur alere fratres, ac sorores descendentes à primo institutore, quantumvis divites sint: *n. 56. p. 515.*; adeò, ut teneatur proprietatem assignare eis, ex cujus fructibus alimenta colligant: *n. 57.*; & hoc tamen si possessor maioratûs sit instituti à transversali, adhuc enim fratres, ac sorores alit: *n. 59. p. 515.*: non tamen tenetur eos, easvè alere, si matrem, vel avum divites habeant: *n. 69.*, quod declaratur *n. 70. p. 516.* An unus, idemquè possit à possessoribus diversorum maioratum alimenta exposcere? *ibi à n. 71. ad 73. p. 516.*; ast tunc priùs alimenta sunt exigenda à possidentibus maioratum ex parte patris, quàm ex parte matris, aut à transversalibus venientem: *n. 77. p. 517.* Successor maioratûs ab ascendente instituti tenetur alere filios fratrum: *n. 78. p. 518.*, ubi *n. 79.* contrarium adinvenies. Patruus non possidens maioratum à vitum non obligatur alere fratrum filios: *n. 80.*; & idem affirmatur de filiis fratrum non possidentibus maioratum à vitum respectu patru: *n. 81.*

Maioratûs successor obstringitur alere uxorem antecessoris pauperem: *n. 82.*; & itidem illum, qui maioratum renuntiavit: *n. 83.*; & idem procedit in successore fæudi: *n. 84.*; successor autem maioratûs futurum successorem inopem debet alere: *n. 85.*; & an futurus successor duorum maioratum à possessoribus utriusque alimenta petere possit? *n. 87.*; tenetur etiam possessor alere illum, qui ob furorem, vel alium defectum exclusus est à maioratu: *n. 90. p. 519.*; ideò tenetur alere fæminam à successione exclusam: *n. 91.*; & similiter solvere debita à successore contracta ad se, & familiam suam alendam, quando bona non reliquit: *n. 93. p. 519.*; sed in hoc casu apud nos tantum tenetur usque ad duorum annorum fructus: *n. 94. p. 520.* Idem procedit in successore bonorum Regiæ Coronæ: *n. 95.* Maioratûs possessori concursus formanti, an alimenta congrua assignari debeant? *n. 99. 100. p. 520.*

Minori nolenti, tutelâ finitâ, rationes recipere, an possit tutor alimenta denegare; & an bona, vel pecuniam retinere? *tr. 4. l. 1. c. 9. num. 5. 6. 7. p. 82.*

Mater pauper, nec in subsidium filios alere, neque ad id bona sua vendere tenetur: *tr. 9. q. 18. n. 2. p. 80.*

Pater tenetur alere filiam, tametsi divitis sit uxor: *tr. 1. l. 3. c. 12. n. 36. p. 382.*; filius tamen nequit parentem cogere, ut ad illum alendum stabilia vendat: *tr. 1. l. 4. c. 11. n. 39. p. 611.*; neque pater alere potest primi matrimonii filiam, de lucris secundi: *tr. 1. l. 4. c. 13. n. 43. p. 659.* Sic similiter pater tenetur in ejus vita filiis legitimis alimenta præstare: *tr. 2. l. 2. c. 5. à n. 79. ad 82. p. 162 & seq.* Itidem pater nobilis tenetur filios naturales alere, si non habeant unde se alant: *tr. 2. l. 1. c. 3. n. 31. p. 18.*; filium legitimatum quoque: *tr. 2. l. 1. c. 5. n. 109. p. 49.*

p. 49.; & omnes spurios (& è contra isti parentes) de canonico, quod in omnibus mundi regionibus servatur, jure, nefarios, incestuosos, & cæteros omnes: *tr. 2. l. 1. c. 6. à n. 130 p. 63.*; nisi spurii de sua arte vivere possint: *dict. c. 6. n. 146. 147. p. 64.*; & an præfatis spuriiis præstanda veniant alimenta secundùm solam indigentiam naturæ, vel juxta decentiam statûs, & personæ, ut decenter degant? *dict. c. 6. n. 148. 149. p. 165.*; eorum familia est etiam alimentanda: *ibi n. 150. 151.*; menti tamen teneas, quòd alimenta spuriiis à patre relicta, iis mortuis, non transeunt ad eorum hæredes, sed revertuntur ad patrem, vel ejus hæredes: *dict. c. 6. n. 156. p. 66.* Filiis exhæredatis an debeat pater alimenta præstare? Illa, quæ spectant ad præcisam vitæ conservationem, nemo inficias ibit; illa verò, quæ spectant, ut decenter vivant, & secundùm dignitatem, & statum personæ, neutiquam: *tr. 2. l. 2. c. 1. n. 79. 80. p. 117.* Filiis expositis an pater alimenta præstare cogatur? *tr. 2. l. 1. c. 7. n. 63. 64. 66. p. 73.*; & quando mater? *ibi à n. 69. ad 71. p. 73.*; & quando fratres? *ibi n. 72. p. 73.* Pater adoptans, seu adrogans tenetur alere filium adoptatum, adrogatumvè: *tr. 2. l. 1. c. 8. n. 46. p. 78.*; non autem filium spiritualem: *tr. 2. l. 1. c. 9. n. 12. p. 82.*; quamvis teneatur de alimento, seu cibo spirituali: *dict. c. 9. n. 13. 14. 15. p. 82.* Ettandem notabis, quòd filio, filiævè valenti ex suo se alimentari, non debet pater alimenta præstare: *tr. 2. l. 7. c. 1. n. 15. p. 684.*

Verumtamen non adstringitur pater alere filium habentem unde se alat: *tr. 9. q. 17. n. 42. p. 75.*

Possessores quicumque hæreditariorum bonorum ad alimenta obstringuntur: *tr. 1. l. 3. c. 12. n. 32. p. 382.*

Pupillis danda sunt alimenta juxta statutum patris, si imprudenter non

statuerit; alias enim pro modo facultatum præstantur: *tr. 3. l. 5. c. 15. n. 2. 3. & seqq. p. 392.*; & per tot. cap. agitur de alimentis à tutore, seu curatore pupillo, adulto, & omnibus, quos ipse pupillus, seu adultus alere de jure tenetur, præstandis.

Pupillum etiam alere tutoris officium est: *tr. 9. q. 83. n. 9. 10. p. 445.*; & isthæc alimenta à tutore præstita, secundùm boni viri arbitrium approbari debent, licet judicis decretum non intervenisse: *ibi n. 4. 6. p. 445.*; & quid si ultra vires reddituum præstita absque decreto sint? *tr. 9. q. 18. n. 12. 13. 14. 22. 33. 34. à p. 81.*, ubi etiam de matre expendente.

Sociorum omnium bonorum filiæ de communi sunt alendæ: *tr. 2. l. 6. c. 13. n. 18. p. 613.*

Tutores, & curatores itidem aliquando ex bonis pupilli alendi sunt: *tr. 4. l. 1. c. 2. n. 17. 18. à p. 310.*; modò à judice taxetur quantitas: *ibi n. 19. p. 311.*

Viduæ intra annum luctûs an, & quando alimenta præstentur? *tr. l. 3. c. 12. à n. 58. à p. 385.*

Quòd ad taxationem alimentorum.

Alimenta præstantur juxta quantitatem patrimonii alere debentis: *tr. 1. l. 4. c. 7. n. 74. p. 517.*

Tantummodò adstringitur quis alimenta præstare deductis sibi priùs congruis alimentis: *tr. 1. l. 4. c. 7. n. 75. p. 517.*

Quantitas alimentorum boni judicis arbitrio taxanda: *tr. 2. l. 1. c. 6. n. 152. p. 65.*; in hac quippe taxatione certa dari nequit regula: *tr. 3. l. 5. c. 15. n. 7. p. 394.* Sunt tamen præstanda intra reddituum vires, salvâ bonorum substantiâ: *dict. c. 15. n. 26. 28. 31. p. 397.*; nisi fame alimentandus perierit: *ibi n. 27. 31.*; & in *num. seqq.* videtis quando vendi valeat proprietas ad alimenta præstanda.

De remedio competenti adversus excessivam alimentorum taxationem: *tr. 4. l. 1. c. 1. n. 46. p. 9.*

Expendens in alimenta pupillorum absque iudicis decreto, solam summam arbitrio boni viri taxatam répetit: *tr. 9. q. 18. n. 11. p. 81.*

Alimentorum quantitas sufficit, ut statim liquidabilis sit: *tr. 9. q. 17. n. 57. p. 77.*; & eorum liquidatio boni viri arbitrio committitur: *ibid. num. 58. p. 77.*

Alimenta taliter taxari oportet, ut de redditibus aliquid supersit: *tr. 9. q. 17. n. 59. p. 78.*; & ultra vires reddituum alimenta arbitrari non debent: *ibi q. 18. n. 12. 13. 33. 34. p. 81. & 84.*; aliterque expensum censetur donatum: *ibid. n. 14. 22. 23.*; & quando ad alimenta præstanda vendi queant bona, vel minores cogendi sint servire? *ibi q. 17. n. 60. 61. p. 78.*; regulariter enim minorum bona absque decreto ad alimenta præstata, præstanda vè vendi nequeunt: *dict. n. 60. 61. p. 78. & q. 18. n. 17. 18. p. 82.*

Quò ad compensationem, & repetitionem alimentorum.

Debitori alimenta præstanti creditori suo, ejusvè filiis, datur exceptio compensationis, si pro debito conveniatur: *tr. 9. q. 17. n. 53. p. 77.*

An, & quando repeti possint alimenta præstata? *tr. 3. l. 5. c. 16. tot. à p. 400.*

Alimenta charitatis, pietatisvè intuitu præstata, non repetuntur: *tr. 9. q. 17. n. 1. p. 69.*

Ex nobilitate, & sanguinis conjunctione, an alimenta donata præsumantur? *tr. 9. q. 17. n. 4. p. 69. n. 39. p. 75.*

Expendens alimenta, & librum haud conficiens, an animo repetendi, an vè donandi expendat? *tr. 9. q. 17. n. 9. p. 70.*

Mater, frater, & cæteri consanguinei alimenta præstantes, si debitores sint, animo compensandi id facere

præsumuntur: *tr. 9. q. 17. n. 12. 15. p. 70.* Excessiva alimenta præstata censentur animo repetendi: *tr. 9. q. 17. n. 14. p. 70. & n. 22. p. 72.*; & repetuntur quantumvis sine protestatione præstarentur: *ibi n. 23. p. 72.* Et quando modica, vel excessiva dicantur? *ibi n. 21. p. 72.*

A^r marito, aut focero répetit pater filiam nuptam alens: *tr. 9. q. 17. n. 15. p. 71.*; à patre, avo, vel alio ad id obligato, répetit etiam mater, ultra triennium filium alens: *ibi n. 16.*; & mater itidem tutrix, administratrixvè bonorum filiorum, ab iis répetit in eorum alimentis expensum: *tr. 9. q. 18. n. 1. p. 79. & n. 33. 34. p. 84.*

Præstans alimenta, ad quæ alter tenebatur, adversus hunc actionem habet, ut répetat, etiamsi sine protestatione præstitisset: *tr. 9. q. 17. n. 20. p. 72. & n. 51. p. 77.*

Indigens, non animo donandi, sed repetendi, alimenta præstare censetur: *tr. 9. q. 18. n. 3. p. 80.*

Obligatus ad alimenta nequaquam répetit: *tr. 9. q. 18. n. 15. 20. p. 82.*

Alimenta frater recipiens, cæteris fratribus refundere non cogitur: *tr. 9. q. 18. n. 16. 22. p. 82.*

Et tandem ex quibus alimenta repetendi animo præstata censeantur? *tr. 9. q. 17. à n. 24. ad 27. p. 73.*

Quò ad alimenta provisionalia.

Necessaria requisita ad petenda provisionalia alimenta, reperies in tract. *4. l. 2. c. 4. n. 12. in fin. p. 93. in fin.*

Cui concedantur provisionalia alimenta? Debitori pauperi carcerato, vel est à carcere relaxandus: *tr. 4. l. 2. c. 4. n. 16. p. 94.*; an curator ad pupilli, minorisvè instantiam carcerato ob non solum rationis residuum, vel ob non tradita bona? Negative *ibi n. 16. 17.*; an ei, qui bonis cedere nequit? Nullatenus: *n. 17. p. 94.*; numnè alito à domo Miseri-

sericordiae? Etiam pro negativa calculum adicimus: *n. 19. p. 94*; an quando creditor æquè, ac debitor carceratus, pauper est? Adhuc inficiantes sequimur: *ibidem num. 20. p. 95.*

Quò ad renuntiationem alimentorum.

Alimenta an renuntiari queant? *tr. 2. l. 1. c. 10. num. 116. p. 93.*, & videtis verb. *Renuntiatio.*

Alternativa Episcopus petens alternativam, supplicam subscribere debet: *tr. 1. l. 2. c. 4 n. 10 p. 188.*

Alternativa posita inter personas honoratas an resolvatur in conjunctivam? Vel est posita inter diversi, vel inter ejusdem sexûs personas: si priùs, negativè respondendum, quia masculus fœminæ præfertur: *tr. 2. l. 2. c. 7. n. 29. 30. p. 178.*; si posterius, tunc in re dividua, ut in bonis allodialibus, nemo negare audet; in re verò individua, ut in maioratu, fœudo, bonis Regiæ coronæ, negantium vexilla sequenda: *tr. 2. l. 2. c. 7. n. 27. 28. p. 178. & l. 7. c. 1. à n. 84. ad 87. p. 688.*

In alternativa summarum minor summa censetur esse in obligatione: *tr. 2. l. 7. c. 1. n. 113. p. 690.*; aliter est si favor dotis concurrat: *ibi n. 114.*

In alternativis electio est debitoris: *tr. 4. l. 8. c. 9 n. 110. p. 282.*

Ambiguitas. Sententia ambigua cum ex libello, tum ex partium intentione declaranda venit: *tr. 4. l. 4. c. 9. n. 23. p. 202.* Cætera in verb. *Dubium.*

Ambitio. Definitur: *tr. 8. palestr. 3. lect. 6. p. 380. col. 2 & p. 382. col. 1.* Omnium virtutum præmia possidet: *tr. 1. rubr. part. 1. n. 42. p. 6.*

Enumerantur tragici eventus ex dignitatum, & militarium stationum ambitione profluentes: *tr. 8. palestr. 3. lect. 7. tot. à p. 388.*

Amicitia Definitur: *tr. 8. palestr. 1. lect. 16. p. 77. col. 2. & p. 83. col. 2.*

Dividitur in quatuor species, quatuorquè sunt ejus fines, damnosum scilicet, utile, delectabile, honestum: *ibi palestr. 1. lect. 16. p. 80. col. 1.*; secundæ speciei amici permanent, dum fortuna splendet: *ibi palestr. 1. lect. 19. p. 102. & p. 103. col. 1.*; quapropter in adversis cognoscuntur amici: *ibi p. 103.*; ex quibus causis regulariter amicitia oriatur? *palestr. 1. lect. 16 p. 78 col. 1.*; quomodo amici eligendi sint? *palestr. 1. lect. 17. p. 83 col. 2.*; inter æquales tantum firma est amicitia: *palestr. 1. lect. 17. p. 84. col. 1.*; absque amicis nil jucundum: *palestr. 1. lect. 16. p. 78. & 82. col. 1.*; igitur Lucanus, & Socrates ditio-rem vocabant illum, qui pluribusungebatur amicis: *ibidem p. 82. col. 2.*; qui amicos habere voluerit, beneficis eis sit: *palestr. 1. lect. 19. p. 99*; amicitia namque in beneficiis firmatur: *palestr. 1. lect. 20. p. 105. col. 1. in fin.*; & in *palestr. 1. lect. 17. p. 88. col. 1. in fin. & seqq.* regulas videtis, quibus semel electa amicitia conservatur, quod quidem tantum commodi habet, ut Valerius Maximus arctius amicitia, quam sanguinis vinculum diceret: *palestr. 1. lect. 17. p. 88. col. 2. in pr. & tr. 6. l. 4. c. 3. n. 6. p. 140.*; bonus siquidem amicus non annuere, sed rennuere debet amico erranti: *ibid. p. 86. col. 1. in pr.*; amicus etenim noster à Cicerone vocabatur, qui amicus nostri non erat: *dict. lect. 17. p. 87. col. 2.* Nemo iterum amicus fiat: *ibidem p. 88. col. 2.* An amicus plus amicum, quam semetipsum diligere debeat? Sub distinctione resolvitur in *palestr. 1. lect. 18. p. 92. col. 2.* Hinc etiam profluit disquirendum, an ob amicum obstringatur amicus propriam ex ponere vitam? Itidem sub distinctionis fœdere deciditur in *dict. lect. 18. p. 94. col. 1.* Adhuc rogabis forsan, an pluribus, unovè tantum amico potiri oporteat? Adhuc distinctione

utitur

- utitur *ibi* p. 94. col. 2. p. 95. *in fin.*, ubi etiam invenies, quod mille inter amicos vix unus reperitur verus. Utrum sit melius diligere, diligivè? Distinguentium dogma itidem amplectimur: *dict. lect. 18. pag. 24. col. 1.*; alius pro alio amico injustum facere nequit: *palestr. 1. lect. 19. p. 100. col. 1.* Vera amicitia omne commune reddit: *palestr. 1. lect. 19. p. 104. col. 1.*; & hæc diligere debet amicum præsentem, absentem, ac mortuum: *palestr. 1. lect. 22. p. 121.*; & *ibi* p. 121. col. 1. *in pr.* & *lect. 23. p. 123. col. 1. in med.* hujus veræ amicitia exemplares invenies Piladen, & Oresten, Brutum, & Lucilium, Damonem, e Pithiam. Disquiritur, sitnè utile Principibus habere amicos? *palestr. 1. lect. 24. p. 128.* Tractandi sunt amici, prout si venturi sint inimici: *ibi lect. 23. p. 122. col. 1.*; Communicare tamen inter se tenentur arcana: *dict. lect. 23. p. 122. col. 1. in pr.*
- Amicitia sæpè facit intelligere, quod sine ratione est: *tr. 1. rubr. part. 3. n. 102. p. 64.*
- Omnes fingunt se judicum esse amicos, ita ut eos venientes spectent, præsentibus serviant, absentes verò deserant, quia amici re verâ non sunt, sicuti simulant: *tr. 1. rubr. part. 2. n. 171. 172. p. 40.*; & multi faciem judicum honorant, qui infestissimo odio eos prosequuntur: *ibid. n. 251. p. 47.*
- Amicitia christianorum novorum non est tuta: *tr. 1. l. 1. c. 9. n. 94. 95. p. 120.*
- Amicitia est magno pretio æstimanda, & est magis necessaria, quàm ignis, & aqua: *tr. 6. l. 4. c. 3. n. 8. p. 140.*
- Firmissima (& si aliquando fallit) solum inter pares: *tr. 6. l. 4. dict. c. 3. n. 42. p. 145.*
- Jure nostro attento potius amicitia, quàm inimicitia præsumitur: *tr. 6. l. 4. c. 3. n. 51. & 52. p. 137.*
- Præsumitur inter socios: *tr. 6. l. 4. c. 3. n. 49. p. 146.*
- Amicitia appellatione venit quæ provenit ex charitate christiana: *dict. c. 3. n. 53. p. 147.*
- Amicus est alter ego: *tr. 6. l. 4. c. 3. n. 4. p. 140.*; loco patris habetur: *ibidem dict. c. 3. n. 7. p. 140.*; & sine amicis nemo potens, nec felix: *ibidem p. 140.*; nequè sine illis, tum in adversa, tum in secunda fortuna vivere potest: *ibi n. 10. p. 141.*; & sine illis periculosa est conservatio: *n. 13. p. 141.*; quia amicus fidelis est medicamentum vitæ, & immortalitatis: *ibidem n. 12. p. 141.*
- Reliqua vide infra in verb. *Inimicitia.*
- Amisio. Quotò efficacior fuerit cupiditas acquirendi, tantò maior erit timor amittendi: *tr. 8. palestr. 3. lect. 13. p. 437. col. 2. in fin.*
- Amor omnia vincit: *tr. 1. rubr. part. 2. n. 180. p. 41.*
- Amoris effectus describuntur: *ibi rubric. part. 2. à n. 177. ad 180. p. 41.*
- Amore pervertitur humanum judicium: *ibidem. n. 176. p. 41.*
- Amor æqualis consideratur in patre erga omnes filios: *tr. 2. l. 8. c. 21. n. 8. p. 862.*
- Amor matris erga filios longè excellit amorem patris: *tr. 3. l. 3. c. 5. n. 4. p. 103. & n. 12. p. 104.*; avia verò ardentius diligit nepotes, & neptes, quàm mater filios, & filias: *tr. 3. l. 5. c. 3. n. 66. p. 249.*
- Amor est species furoris, & infania voluntaria: *tr. 3. l. 4. c. 3. n. 17. 18. p. 160.*; & de variis speciebus amoris: *tr. 3. l. 5. c. 10. n. 23. p. 321.*; & quod amatores prodigis, & ebriis æquiparentur: *tr. 3. l. 8. c. 8. n. 11. p. 315.*; ideirco nimis amans, à delicto magna parte excusatur: *tr. 3. l. 5. c. 10. n. 24. p. 321.*
- Amore capti potiuntur privilegio trahendi adversarios ad Curiam: *tr. 5. c. 3. n. 26. p. 18.*
- Amor proprius omnium fortior: *tr. 6. l. 4. c. 8. n. 2. & seqq. p. 168.*
- Amor cæcus quos conjungit, diù non servat

servat unanimes: *tr. 6. l. 4. c. 15. n. 21. p. 251.*

Amantium judicia cæca: *tr. 6. l. 4. c. 3. n. 5. p. 140.*

Amor magis impellit, quàm sanguinis conjunctio: *tr. 9. q. 94. num. 25. p. 494.*

Anima cunctis est præferenda rebus: *tr. 1. l. 1. c. 2. n. 60. p. 82.*; magis conjuncta est omnibus consanguineis: *tr. 1. l. 4. c. 2. n. 68. p. 433.*

Animalia. Eorum locatio licita est: *tr. 2. l. 7. c. 9. n. 24. p. 748.*, & *per tot. cap.* multa de eorum societate, fœtibus, periculo, & aliis. Clericorum retineri possunt pro damnis, donec dominus illa satisfaciatur: *tr. 7. c. 18. n. 125. p. 190.* Et in tali casu potest Judex laicus contra clericum sententiam executioni mandare: *tr. 7. c. 18. n. 126. p. 190.*

Familiarium, officialiumquè Sanctæ Inquisitionis animalia capi non possunt, nec necessitatis prætextu: *tr. 7. c. 21. n. 131.*; nisi locari soleant: *tr. 7. c. 21. n. 134. p. 295.*

De fructibus, ac fœtibus animalium, aliisque multis in verb. *Fructus.*

Annotatio bonorum differt ab inventario: *tr. 1. l. 1. c. 1. n. 21. p. 72.*; est hodie in usu: *ibi n. 53. p. 75.*; & solum tenet locum in criminalibus: *ibi n. 22. p. 72.*

Cætera in verb. *Publicatio bonorum*, ac *Descriptio.*

Antecedens necessariò supponiturposito consequenti: *tr. 1. l. 4. c. 2. n. 36. pag. 428.*; & destructo antecedenti, consequens necessariò corrumpitur: *n. 37. p. 429.*

Generalitas sequens secundùm præcedentia declaratur, ac restringitur: *tr. 4. l. 3. c. 6. n. 39. p. 187.*, & in verb. *Interpretatio.*

Ante-Christus à Judæis oriatur: *tr. 6. l. 4. c. 13. n. 88. p. 228.*

Antidata quibus probetur, præsumatur, excludaturvè; quando executionem impediatur, & alia id genus?

tr. 4. l. 8. c. 15. à n. 55. ad 62. à p. 321.

In scriptura privata regulariter præsumitur: *tr. 9. q. 55. n. 26. p. 316.*

Antiquitas. A' vetustate non est recedendum: *tr. 9. q. 39. n. 13. p. 221.*

Annulus conjugalis est vinculum amoris: *tr. 8. palest. 1. lect. 11. pag. 47. col. 2.*

Annus. Vide dicenda in verb. *Dies.*

Appellatio provenit à jure naturali: *tr. 1. l. 1. c. 1. n. 27. p. 73.*; omnibus regulariter conceditur: *tr. 2. l. 8. c. 1. n. 32. p. 788.*; nec excommunicato, nec diabolo denegatur: *ibi n. 28. 29.*; est innocentie præsidium; igitur nemini deneganda: *n. 31.*; est provocatio de minori ad maiorem, ratione gravaminis: *tr. 1. l. 2. c. 1. n. 3. p. 172.*; pronuntiatum extinguit: *tr. 1. l. 4. c. 11. n. 53. p. 613.*; cum recusatione à pari procedit: *tr. 2. l. 8. c. 15. n. 8. p. 845.*; æquiparantur: *tr. 6. l. 3. c. 4. n. 1. p. 76.* & *c. 6. n. 18. p. 85. l. 4. c. 1. n. 7. p. 121. l. 5. c. 4. n. 3. p. 290.*; & de una ad aliam valet argumentum: *tr. 9. q. 23. n. 3. p. 114.*

De appellatione qui agant? *tr. 1. l. 2. c. 1. n. 2. p. 172.*

Appellatione pendente nihil, quod sit attentatum, innovari valet: *tr. 1. l. 1. c. 1. n. 33. p. 73. tr. 6. l. 5. c. 7. num. 3. p. 301.* Potest verumtamen judex sequestrum decernere in fructibus: *dict. c. 1. n. 40. p. 74.*; quia, appellatione pendente, innovari permittitur, quod fit in meliorem causæ expeditionem: *ibid. n. 41.*; neque appellatio officit, quominus judex ad inventarium procedat: *tr. 1. l. 4. c. 14. n. 93. p. 682.*

Qui, & à quibus appellatio interponatur?

A' pronuntiatione judicis, à quo petita est reductio laudi, appellari nequit: *tr. 1. l. 2. c. 1. n. 44. p. 176.*

Ab arbitrio boni viri, cujus conscientie aliquid fuit commissum, numnè? *tr. 1. l. 2. c. 1. n. 47. 48. p. 176.*

A' concordia tertii arbitratoris in casu

E discors

discordiæ duorum antecedentium vocati, an? *tr. 1. l. 1. c. 12. n. 32. p. 166.*

A' sententia divisionis an denegetur appellatio extrahentibus chartam? *tr. 1. l. 2. c. 3. n. 43. p. 186.*

A' delatione juramenti in litem nunquid? *tr. 1. l. 4. c. 1. à n. 112. ad 114. p. 413.*

A' quocumque iudice, sive ordinario, sive delagato, appellari potest: *tr. 2. l. 8. c. 1. n. 31. p. 788.*; appellatio à iudice delegato interposita ad quem superiorem vadat? *ibi n. 33. 34.*, intelligendo ut in *n. 35. 36. 37.*; & hoc procedit quamvis appellatio sit remota: *n. 39*, quia hæc clausula intelligitur de appellatione frivola: *n. 40.*; & procedit itidem, licet appellans sit verus contumax: *ibi n. 41. p. 789.*; si autem fuerit contumax verus, non appellat in suspensivo: *tr. 2. l. 8. c. 1. n. 41. 42. 49. p. 789.*

A' iudice fisci ad Concilium generale Sancti Officii interponitur appellatio: *tr. 7. c. 46. Regim. Judic. confiscat. p. 404.*, & videas etiam *cap. 25. p. 395.*

Ab executore nunquid appellabitur? *tr. 2. l. 8. c. 1. à n. 54. ad 62. p. 790.*

Quò ad effectus.

In utroque effectù in dubio, & regulariter recipitur appellatio: *tr. 1. l. 1. c. 1. n. 32. p. 73. tr. 2. l. 7. c. 1. n. 139. p. 692. tr. 4. l. 8. c. 2. n. 3. 13. p. 222. 224.*; idem in appellatione à sententia irreparabile damnum continente: *tr. 1. l. 1. c. 1. n. 34. p. 73.*; ita est in appellatione à sententia liquidationis: *tr. 2. l. 8. c. 1. n. 24. p. 787.*; idem in appellatione interposita à contumace non vero, sed tantum interpretativo: *tr. 2. dict. c. 1. n. 41. 42. 49. p. 789.* Pari modo in causis Residuum: *tr. 4. l. 8. c. 2. n. 10. p. 224.* An à sententia lata super rationibus sumptis ab administratoribus Capella-

rum, & testamentorum executoribus? *tr. 4. l. 8. c. 2. à num. 12. ad 14. p. 224.* Pariformiter utrumque habet effectum appellatio à sententia condemnante in expensis: *tr. 4. l. 8. c. 13. n. 26. p. 300.*

In devolutivo tantum recipitur appellatio à sententia iudicis facientis, quod ratione officii tenebatur facere: *tr. 1. l. 1. c. 1. n. 35. p. 73.*; à sententia iudicis exequentis requisitorias: *ibi n. 36.*; à decretis merè executivis: *n. 37. p. 74.*; à decreto reddendi rationes: *n. 38.*; à lege: *n. 44.*; à iudice faciente, quod lex præcipit: *n. 45. 46.* Nunquid à decreto, sive sententia, inventarium jubente conficere, detur appellatio in utroque effectù? Uniuscujusque sententiæ recensentur fundamenta; sed tenendum, ut verius, quod: aut iudex ex officio solummodo, aut ex partium petitione decrevit inventarium conficiendum fore? Primo in casu non suspendit, sed tantum devolvit appellatio: *tr. 1. l. 1. c. 1. n. 26. 43. & seqq. ex p. 73.*; secundo in casu subdistinguiamus inventarium inter, & descriptionem; in inventario suspendit; in descriptione nullatenus: *ibi à n. 50. p. 75.*

Devolutivum duntaxat effectum habet appellatio à sententia in favore dotis lata: *tr. 2. l. 7. c. 1. à num. 139. ad 141. p. 692.*; & à sententia partitionum: *tr. 2. l. 8. c. 1. n. 17. p. 786.*; à sententia prolata super incidentibus causæ summarie: *tr. 2. l. 8. c. 1. n. 28. p. 787.*; à sententia divisionis, assignationis decem dierum, & possessorii: *ibi n. 46. 47. 48. p. 789.*; à sententia prolata adversus contumacem verum: *ibi n. 41. 42. 49. p. 789.*; à sententia super salariis: *tr. 2. l. 8. c. 25. n. 45. & seqq. p. 869.*; quamvis officialis, cui salaria debentur, sit dives: *n. 51. 52. p. 870.*, nisi sententia sit notorie injusta: *dict. c. 25. num. 191. p. 880.*; à sententia in causa alimentorum: *n. 47. p. 869.*; nisi is, cui judicata

cata fuere, sit dives: *n. 51. p. 870.*; nisi sententia sit injusta: *dict. c. 25. n. 191. p. 880.* In his tamen duobus casibus recipit victor, quin caveat de restituendo in casu victoriae appellantis: *ibi à n. 54. ad 57. p. 870.* Idem est in appellatione interposita à sententia condemnante ad rationes præstandas: *tr. 4. l. 1. c. 2. num. 67. p. 26. & c. 3. n. 1. 6. 9. p. 32.*; & potest esse ratio, quia ejusmodi sententia interlocutoria est: *dict. c. 3. n. 2. p. 32.*; & constituto de administratione, nullum administratori damnum infert, quia nihil ab eo exigitur, cum adhuc incertum sit debitum: *ibi n. 3.*; ita ut administrator ex calculatione creditor, & dominus debitor apparere possit: *n. 4. p. 32.*; & hoc dato, tam administratori, quam domino utilis est rationum redditio: *ibi n. 5.* Habet tamen utrumque effectum appellatio ista, si non administrasse conset, vel non administrare debuisset administrator: *tr. 4. l. 1. c. 3. n. 11. p. 33.*; idem si simus in personis, quæ ad ratiotinia non obligantur, vel ante debitum tempus compelluntur: *ibi n. 12.* An appellatio interposita à sententia confirmante rationes, vel divisiones extrajudicialiter factas utroque gaudeat effectu? Latè discutitur in *tr. 4. l. 8. c. 3. à n. 2. p. 225. & l. 8. c. 2. n. 1. 2. p. 222* Utrum idem dicendum de appellatione à sententia juramenti decisorii, vulgò in animam? *tr. 4. l. 3. c. 10. à n. 18. ad 24. à p. 212.*, & in verb. *Furamentum*, vers. *Appellationem respuit.* Depositarius itidem in devolutivo tantum appellat: *tr. 4. l. 6. c. 8. n. 18. 19. p. 73.* Pariformiter confessus, & ex sua confessione condemnatus: *tr. 4. l. 8. c. 3. n. 6. p. 226.*; nisi confessio facta sit per procuratorem generalem sine mandato speciali ad confitendum: *ibi n. 7.* A' sententia peritorum, giudice approbante, non appellatur in suspensivo: *tr. 4. l. 8. c. 9. n. 95. p. 280.* A' sententia li-

quidationis quid? In aleam discussione mittitur in *tr. 4. l. 8. c. 8. n. 26. 27.*, & sub distinctione resolvitur in *n. 28. & 97. p. 264. 281.*; liquidans tamen appellans suspensivo fruitur effectu: *ibi n. 98.*; ita quando judex modum excedit: *n. 99.*; vel quando exceptiones in liquidatione admissibiles rejicit, aut inadmissibiles recipit: *n. 101.*; vel quando contra personas non nominatas exequitur: *n. 102.*; & in *n. seqq.* alii numerantur casus.

Appellatio à decreto tutelæ an detur? Minimè, sed excusatio proponitur: *tr. 3. l. 3. c. 17. n. 1. p. 149.*; proposita tamen excusatione, si rejiciatur, vel pro probata non judicetur, tunc appellatio datur: *ibi n. 2.*; & ista appellatio utrumque habet effectum: *n. 3. p. 149.*

Numquid in arbitrariis judici dabitur appellatio? Quæritur in *tr. 3. l. 5. c. 3. n. 102. 103. p. 255.*, & resolvitur in *n. 106. 107. p. 256.*

A' sententia expulsionis domorum, vel agrorum dabiturnè in suspensivo? *tr. 3. l. 7. c. 10. n. 77. p. 223.*

A' sententia alimentorum? Nullatenus in suspensivo: *tr. 3. l. 5. c. 15. à n. 48. ad 51. p. 399.*

A' decreto, quo educatio, vel alicui commendatur, vel ab aliquo removetur? Videas *tr. 3. l. 5. c. 3. n. 96. & seqq. p. 254.*

Curatores, tutoresvè quando adstringantur appellare, & appellationem prosequi? *tr. 3. l. 4. c. 10. num. 67. p. 213.*

Appellatio interposita ab actu gesto secundum juris dispositionem illicita est: *tr. 4. l. 1. c. 3. n. 8. 13. p. 32. 33.*

A' correctione Prelatitia non admittitur appellatio: *tr. 6. l. 3. c. 6. n. 5. p. 84.*, & *num. 16. p. 85.*; secus à correctione judiciali: *tr. 6. dict. c. 6. n. 6. p. 84.*; vel etiam quando modus exceditur: *dict. c. 6. n. 7. p. 84.*

A' supremis Conciliis non datur appellatio, sed tantum supplicatio, vel in

- integrum restitutio: *tr. 6. l. 2. c. 5. n. 7. p. 29.*
- Appellatur à iudice recusato, si, non obstante recusatione, ad ulteriora procedit: *tr. 6. l. 4. c. 1. num. 33. 34. p. 124.*
- Appellatio à iudice informante interposita non suspendit: *tr. 6. l. 1. c. 20. n. 7. p. 22.*
- Appellatio renuntiatur, quoties revisio petitur: *tr. 6. l. 3. c. 16. num. 36. p. 115.*
- Judex à quo tenetur superioribus iudicibus reservare cognitionem, an illis pertineat, nec ne appellatio, vel gravamen: *tr. 6. l. 5. c. 5. n. 19. p. 296;* quod intelligitur quando vertitur dubium, an appellationis, gravaminisve sit casus: *dict. c. 5. n. 20. p. 297.*
- Appellatio denegatur à sententia iuramenti præstiti à reo, vel ab actore de mutuo consensu, lata: *tr. 9. q. 23. n. 4. p. 114.*
- À sententia lata in interdicto possessorio, non datur ordinaria appellatio: *tr. 9. q. 56. n. 31. p. 380.*
- An à sententia attentatorum detur? *ibidem n. 29. 30. p. 389.*
- An à reiectione impedimentorum appellatio, gravamenve dari debeat? *tr. 9. q. 56. n. 7. 11. 14. 15. à p. 322.*
- In casu *Ord. l. 1. tit. 66. §. 11.* quomodo excludatur? *tr. 9. q. 56. n. 10. 17. & 18. à p. 323.*
- Lexnè, vel Princeps valebit in totum appellationem denegare? *tr. 9. q. 56. n. 18. & 19. p. 325.*

Appellatio unius an profit aliis?

Utique cæteris prodest, quando ab uno ex pluribus tutoribus, curatoribus, vel administratoribus, pro indiviso administrantibus, interponitur: *tr. 4. l. 1. c. 3. n. 14. p. 33. tr. 6. l. 3. c. 4. n. 3. p. 76.* Similiter quando interponitur ab uno ex cohæredibus, vel procuratoribus insimul condemnatis: *ibi n. 15.*; dummodò eorum aliquis in

sententia non consentiat: *n. 16.*; vel in re dividua aliquo personali beneficio non sit admittus: *n. 17. p. 33.* An pariliter quando interponitur ab uno ex administratoribus condemnatis, aliis profit? *tr. 4. l. 8. c. 3. n. 20. p. 227.* An, & quando interponitur virtute beneficii restitutionis, vel diplomatis Regii, quandoque interponitur ab uno ex litis consortibus, cæteris profit? *tr. 9. q. 94. à n. 13. p. 491.* An in causa communi, seu lite individua, profit reliquis unius appellatio? Quidni? *tr. 6. l. 3. c. 3. n. 14. p. 73. & l. 5. c. 4. n. 4. 12. p. 290. & seq.*; limitatur tamen in *dict. c. 3. n. 15. p. 73.*; in causa autem dividua non prodest: *dict. c. 3. n. 23. p. 74. & dict. c. 4. n. 4. 12. p. 290. & seq.* Sic similiter appellari debet ab omnibus condemnatis quando omnibus non competit una, eademque defensio, alias non suffragatur omnibus appellatio: *dict. c. 4. n. 7. p. 291.*

Infra quod tempus appellandum?

Intra decem dies publicationis, intimationis parti, vel notitiæ: *tr. 2. l. 8. c. 1. n. 51. p. 789.*, & , si impedimentum habeat appellans, debet protestari: *n. 52.*; nisi faciat actus incompatibiles cum ipsa protestatione: *n. 53. p. 790.*

Quid juris appellatione, vel termino ad appellandum pendente?

Nihil innovandum: *tr. 2. l. 8. c. 14. n. 2. 3. p. 840.*; quamvis appellatio deserta fuerit: *n. 4.*; quamvisve ei renuntiatum sit: *n. 5.*; vel appellatio sit interposita in causa civili, vel criminali: *n. 7.*; & licet non sit à iudice admittitur: *n. 8.*; licet sit interposita à sententia nulla: *n. 9.*; licet actus tendat ad tolenda scandala: *n. 10.*; & etiam in actu excommunicationis post appellationem: *n. 11.*; & non solum

solum in appellatione à sententia contentiosæ, sed etiam voluntariæ jurisdictionis: *n.* 12.; & in materia duelli: *n.* 13.; licet appellatio per unum tantum ex pluribus condemnatis sit interposita: *n.* 14. 15.; vel licet sit interposita à tertio pro suo interesse: *n.* 17.; & non solum in appellatione interposita coram iudice à quo, verum etiam in protestatione interposita coram honestis viris: *n.* 18.; & in appellatione tacite præsumpta: *n.* 19.; & in interposita generaliter contra incertam personam: *n.* 21.; & quamvis sit frivola: *n.* 25. *p.* 842., ubi contrarium: *n.* 26. Limitatur in appellatione interposita à sententia interlocutoria: *dict.* 18. *c.* 14. *n.* 27. *p.* 842.; vel de gestis in causa diversa: *n.* 28.; nec in appellatione extrajudiciali: *n.* 29.; nec in tendentibus ad faciliorem appellationis exitum: *n.* 30.; in non pertinentibus ad procellum: *n.* 31.; nec in appellatione tendente ad differendam revocationem attentatorum: *n.* 32.; nec in causa commissa cum clausula *appellatione remota*: *n.* 33.; nec in factis notoriis: *n.* 34.; nec in interposita à sententia iudicis conscientie operatæ: *n.* 35.; nec in interposita à taxatione expensarum: *n.* 36.; nec in actu sequestrationis: *n.* 37.; nec in præfinitione diversorum terminorum: *n.* 38. 39.; nec in actis factis favore appellantis: *n.* 41.; nec quando appellatus aliquid in præjudicium appellantis tentasset: *n.* 42.; nec in appellatione à mandato de residendo: *n.* 43.; nec in appellatione à mandato de reddendis rationibus loci pii: *n.* 44.; nec in appellatione interposita per officialem in syndicatu condemnatum: *n.* 45.; nec in appellatione ab excommunicatione jam lata: *n.* 46. *p.* 843.; nec in actu privationis fructuum facte appellatione pendente: *n.* 47.; nec in actu abolitionis ab excommunicatione:

n. 48.; nec in præstatione alimentorum: *n.* 49.; nec in appellatione à sententia lata in iudicio possessorio: *n.* 50.; nec in actibus, qui fierent per modum continuationis: *n.* 51.; nec quando innovatio fit per legem: *n.* 52.; nec in appellatione interposita à iudice, à quo appellari nequit: *n.* 53.; nec in appellatione à remissione causæ: *n.* 54.; nec in reintegratione Papæ, vel Principis iussu facta: *n.* 55.; nec quando supervenit suspicio fugæ, dilapidationisve: *n.* 56.; nec in appellatione interposita à sententia lata in iudicio personali: *n.* 57.; nec in condemnato de crimine: *n.* 58.; nec in hærede convicto de legato: *n.* 59.; nec in appellatione super validitate matrimonii: *n.* 60.; nec quando iudex ignorat appellationem esse interpositam: *n.* 61.; nec in interposita à patrone, nè alius præsentetur: *n.* 62.; nec in inquisitione testium ad perpetuam rei memoriam: *n.* 63.; nec in sententia arbitri, seu arbitratoris: *n.* 64.; nec in actibus executivis: *n.* 65.; nec in appellatione impugnata: *n.* 66.; nec quando attentatis fuit renunciatum: *n.* 67.; nec quoties sequeretur scandalum, si fieret revocatio: *n.* 68.; nec si esset periculum in mora: *n.* 69.; nec in appellatione à tribus sententiis conformibus: *n.* 70.; nec si vigeret consuetudo in contrarium: *n.* 71. *p.* 844.; nec in appellatione ab institutione de aliquo præsentato per Ordinarium: *n.* 72.; nec in interposita per intrusum: *n.* 73.; nec in actibus à Principe confirmatis: *n.* 74.; nec in interposita à vero contumace, à merito executore, vel post decem dies notitiæ: *n.* 76.; nec quando appellatio est nulla, vel invalida: *n.* 77.; nec demum in casibus, in quibus de jure prohibetur appellatio: *n.* 75. Omnia hæc procedunt quando appellatio recipitur in devolutivo tantum,

- tum, non verò si in suspensivo infimul recipiatur; quia tunc sententia exequitur absque metu attentatorum: *ibid. n. 78. p. 844.*
- Appellatione actionis, exceptio continetur:** *tr. 1. l. 2. c. 10. n. 44. p. 237.*
- Alimentorum quæ veniant?** *tr. 1. l. 4. c. 7. n. 92. p. 519.*
- Consanguineorum qui veniant?** *tr. 1. l. 4. c. 6. n. 220. p. 493.*
- Fideicommissi venit tam universale, quam particulare fideicommissum:** *tr. 1. l. 3. c. 3. n. 6. p. 289.*
- Hæredum, etiam extranei continentur:** *tr. 1. l. 2. c. 9. n. 20. p. 221.*; quod etiam procedit in dispositione stricti juris: *n. 21.*; non autem in penalis, & odiosis: *n. 22.*, neque quando ex mente testatoris colligitur non posse comprehendi: *n. 24.*; neque in aliis limitationibus, de quibus *ibi n. 23.* Et num appellatione hæredis, hæres hæredis veniat? Utique in favorabilibus, neutiquam in odiosis: *tr. 1. l. 3. c. 12. n. 22. 23. p. 381.*; nec etiam in favorabilibus venit hæres hæredis, quando hæres fuit vocatus cum verbis taxativis: *n. 24.*; nisi eadem vigeat ratio: *n. 25.*; vel agatur de onere perpetuo: *n. 26.*; vel favore piæ causæ, alimentorumvè: *n. 27. 28.*; estò alimenta personæ certæ relicta sint: *n. 29. p. 382.*; debeanturnè ex dispositione legis, iudicis, sive hominis: *n. 30. p. 382.*
- Mobilium, ac immobilium, jura, & actiones non veniunt:** *tr. 1. l. 4. c. 2. n. 51. p. 430.*
- Mulierum pauperum appellatione quæ veniant?** *tr. 1. l. 4. c. 6. n. 234. p. 494.*; mulieris appellatione etiam venit virgo viri-potens: *n. 235.*
- Orphanorum veniunt expositi, vulgò Engeitados:** *tr. 1. l. 4. c. 6. n. 264. p. 497.*
- Orphanorum pauperum nomine qui veniant?** *ibi n. 234. p. 494.*
- Pauperum qui?** *tr. 1. dist. c. 6. à n. 224. & 229. à p. 493.*, & latius enucleabimus in verb. *Pauperes.*
- Appellatione ulteriorum omnes descendentes in infinitum comprehenduntur:** *tr. 2. l. 1. c. 2. n. 51. p. 14.*
- Filiorum appellatione non veniunt naturales:** *tr. 2. l. 1. c. 3. n. 8. p. 16. & n. 14. p. 17.*; nec filii incapaces succedendi: *tr. 2. l. 2. c. 3. n. 136. p. 144.*; nec spurii: *tr. 2. l. 1. c. 6. à n. 51. p. 55.*; nec filii spirituales: *tr. 2. l. 1. c. 9. n. 7. p. 81.*
- Liberorum appellatione nepotes, & alii descendentes propriè continentur:** *tr. 2. l. 7. c. 6. n. 28. p. 723.*
- Bastardorum appellatione non veniunt spurii:** *tr. 2. l. 1. c. 6. n. 166. p. 67.*; nec adoptati, adrogativè: *tr. 2. l. 1. c. 8. n. 55. p. 78.*
- Codicilli appellatione testamentum venit:** *tr. 2. l. 5. c. 18. n. 69. p. 573.*
- Appellatione corporis omnis res corporalis, quæ tangi potest, venit:** *tr. 4. l. 3. c. 9. n. 4. p. 201.*
- Appellatione juris, omnia quæ in jure consistunt, ut hæreditas, obligatio, & similia, veniunt:** *tr. 4. l. 3. c. 9. n. 6. p. 201.*
- Appellatione quantitatis, omnia pondere, numero, & mensurâ consistentia veniunt:** *tr. 4. l. 3. c. 9. n. 5. p. 201.*
- Apelles publicè omnium christi picturas exponebat suas:** *tr. 8. palestr. 1. lect. 2. p. 6. col. 2.*; & quo ordine pingebat? *ibi palestr. 2. lect. 2. pag. 181. col. 1.*
- Aperire. Quomodò aperienda sit domus in absentia conductoris?** *tr. 3. l. 7. c. 10. n. 82. p. 223.*
- Approbatio. An rationes, aut libros recipiens, & eis non contradicens, nec protestans, videatur approbare, ac postea contradicere nequeat?** *tr. 4. l. 2. c. 9. à n. 12. p. 119.*
- Aptitudo. Apti qui fuerint ad munera, ipsi eligendi sunt:** *tr. 1. rubr. part. 1. à n. 10. ad 106. p. 13. & seq.*
- Non omnes ad omnia apti:** *tr. 1. rubr. part. 1. n. 101. 102. p. 13.*; idcirco ad officia laboriosa juvenes periti; ad illa autem, quæ consilio egent, parvovè

vovè cum labore fiunt, senes sunt affumendi: *ibi n. 133. p. 17.*

Aqua nunquid ab aliquo deduci, & extrahi queat ex alieno fundo? Minime: *tr. 4. l. 2. c. 10. n. 68. p. 133.*; postquam verò egressa est fundum, illius est, qui ibi prædia possidet: *ibi n. 69.*, ubi etiam, quod egressio evitari potest ad hoc, ut non fluat, nec egrediatur à fundo, à quo vel originem habuit, vel in quem fluit: nisi jure servitutis fluat, vel per æmulationem sistatur: *n. 70. p. 134.* Ast molendinum in alterius inferioris præjudicium fieri nequit aquam resignando: *n. 74. p. 134.*

Disquiritur: an fundorum superiorum domini, domini sint aquarum in fundis suis scaturientium; in eosvè à rivo publico intrantium, ita, ut possint eas sistere, vel avertere, nè ad inferiores fluant fundos, vel teneantur aquarum fluxum non impedire, etiam nulla stante servitute aquæ non sistendæ, coercendæ, aut avertendæ; & an immemoriali usu possint fundorum inferiorum domini servitutem acquirere, ut superiorum domini fluxum non impediant, usumquè aquarum non devient, aut mutant? *tr. 9. q. 39. t. à p. 219.*

Dominium aquæ fundi, in quo ipsa nascitur, ad fundi dominum pertinet: *tr. 9. q. 39. n. 2. p. 220.*; & pariformiter aquæ in fundo intrantis: *ibi n. 34.*

Venas aquæ incidere quisque potest in fundo suo, ut ad vicini fundum non perveniat: *tr. 9. q. 39. n. 5. p. 220.*; & puteum aperire an possit? *Ibid.* Servitus aquæ non sistendæ quæ sit, quibusquè constituatur modis? *tr. 9. q. 39. n. 6. p. 220.*

Cùm ex privato, tùm ex publico fundo duci potest aqua: *ibi n. 7. p. 220.*, nisi Princeps, vel Senatus vetet: *ibi num. 8. p. 221.*; vel nisi flumen navigabile sit, in navigabilevè fluat: *ibi n. 9.*; sed quid si inde præjudicium tertii pullulet? *ibi n. 10.*; vel si do-

minus totâ non indigeat aquâ? *ibi n. 11. 20. & 23. à p. 221.*; vel æmulatione, injuriavè adfit? *ibi n. 12. & 18. p. 221. & 222.*

Servitus aquæ ducendæ quonam acquiratur tempore? *tr. 9. q. 19. p. 222.*

Pactum de usu aquæ quomodo intelligatur? *tr. 9. q. 39. n. 28. p. 224.*

Arbitraria. In arbitrariis nequit iudex de injusto argui: *tr. 6. l. 1. c. 19. n. 17. p. 19.*

Arbitratores. Reductio arbitramenti ubi petenda? *tr. 1. l. 2. c. 1. n. 33. 35. & seqq. p. 175.*; & intra quodnam tempus? *ibi à n. 37. p. 176.*; causa gravaminis exprimenda à petente reductionem ad arbitrium boni viri: *tr. 1. l. 2. c. 1. n. 43. p. 176.*

Boni viri arbitrium non ex capite, propriavè voluntate, sed ex ratione, & æquitate regulari debet: *tr. 1. l. 2. c. 1. n. 21. p. 174.* Judicis arbitrium à jure est regulandum: *tr. 1. l. 1. c. 10. n. 102. p. 144.*

Institutio collata in liberum arbitrium alterius corrumpit: *tr. 1. l. 3. c. 10. n. 13. p. 342.*; favore tamen piæ causæ, atque libertatis tenet: *num. 14.*; sicut etiam tenet institutio collata in regulatum arbitrium alterius: *n. 19. p. 343.*; & tunc quid, si commissarius non arbitretur? *n. 20.* Donatio causæ mortis nunquidnam conferri possit in alienum arbitrium? *n. 29. p. 344.*

Arbitrator in propria causa quilibet esse potest: *tr. 6. l. 4. c. 8. n. 13. p. 170. & n. 69. p. 177.*

Arbitratores recusari valent: *tr. 6. l. 3. c. 16. n. 18. p. 113.*

De discordia arbitratorum vide verb. *Discordia.* Et ad alia huc attinentia verb. *Æstimatores, & Laudum.*

Arbitri, & Arbitratores, qui sint? *tr. 2. l. 3. c. 10. à n. 4. ad 9. p. 327.*

Liberum est arbitris acceptare munus, vel non: *tr. 2. l. 8. c. 25. n. 213. p. 881.*

Intra vires laudi eandem habent jurisdictionem, ac iudices ordinarii: *tr. 2. dict. c. 25. n. 211. p. 881.*

- Arbitri cuncta, singula, & omnia per scrutari debent: *tr. 4. l. 8. c. 9. n. 88. p. 279.*
- Factum intricatum ad arbitros peritos remittitur: *tr. 4. l. 1. c. 5. n. 27. p. 51.*
- Arbitri, cum à partibus eliguntur, & discordant in electione, à superiore eliguntur: *tr. 6. l. 1. c. 10. n. 7. p. 9.*
- Ad arbitros eligi debent viri docti, & integræ opinionis: *tr. 6. l. 5. c. 11. n. 10. p. 323.*
- Ad recusationem decidendam quando ad arbitros recurratur: *tr. 6. l. 5. c. 11. t. à p. 321.*
- Discordantibus arbitris in ferenda sententia, ipsi arbitri tertium eligunt: *tr. 6. l. 1. c. 10. n. 8. p. 7.*
- Arbitri ad divisiones electi terminum signare debent: *tr. 9. q. 54. n. 35. p. 305.*
- Arbitrium.** Liberi arbitrii favor potior est, quàm matrimonii: *tr. 2. l. 1. c. 11. n. 18. p. 96.*
- Periculosa est lex, quæ arbitrio iudicis committitur: *tr. 2. in Prolog. in fin. p. 1. vers. Quas ob rationes.*
- Arbitrium iudicis quoties in jure conceditur, in omni materia intelligitur non de arbitrio libero, sed de regulato legibus, & ratione, quod frequentius dicitur boni viri: *tr. 3. l. 5. c. 3. n. 5. 6. p. 239. & n. 105. p. 255.*
- Arbor.** Ex arbore cognoscuntur fructus; & è contra: *tr. 6. l. 4. c. 13. n. 120. p. 233.*
- Arca.** De arca, quam vulgò vocamus *cofre dos Orphaos*, & de pecuniis orphanorum in eâ mittendis: *tr. 3. l. 7. c. 6. t. à p. 174.*
- Arcæ,** vulgò *cofres, e caixas*, in quibus custodiuntur res, ac instrumenta carceratorum in Sancto Officio, Thesaurario tradenda sunt, donec inventarium finiatur: *tr. 7. c. 20. Regim. judic. confiscat. p. 393.*
- Arcanum,** vide *Secretum.*
- Aresta** Senatûs speculum nobis sunt ad imitandum: *tr. 1. l. 4. c. 14. n. 141. p. 687.*; quia veritas perfectissima per plurium oculos faciliùs invenitur, ac securiùs manifestatur: *ibi n. 142.*; & etiam quia superiores (estò sic aliquando non sit) sapientiores præsumuntur: *n. 145.*; licet è converso non sit sequenda turba ad faciendum malum: *n. 143. p. 687.*
- Argumentum** ab absurdo vitando valet: *tr. 1. l. 3. c. 11. n. 7. p. 364.*
- De alienatione ad divisionem, & è contra, validum est: *tr. 2. l. 1. c. 1. n. 27. 28. p. 4.*
- De alimentis ad dotes, ad salariaquæ, & è contra: *tr. 2. l. 6. c. 3. n. 17. p. 613. & l. 8. c. 25. n. 48. p. 879.*
- De appellatione ad reculationem, & è contra: *tr. 2. l. 8. c. 15. n. 8. p. 845. & tr. 9. q. 23. n. 3. p. 114.*
- De Advocato ad procuratorem valet: *tr. 6. l. 2. c. 19. n. 4. p. 59.*
- A'** communiter accidentibus regulariter concludit: *tr. 1. l. 1. c. 9. n. 98. p. 121. & tr. 6. l. 4. c. 3. n. 62. p. 149.*
- De contractibus ad ultimas voluntates, & è contra: *tr. 1. l. 2. c. 6. n. 45. p. 205. & l. 4. c. 2. n. 16. p. 425.* De contractibus ad judicia valet: *tr. 3. l. 4. c. 4. n. 35. p. 187.*
- De uno ex correlativis ad aliud: *tr. 2. l. 6. c. 1. n. 112. p. 596.*
- A'** contrario sensu, validum est: *tr. 7. c. 19. n. 54.*, & etiam dum diversa ratio non ostenditur: *tr. 6. l. 4. c. 2. n. 5. p. 133.*
- A'** consanguinitate ad affinitatem, & è contra: *tr. 6. l. 4. c. 5. n. 2. p. 153. & n. 32. p. 157.*
- De collatione beneficiorum ad officiorum provisionem, & è contra, valet: *tr. 9. q. 86. n. 10. p. 459.*
- De dote ad alimenta, & è contra, valet: *tr. 9. q. 17. n. 30. p. 74.*
- De dispositione legis ad testatoris dispositionem: *tr. 1. l. 4. c. 7. n. 120. p. 522.*
- Ab æquiparatis valet: *tr. 1. l. 3. c. 3. n. 34. p. 293.*; modò in æquiparato datur similitudo: *n. 35. p. 293.*
- De fisco ad dotem, & è contra: *tr. 1. l. 4. c. 11. n. 151. 152. p. 627.*

- Ab inventario ad descriptionem: *tr. 1. l. 1. c. 1. n. 42. p. 74.*
- Ab insolitis ad solita non fit: *tr. 6. l. 4. c. 13. n. 105. p. 231.*
- De matrimonio carnali ad spirituale: *tr. 2. l. 6. c. 1. n. 150. p. 599.*
- A' minori ad maius negativè non valet: *tr. 6. l. 4. c. 13. n. 107. p. 231.*
- De militia armatâ ad thogatam valet: *tr. 7. c. 2. n. 27. p. 5. ; dummodo contra jus non fit: tr. 7. c. 19. n. 54. p. 213.*
- A' morte concedentis ad recipientis mortem valet: *tr. 9. q. 86. num. 12. p. 459.*
- A' parte ad totum valet: *tr. 6. l. 3. c. 2. n. 12. p. 69.*
- A' præterito ad præsens: *tr. 6. l. 4. c. 13. n. 110. 112. p. 232. ; & an de præterito ad futurum? tr. 9. q. 42. n. 44. 71. p. 251. 257.*
- De pignoribus, & hypothecis ad fidejussores, & è contra, valet: *tr. 9. q. 21. n. 16. p. 201.*
- De Principe ad Episcopum non procedit: *tr. 9. q. 86. n. 27. p. 462.*
- A' raro accidentibus non fit: *tr. 6. l. 4. c. 3. n. 63. p. 149. tr. 9. q. 99. num. 43. p. 526.*
- A' rubrica desumptum validum est: *tr. 6. l. 5. c. 12. n. 9. p. 330.*
- A' simili: *tr. 1. l. 3. c. 3. n. 22. p. 291. , & tr. 6. l. 3. c. 7. n. 6. p. 88.*
- De successione ad alimenta, quò ad collaterales, valet: *tr. 1. l. 4. c. 7. n. 87. p. 518.*
- De statuto ad testamentum: *tr. 1. l. 4. c. 6. n. 241. p. 495.*
- A' solitis etiam fit, & validum est argumentum: *tr. 6. l. 4. c. 13. num. 109. p. 232.*
- De tutela ad educationem: *tr. 3. l. 5. c. 1. n. 3. p. 218.*
- De teste ad Notarium, & è contra, valet: *tr. 9. q. 28. n. 35. p. 151.*
- De ultima voluntate ad legem, & è contra: *tr. 2. l. 4. c. 5. n. 15. p. 353.*
- Arrhæ* promissæ à viro, secundò uxorem ducente, ex tertia sunt deducendæ: *tr. 1. l. 4. c. 13. n. 44. p. 659.*
- Arrhæ* nec promitti, nec augeri possunt matrimonio constante: *tr. 2. l. 7. c. 7. n. 82. p. 372. , videndus etiam n. 83. & 84. p. 372.*
- Arrhæ* successerunt in locum donationis propter nuptias: *tr. 2. l. 7. c. 7. n. 5. & 21. p. 725. & 727.*
- Viduis etiam promitti queunt: *dict. c. 7. n. 32. p. 728. ; ceu viro ab uxore promitti queunt: ibi n. 34.*
- Non compensantur cum legato: *tr. 2. dict. c. 7. n. 28. p. 727.*
- Pactum circa promissionem arrharum est servandum: *tr. 2. l. 7. c. 7. n. 6. p. 725. ; dummodo legibus non adversetur: ibi n. 7. & seqq. amphiatur isthæc conclusio.*
- Nummè in nostro Regno deducendæ sint arrhæ ex acervo bonorum, vel ex tertia defuncti, interrogandum hic insurgit? Et quia dubitatione haud vacat, videtis *tr. 2. l. 7. c. 7. à n. 14. ad 27. à p. 726. & à n. 95. ad 98. p. 733.*
- Dubia pariliter est contentio, an arrhæ dentur in præmium duntaxat pudicitie amissæ, & detrimenti virginitatis, an etiam in præmium nobilitatis, ætatis, aliavè causâ? *tr. 2. l. 7. c. 7. à n. 78. ad 81. p. 731.*
- Mulier, ad secunda vota transiens, adstringitur reservare filiis prioris matrimonii arrhas, quas habuit à primo marito: *tr. 2. l. 7. c. 8. n. 21. p. 735.*
- Arrhæ* quando debeantur ex eo, quod culpâ promittentis sequutum non fuit matrimonium? *tr. 2. l. 7. c. 7. à n. 36. p. 728. Non debentur, copulâ, aut osculo non secuto: ibi num. 56. p. 729. , & aliis in casibus numer. seqq. declaratis.*
- Arrestum* est sequestro simile: *tr. 4. l. 6. c. 9. n. 38. 39. p. 88. , ubi etiam in quo differant?*
- Arrestari* nequit, qui carcerari non potest: *tr. 4. dict. c. 9. n. 40. p. 88.*
- Arma* de domo rei non sumuntur: *tr. 4. l. 6. c. 3. n. 17. p. 42.*
- Armorum* usus regulariter est prohibitus:

- tus: *tract. 7. cap. 9. num. 1. pag. 59.*
- Prohibita nec clerici ferre possunt: *tr. 7. c. 9. à n. 3. p. 59.*
- Nec mulieres: *tr. 7. c. 9. à n. 12. p. 60.*
- Nec forenses: *tr. 7. c. 9. à n. 13. p. 60.*
- Nec Doctores, & Advocati: *tr. 7. c. 9. n. 16. p. 60.*
- Nec in domum habere: *tr. 7. c. 9. n. 17. & 18. à p. 60.*
- An Familiares, officialesque Sanctæ Inquisitionis? *tr. 7. c. 9. à n. 19. p. 61., & vide in verb. Familiares.*
- Milites extra belli conflictum prohibita ferre non possunt: *ibid. n. 29. p. 63.*
- Armis quis uti potest ad lædendos bannitos: *ibid. n. 81. p. 70.; etiamsi venenata sint: n. 82. p. 70.*
- Accomodans arma ad lædendum, vel vulnerandum, eadem pœnâ punitur: *ibid. n. 83. p. 70.; nisi hoc faciat ad lædendos bannitos: ibi n. 84.*
- Arma ligata ferre nemini interdicitur: *ibid. n. 85.; dummodò ita ligata sint, ut ad nocendum apta minimè sint: n. 86.; ast deambulans per Civitatem, vel Oppidum arma prohibita etiam ligata ferre non potest: ibi n. 87. p. 70.*
- Circà arma dantur variæ leges: *tr. 7. c. 9. n. 88. à p. 70.*
- Campanâ non tactâ unusquisque armis non prohibitis uti potest extra horas, in quibus campana tangi solebat: *tr. 7. c. 9. n. 71. p. 68.; vel si deferat arma cum lucerna etiam post sonum campanæ: tr. 7. c. 9. n. 72. p. 69.*
- Justitia, & charitas sunt vera Principum arma: *tr. 8. palestr. 3. lect. 12. p. 429. in fin.*
- Ars nulla difficilius, nec maior arte tractandæ Reipublicæ: *tr. 1. rubr. part. 1. n. 14. p. 4.; idèò ars artium appellatur: ibid. n. 5. p. 3.*
- Nulla res hominibus pretiosior, utiliorque est arte: *tr. 3. l. 5. c. 13. à n. 1. p. 378.*
- Artes nobiliores sunt à nobilioribus addiscendæ: *tr. 3. dict. c. 13. n. 16. p. 381.*
- Artes, scientias, & liberales disciplinas tenentur parentes in conscientia filiis edocere: *tr. 3. l. 5. c. 14. n. 1. p. 385.*
- Arti suæ, & non alienæ unusquisque debet incumbere: *tr. 8. palestr. 1. lect. 2. p. 6. col. 1. & 2. in princ.*
- Articuli, vulgò dicti *novæ rationis*, an, & quando admittantur? *tr. 5. c. 20. n. 38. p. 44.; & solum in Senatu formantur: tr. 4. l. 8. c. 2. n. 9. p. 224.*
- Articuli liquidationis replicam, treplicamvè non habent: *tr. 4. l. 8. c. 9. n. 12. p. 270.; sunt formandi secundum formam sententiæ: ibi n. 16. 17. 19. 20. 21. p. 270.*
- Articuli *responsorii liquidationis* quomodò sint formandi? *tr. 4. l. 8. c. 9. à n. 34. p. 272.*
- Articuli *accumulativi* an dentur in recusationibus? *tr. 6. l. 6. c. 14. n. 1. p. 368.*
- Articuli *contrarii* non dicuntur, qui ad concordiam reduci valent: *tr. 6. l. 6. c. 10. n. 6. p. 365.*
- Articuli vel sunt *pertinentes*, vel *impertinentes*; isti, qui causæ non adminiculantur; illi, qui adminiculantur causæ: *tr. 6. l. 6. c. 9. n. 2. p. 362.* Isti non recipiuntur: *dict. c. 9. n. 3. p. 362.; nisi iudex dubitet sintne pertinentes, necne, tunc enim debet eos recipere: ibi n. 11. p. 363.; quia melius est recipere articulos salvo jure impertinentium: ibi n. 13.; maximè si ipsi impertinentes cum alio adjuncto fiant pertinentes, quia tunc etiam omnes recipiuntur: ibi n. 16. p. 363.*
- Illi sine hæsitatione recipi debent: *ibi dict. c. 9. n. 11. p. 363.*
- Affecuratio, sponso.* Affecurationis contractus qualis? *tr. 9. q. 74. n. 1. p. 412.*
- Sponsonis qualis? *ibidem.*
- An contractus iste validus sit? *tr. 9. q. 74. n. 2. & 8. p. 413. & seq.*
- Sponsonis contractus causa eventus est: *tr. 9. q. 74. n. 4. p. 413., ubi exemplificatur.*
- Affentatio*, vulgò *lisonja*, definitur: *tr. 8. pa-*

8. *palestr.* 3. *lect.* 8. p. 392. col. 2.; ab eâ, quasi à peste, fugiendum: *dict. lect.* 8. t. à p. 392.; assentatoris enim officium dæmonis proprium: *ibi p.* 399. col. 2. In quo assentatio à laude discriminetur? *palestr.* 3. *lect.* 8. p. 394. col. 1. Assentatores tinea, igni, umbræ, cani, cameleoni, aquæ currenti, speculo, veneno, meretricibus, moleninis, vigiliis duplicibus, Jano, veneno viperarum, anguibus, ferræ duarum ordinum, avibus colli obtorti, æquiparantur: *palestr.* 3. *lect.* 8. p. 394. col. 2.; odio habiti fuere per varios Principes: *ibi p.* 397. & seq.; quia omnia peracta ab eo, cui assentiuntur, laudant: *ibi p.* 395.; adeò, ut Patroclides oculum sibi abstulisset per id, quòd Philippus, Macedonia Rex, monoculus esset: *ibi p.* 394. col. 2. *in fin.*

Assentatio fugienda: *tr.* 1. *rubr. part.* 2. n. 237. p. 46.

Assessor nemo esse potest in causa, in qua fuit Advocatus: *tr.* 6. l. 2. c. 8. n. 9. p. 37., & l. 4. c. 8. n. 45. p. 173.

Assessor peti debet à iudice Cancellariæ, quandò iustitiæ Rector est suspectus: *tr.* 6. l. 6. c. 19. n. 6. p. 388.

Assertio. Quandò alicujus assertioni creditur, nec nè; quando talis assertio revocari queat; & alia multa scitu digna circa hoc; videlicet in verb. *Confessio.*

Ex sola Principis assertionem probatur necessitas collectarum, & tributorum: *tr.* 7. c. 20. n. 30. p. 257.

Multoties ad tempus interest causam necessitatis occultare: *dict. cap.* 20. n. 30. p. 257.

Assignatio decem dierum. An ex chyrographo duntaxat subscripto viâ summariâ decem dierum procedi valeat? *tr.* 1. l. 2. c. 5. n. 37. p. 194. Ex chyrographo summam sexaginta millium regalium excedente nummè? *ibi n.* 38. 39. p. 194.

Assignatio decem dierum an competat tutori, & curatori, aut pupillo

& minori pro chyrographis factis nomine administratoris in favorem pupilli, & minoris? Utique illis durante tutelâ, vel curâ; & istis post eam finitam: *tr.* 3. l. 4. c. 10. n. 97. p. 215. Idem in chyrographo factò in favorem furiosi, prodigi, aut mente-capti ante furorem, prodigalitatem, & mentis-captionem; quia tunc curator agit per assignationem decem dierum adversus furiosi, & cæterorum debitorem: *dict. c.* 10. n. 98. p. 216. E' contra creditor furiosi, & cæterorum nequit agere hâc viâ contra curatorem furiosi, & cæterorum: *ibi n.* 49.; & ratio in n. 99 p. 216.

Assignatio decem dierum an competat viduæ in capite, & possessione casualis manenti, omnibus in casibus, in quibus maritus agere poterat? *tr.* 4. l. 5. c. 10. n. 47. p. 399.

Negotiorum gestor viâ decem dierum aliquando convenitur: *tr.* 4. l. 6. c. 3. n. 101. p. 36.

Assignaturæ: vide verb. *Sportulæ.*

Assistens. Assistere qui tenetur alicui negotio, non potest ab eo divertere: *tr.* 6. l. 4. c. 7. n. 30. p. 164., & vide in verb. *Tertius.*

Astutia definitur: *tr.* 8. *palestr.* 1. *lect.* 29. p. 167. col. 1. *in med.*; astutum inter, & imprudentem differentia: *dict. col. 1. in fin.*; Masomæ, Numæ Pompilii, & Cleómenis enumerantur astutiæ: *ibi p.* 168. & 169.

Attentatum definitur: *tr.* 2. l. 8. c. 14. n. 1. p. 840.: non solum venit revocandum, sed est ipso jure nullum; nullaquè etiam sunt, & attentata omnia gesta post recusationem interpositam: *tr.* 2. l. 8. c. 15. n. 7. p. 845.; quia recusatio, & appellatio à pari procedunt: *ibi n.* 8. & 9. p. 845.

Attentatum verò non committit, qui possessionem eodem modo continuat: *tr.* 2. l. 8. c. 14. n. 51. p. 843. & *tr.* 3. l. 6. c. 43. n. 71. p. 109.; nec qui exequitur sententiam appellatam, si ap-

- pellatio in utroque effectu recepta non fuit: *tr. 2. l. 8. c. 14. n. 78. p. 844.*
- Attentatum non est prædium reficere: *tr. 9. q. 57. n. 14. p. 331.*
- In remedio edicti *Divi Hadriani* attentatum non officit: *tr. 9. q. 65. n. 4. p. 377. & n. 24. p. 370.*
- Attentati exceptio principalis causæ cognitionem suspendit: *tr. 9. q. 65. n. 24. 26. 28. à p. 379.*
- Attentati restitutio magis privilegiata est, quàm alterius interdicti restitutio: *tr. 9. q. 65. n. 25. & 32. à p. 379.*
- An recursu, seu gravamine in processu opus sit, ut in superiori Tribunali de exceptione attentati contempta cognoscatur? *tr. 9. q. 65. n. 29. 30. p. 380.*
- Reliqua videfis in verb. *Appellatio* verb. *Quid juris appellatione, vel termino ad appellandum pendente?*
- Attestationes* mercatorum, etiam extrajudiciales, credendæ sunt: *tr. 4. l. 2. c. 10. n. 72. p. 134.*
- Avari*, administrare prohibiti, habent privilegium advocandi causas: *tr. 5. c. 3. n. 22. p. 22.; ubi quis dicatur avarus?*
- Adversum avaros, & alienorum bonorum cupidos malè præsumitur: *tr. 1. l. 1. c. 9. n. 100. p. 121.*
- Avarus non dat danda, & tenet retinenda: *tr. 3. l. 5. c. 10. n. 26. p. 321.*
- Mulierum genus avarissimum: *tr. 2. l. 7. c. 13. n. 21. p. 764.*
- Avaritia* describitur, ac definitur: *tr. 8. palestr. 3. lect. 13. à p. 437. ad 440.; avari currunt quò spes lucri eos invitat: ibi palestr. 3. lect. 4. p. 365. in pr. & lect. 13. à p. 439. in pr.; quanto plus acquirunt, tantò amplius cupiunt: ibi p. 441. in fin.; symbolum avaritiæ perhibetur Tantalus: ibi p. 442.; sed avaros mortuos omnes cupiunt: ibi p. 443. in fin.; & in lect. 13. p. 451. col. 2. enucleantur præcipitia, quæ ex avaritiâ pullulant: ibi p. 451. col. 2.*
- Avaritia* semper fugienda: *tr. 1. rubr. part. 2. n. 205. p. 42.*
- Audacia* definitur: *tr. 8. palestr. 3. lect. 2. p. 346. col. 1.*
- Augmentum*, & damnum rei dominum sequuntur: *tr. 1. l. 1. c. 11. n. 60. p. 158.*
- Quapropter augmentum hæreditatis, tametsi ab uno exhæredibus factum, ad omnes attinet; deterioratio verò non ita: *n. 61. p. 158.*
- Augmentum dotis inæstimatæ ad quem pertineat? *tr. 2. l. 7. c. 9. n. 40. p. 749.*
- Augmentum per alluvionem in fructu est: *tr. 4. l. 2. c. 10. n. 72. p. 134.*
- Aurum* cuncta movet, omnesquè propter divitias ancillantur: *tr. 3. l. 5. c. 3. n. 80. p. 251.*
- Avocatio*. Jus avocandi de Regalibus est: *tr. 7. c. 19. n. 1. p. 204.*
- Avocatio à Principe non est facienda sine justâ causâ: *tr. 7. c. 19. n. 2. p. 205.*
- Conservatoribus Familiarium, officialiumquè Sanctæ Inquisitionis à Principe concessum est jus avocandi: *tr. 7. c. 19. à n. 5. p. 205.*
- Conservatores prædicti possunt avocare causas, seu lites à quocumque iudice, sive Ordinario, sive Delegato: *tr. 7. c. 19. n. 33. p. 209.; etiam post litem contestatam: dict. n. 33. 36.; & quod magis est, post sententiam: dict. c. 19. n. 57. p. 213.; etiam non petentibus, immò reluctantibus Familiaribus, officialibusquè Sanctæ Inquisitionis: dict. c. 19. à n. 60. p. 214. & c. 25. n. 26. p. 377.; quod absque dubio procedit quando Familiares, officialesquè coram non iudice actus dubios agerent: dict. c. 19. n. 83. p. 217.; vel quando per procuratorem litigaverint: dict. c. 19. n. 86. p. 218.; aut protestaverint se non consentire in iudicem: dict. c. 19. n. 87. p. 218.*
- Post avocationem Judici intimatam non potest iste amplius procedere: *tr. 7. c. 19. n. 88. p. 219.*
- Et quidquid postea fecerit, erit attentatum: *tr. 7. c. 19. n. 88. p. 219.*
- Avocatio, sive justa, sive injusta, suum operatur effectum: *tr. 7. c. 19. n. 89. p. 219.; & omnia post eam gesta nul-*

la sunt : *tr. 7. c. 19. num. 90. p. 219.*
 Per avocationem iudex manet inhibi-
 tus : *tr. 7. c. 19. n. 91. p. 219.*

Author. Qui foveam aperit, seu la-
 queum tendit, ipsemet sæpissimè in
 eam cadit, in eoquè illaqueatur : *tr.*
8. palestr. 1. lect. 2. p. 5. col. 2.

Authoria. Nominatus ad defendendam
 litem declinare valet : *tr. 5. c. 2. n. 18.*
19. p. 11.; nisi nominans alieno pos-
 sideat nomine : *n. 20. p. 11.*

Authoritas est gubernationis anima : *tr.*
1. rubr. part. 2. n. 173. p. 40.; ideò ju-
 dices (atque omnes) authoritatem
 suam illæsam servare debent : *ibi. n.*
174. p. 41.

Authoritas authoritate debilitatur : *tr.*
1. l. 3. c. 3. n. 41. p. 294.

De authoritatibus Doctorum, aliqua
 tangemus in verb. *Opinio.*

In rem suam nemo authoritatem acco-
 modare valet : *tr. 1. l. 4. c. 5. num. 32.*
p. 460.

Authoritas tutorum, & curatorum
 quid sit? *tr. 3. l. 6. c. 1. n. 1. p. 1.*; & per
tot. cap., & integr. libr. sextum multa
 de hac authoritate, quando sit neces-
 saria, quando non, & plura alia hinc
 pullulantia.

An, & quando præsumatur? *tr. 3. l. 6.*
c. 13. à n. 1. p. 24.; & quibus ex acti-
 bus inducatur? *dict. l. 6. c. 3. à n. 13.*
ad 20. p. 6.

Nihil valet ista tutoris, curatorisvè au-
 thoritas, si non est justus tutor, vel
 curator; si non satisfecit, & cætera:
tr. 3. l. 6. c. 2. à n. 23. p. 4. & 5. n. 13.
pag. 9.

Statim in ipso actu, seu contractu in-
 terponenda est authoritas : *tr. 3. l. 6.*
c. 3. n. 1. 2. p. 5. & c. 8. n. 19. p. 16.;
 & non sufficit si postea adhibeatur:
dict. c. 3. n. 8. p. 5.; nisi in continen-
 ti interponatur : *dict. c. 3. n. 9. 10. p.*
5.; vel in utilitatem pupilli versetur:
dict. c. 3. n. 11.; vel utraque pars pet-
 at à tutore confirmationem: *dict. c. 3.*
n. 12. p. 6.

Gesta à pupillo, minorevè, tutore, cu-

ratorevè authore, valida sunt : *tr. 3. l.*
6. c. 2. n. 1. p. 3.; etiamsi deterior fiat
 conditio pupilli, minorisvè: *ibi n. 2.*;
 nisi restituantur *ex tot. tit. Cod. si tu-*
tor, vel curator: ibi n. 3.; sed neque
 tutore, aut curatore authore possunt
 pupilli, & minores, causâ non probatâ,
 servum manumittere : *ibi n. 5.*
p. 3.; nec rem alienare, sine iudicis
 decreto: *n. 6.*; nec donare: *n. 7.*; nec
 cum tutore, aut curatore, eorum
 patre, filio, uxore, servo, negotium
 gerere: *ibi n. 8. 9. 10. p. 3.*

Authoritas tutoris necessaria est quo-
 ties conditio pupilli deteriorari po-
 test; non verò cum melior efficitur:
tr. 3. l. 6. c. 3. n. 21. p. 6. & c. 6. n. 1. 2.
p. 10. & n. 40. p. 12. Et generaliter in
 omnibus actibus, & contractibus
 ultrò, citroquè obligatoriis requiri-
 tur, ut validè fiant : *l. 6. c. 6. à n. 20.*
p. 11. & per tot. cap. Et in quibus casu-
 bus sint irrita, nec nè, quæ fiunt à
 pupillis, seu minoribus absque præ-
 fata authoritate? *l. 6. c. 74. à p. 13.*

Authoritas tutoris, aut curatoris adhi-
 bita quos producat effectus? *tr. 3. l.*
6. c. 10. t. à p. 17.

Qui tutores, & curatores authorita-
 tem præstare valeant? *tr. 3. l. 6. c. 4.*
t. p. 7.; & si sint plures, utrùm om-
 nes authoritatem præstare debeant?
dict. l. 6. c. 5. t. à p. 8.

Quando cogi valeat tutor, aut curator,
 ut authoritatem præstet? *tr. 3. l. 6.*
c. 9. t. p. 16.

Ut authoritas rectè interponatur, quo-
 modò interponi debeat? *tr. 3. l. 6. c.*
10. t. à p. 17.

B

Bannitus. Occidens bannitum, ex
 odio, & inimicitia puniendus ve-
 nit : *tr. 1. rubr. part. 2. n. 183. p. 141.*
 Banniti an, & quando à successione ex-
 cludantur? *tr. 2. l. 3. c. 2. à n. 21. ad 24.*
p. 271.

Bannitus restitutus, quæ recuperare queat? *tr. 2. l. 3. c. 3. à num. 25. ad 38. p. 272.*

Barataria quid sit? *tr. 6. l. 4. c. 16. n. 10. p. 258. & n. 23. p. 260.*

Bellum. Valet Princeps compellere subditos ire ad bellum: *tr. 7. c. 11. n. 1. p. 97.*; & subditi obedire tenentur, dum de iniustitia belli notoriè non constat: *ibid. n. 2. p. 97.*; quia pro defensione Patriæ militare nemo eximitur: *n. 5. v. 98.*

Familiares, officialesquè Sanctæ Inquisitionis sunt privilegiati in materia: *tr. 7. c. 21. n. 3. & per tot. à p. 281.*; nisi bellum sit defensivum, & necessitas extrema urgeat: *tr. 7. c. 11. num. 4. p. 97.*; tunc etenim etiam Clericus defendere Patriam constringitur: *ibi n. 5. p. 98.*

Bellum defensivum non est propriè bellum, sed propria defensio: *tr. 7. c. 11. n. 5. p. 98.*

Tempore belli, pestis, famis omnia silent privilegia: *tr. 7. c. 20. num. 129. p. 274.*

Beneficentia definitur: *tr. 8. palestr. 1. lect. 19. p. 97. col. 1.* Pauperibus, & inimicis impertienda, prout nos admonet Sacra Pagina: *dict. lect. 19. p. 99. in fin.*

Beneficiati omnes (Episcopis exceptis) testari de consuetudine possunt, etiam de bonis intuitu Ecclesiæ acquisitis: *tr. 1. l. 4. c. 3. n. 57. p. 447.*; & non residentes beneficii redditus amittunt: *tr. 8. palestr. 2. lect. 16. p. 281. col. 2. in fin.*

Pontifex Clemens IV. nullo beneficiato admittebat plusquam unum beneficium tantum habenti: *ibi palestr. 3. lect. 12. p. 434 col. 1.*

Beneficium inventarii: *Videsis verb. Inventarium, vers. Quò ad beneficium inventarii.*

Beneficium an aliquando fiat invito? Quidnam? Debitor, cui creditores, vel maior illorum pars dilationem quinquennalem concedunt, adstrin-

gitur illam acceptare: *tr. 1. l. 4. c. 11. n. 61. p. 615.*

Ad beneficia juris Patronatùs quando, & quis possit pro se, vel alio præsentare? *tr. 3. l. 6. c. 17. tot. à p. 33.*

Quibus beneficiis pupilli, & adulti capaces sint? *tr. 3. l. 6. c. 18. n. 5. p. 35.*

Beneficium nè egeat an gaudeat socius societatis particularis, & maritus? *tr. 4. l. 8. c. 4. n. 28. 33. p. 232.* Et quibus amplius, nec ne, hoc beneficium competat? *tr. 1. l. 4. c. 11. tot. à p. 602.*

Reddituum beneficii ecclesiastici, ad filium spectantis, quatenus ratio haberi debeat in divisione hæreditatis paternæ; aut à patre præfati redditus repeti possint? *tr. 2. l. 2. c. 12. à n. 225. ad 239. à p. 243.*

Beneficium ecclesiasticum non conferitur obligato ad ratiotinia, quin prius rationes præstet: *tr. 4. l. 1. c. 8. n. 17. p. 76.*

Beneficium vacat morte beneficiati: *tr. 9. q. 86. n. 11. p. 459.*

Circà beneficialia ultimus status attenditur: *tr. 9. q. 55. n. 6. p. 313.*

A' collatione beneficiorum ad officiorum provisionem, & è contra, argumentum valet: *tr. 9. q. 86. num. 10. p. 459.*

Beneficia Principum sunt latè interpretanda: *tr. 7. c. 2. n. 16. p. 4.*

Ut beneficium proficit, considerandum est tempus, locus, ac persona, cui elargitur. Igitur nec senibus, nec juvenibus faciendum, hi enim obliviscuntur, illi parvi pendunt: *tr. 8. palestr. 1. lect. 19. p. 98. col. 1.* Commensurandum, non ex ejus magnitudine, sed ex voluntate beneficientis: *ibi p. 99. in pr. & lect. 20. p. 107. col. 2. in med.* Beneficiens oblivisci debet, ne retributionem quærat: *dict. lect. 19. p. 99. col. 1. & dict. lect. 20. p. 104. col. 2. in fin.*; è contra, qui beneficium recipit, libertatem vendit: *dict. lect. 20. p. 105. in pr. & p. 107. col. 1. in fin.* Cave tamen ne indigno beneficias, tunc enim naturam suam beneficium de